မန္တလေးမြို့ ဆင်တဲတိုက်—ကျောက်တန်းကျောင်း၊
ဇေဒပါရဂူဖြစ်တော်မူသော
[ဘဒ္ဒန္တ သီလဝံသ မထေရ်] ၏ တူ-တပည့်ရင်း
မေဒင်ပညာအဘွဲ့ကြီး ၏
အကျိုးတော်ဆောင်၊ မြန်မာပညာရှိလက်မှတ်ရ
[ဦးဝါရိဇ္ဇ] အသျှင်—ရေးပြုစီရင်အပ်သော
သံဒိဋ္ဌ

ဆင်တဲစကားပြေကျမ်း

နုဒ္ဓိစက္ကကထာကျမ်း
ဂိဝါဒဝိနိစ္ဆယကျမ်း
၃-စောင်တွဲ။

ကိုဘသက်-မပု။
မြန်မာ-ပိဋကတ်-စာအုပ်တိုက်ဆိုင်ကြီး။
ဈေးချိုတော် (ဇီ-ရုံ) ဆိုင်နံပါတ်-၄၃-၄၄၊
မန္တလေးမြို့၊

၁၃၀၁-ခုနှစ်၊ အဖိုး—[illegible]

Ratanadipan Pitaka Press.

Yar Zar Aung
Scanned by CamScanner

သုံးဒေါ်ဒီဂရီမြေအတွက်ကား

သုဒ္ဓဒိန်ကိုတည်နေသာ သုညာ ၈၀၀ မြှောက်အတာ ကြာဇွတ်လျှောက် - ကြာဇွတ်ပုံဖြစ် ။ ယာင်းကြာဇွတ်ပုံ ကို ဒွါဒသ ၁၂ ခုပွါး - ၂၈၂၂၀ ရ၍ စား လပ်ကား ရာသီ - သေသကို - တိံသ ၃၀ ပွါး - စား၍ စား လပ်ကား အံသာ - သေသကို ၆၀ ပွါး စား၍ စား လပ်ကား လိတ္တာ - သေသ ပွါး၍ ပွါး စား၍ စား ဝိလိတ္တာ အသုလိတ္တာ စသည်ဖြစ်၏

ဒိန္နက်သဲ ထွက်နည်း

၆၈၂ ကိုတည် - ဝဋ်မျှ အတာ ဖိုလ်တွင်ပါသော အဝမန် ဖြင့်နုတ် - ယင်းနုတ်ကြွင်းကို - ၁၁ ခုစား - စားကြွင်းအတွက် လာဒ်သို့တခုတက် - ပဌမ - ဒိန္နက်သဲသင့်သော ~~ရက်ရေရ~~ သုဒ္ဓဒိန်ရက်ရေသဖြစ်၏ - ၎င်းတွင် - ၆၃ ခုစီ ဆင့်ကျ ကာ ဆင့်ကျကာ - ပေါင်း၍ - ဒုတိယ ဒိန္နက်သဲ သုဒ္ဓဒိန်ရက်စသည် ဖြစ်ကုန်၏

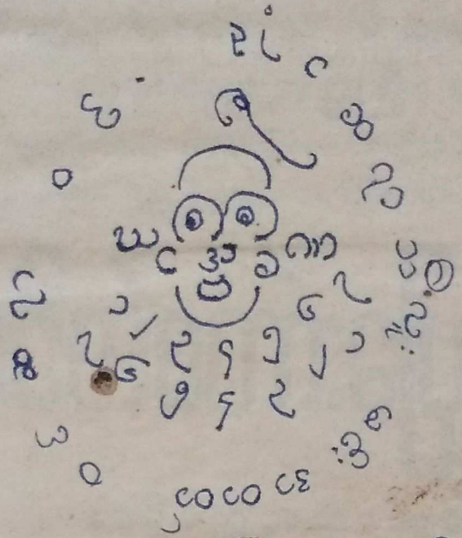

ဆရာဗိ - ကဿာဒိစကြိဝ်

ဗင်္ဂလာယ ဘုံး ဘသိုင်

စိန်းရှင်း ရှာ

ငှင်းကို ဖြီး သားကို ရတ်တန်လုပ်ကျ

ထိုး ရွှေငိုး ၎င်း တွေ့ရှိ - ကျွန်ပြင် တွင်ရေးပြီး

ငှင်း အင်္ဂါလာ ၎င်း ၁၁၉၆ - ခုနှစ်

အကြည့် ခိုင်း — ပြသိစ် ဖေဥ

ပဖေယာဂ ဗိုး ချုပ် အင်း

မန္တလေးမြို့၊ ဆင်တဲတိုက်–ကျောက်တန်းကျောင်း။

ဇေဒပါရဂူဖြစ်တော်မူသော

[ဘဒ္ဒန္တ သီလဝံသ မထေရ်] ၏ တူ-တပည့်ရင်း

မေဒင်ပညာအဘွဲ့ကြီး ၏

အကျိုးတော်ဆောင်၊ မြန်မာပညာရှိလက်မှတ်ရ

[ဦးဝါရိန္ဒ] အသျှင်–ရေးပြုစီရင်အပ်သော

သံဒိဋ္ဌ

ဆင်တဲစကားပြေကျမ်း

နာဍိစက္ကကထာကျမ်း

ဝိဝါဒဝိနိစ္ဆယကျမ်း

၃-စောင်တွဲ။

ကိုဘသက်-မပု။

မြန်မာ-ပိဋကတ်-စာအုပ်တိုက်ဆိုင်ကြီး။

ဈေးချိုတော် (စီ-ရုံ) ဆိုင်နံပါတ်-၄၃-၄၄၊

မန္တလေးမြို့၊

၁၃၀၀-ပြည့်နှစ်။ အဘိုး-၁၀ပဲ။

Ratanadipan Pitaka Press.

Yar Zar Aung

Scanned by CamScanner

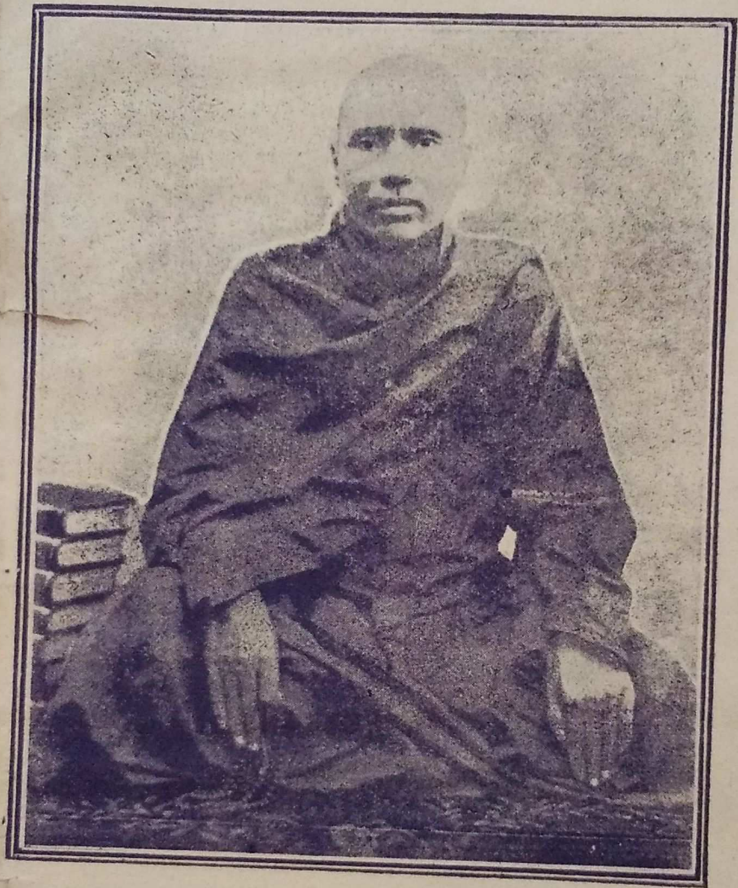

မန္တလေးမြို့၊ အနောက်ပြင်၊ ဆင်တဲတိုက်သစ်-ကျောက်တန်းကျောင်း
ဗေဒပါရဂူ ဖြစ်တော်မူသော
[ဘဒ္ဒန္တ-သီလဝံသ] မဟာထေရ်၏ပုံ။

မန္တလေးမြို့၊ အနောက်ပြင်၊ ဆင်တဲတိုက်သစ်-ကျောက်တန်းကျောင်း
ဘဒ္ဒန္တ-သီလဝံသ မဟာထေရ်၏ တူ တပည့်ရင်း
ဗေဒင်ပညာအဘွဲ့ကြီး၏အကျိုးဆောင်၊ မြန်မာပညာရှိ လက်မှတ်ရ
အသျှင် { ဝါရိဿ } ၏ ပုံ။

ဂန္ထာရမ္ဘ။

[၁] ဝိပိဓဂုဏာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊တိရတနံနမာမဟံ။
အနန္တဂုဏမာစေရံ၊တေသမ္ပါလေတုမံသဒါ။ ။

[ပထျာဝတ္တဂါထာ]

(၂) မန္တလေးတိနဂရသာ၊
ပစ္ဆာဘာဂေသုဒေသာဘာဂေ။
ဆင်တဲတိုက်သစ်တိ ကျောက်တန်းဧ၊
ဝါရိတ္တနာမမဏ္ဍုဠကော။ ။

[ပထမသကာရဝိပုလဂါထာ]

(၃) ဝိဝါဒ နိဿယံဂန္ထံ၊အတ္ထဗျဉ္ဇနသုဘဂံ။
ဝဿူပနာဒိဥက္ကဋ္ဌံ၊ဗဟူနံဝတဆေဗတံ၊ ။
ဉာဏေန ယထာဘူတေန၊ကရိဿာမိယထာဗလံ။ ။

[ပထျာဝတ္တနှင့်-မဝိပုလာပုဗ္ဗဒ္ဓ]

အဟံ၊ငါမဟုတ်တဲ၊ငါဟုစွဲထုတ်၊အကျွန်ုပ်သည်။ဝါ၊ဥပဇ္ဈာယ၊ မှည့်ကခေါ်မှတ်၊ ယင်းသကတ်ကြောင့်၊ ဝါရိတ္တမည်၊ နာမစွဲထုတ်၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝိဝိဓဂုဏာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ များပြားစွာဘိ၊ တည်ရှိမှန်စွာ၊ ဂုဏ်ဝါရောင်လင်း၊ ပြည့်စုံခြင်းရှိပေထသော။ တိရတနံ၊ ဘုရား, တရား၊ သံဃာအားနှင့်၊ သုံးပါးစုညှောင်း၊ ရတနာ အပေါင်းကို၊ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ နမိတွာ၊ ရှိခိုး ပြီး၍။ အနန္တဂုဏံ၊ဆုံးဆမမြင်၊ဂုဏ်အင်ပေါင်းခါ၊အနန္တဖြစ်တော်မူပေထသော။ အာစေရံ၊ မြွေပုံကန်ဂါမ၊ဝါဆိုဝိဟာရ၌၊ ပျော်မိုက်ရှင်ပြုံး၊ဘိတင်းသုံးခါ၊နေထိုင်ပါသော။ ရေဝတာဘိဓေ,ဘဒ္ဒန္တဂုရု၊ဝဋ္ဋ ရကို၊ကြည့်ရှုမပြတ်၊ အထပ်ထပ်ဖြင့်၊ ဆုံးမတတ်ငြား၊ ဆရာတော် ဘုရားကြီးကိုငှင်း။ အာစေရံ၊မန္တလေး ရတနာပုံ၊ ဇေယျုံကြငှန်း၊ဆင်တဲတိုက်သစ် ကျောက်တန်းကျောင်း၌၊ ဓုရ နှစ်ပါး၊ပွါးများအားထုတ်၊ မယုတ်တိုးပွါး၊လိုလားခါခါ၊ ဘိလ ဝံသာဘိဓေ,ဘဒ္ဒန္တသခင်။မဋ္ဌဋ္ဌေဝါဒိကာ၊နာမထင်ပေါ်၊ဆင်တဲ

တိုက်သစ်၊ တိုက်အုပ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုငှင်း။ နမောမိ၊ နှိုးပါ၍။ နမိတွာ၊ နှိုးပြီး၍၊ တော၊ထိုသုံးပါးရတနာ၊ မြတ်ဆရာတို့သည်၊မံ၊အကျွန်ုပ်ကို၊ သဒါ၊အခါခပ်သိမ်း၊ ဝါ၊နေ့ရော ညဉ့်ပါ၊ ဘယ်ခါမပြတ် အထပ်ထပ်၊ သမ္ပါလေတု၊ အစဉ်ထာဝရ၊ မစ စောင့်ရှောက်တော်မူပါစေသတည်း။

မန္တလေးတိနုဂရသာ၊ မန္တလေးရတနာပုံ၊ ရွှေဘုံ ပျော်မှီး၊ မြို့တော်ကြီး၏။ပစ္ဆာဘာဂေ၊အနောက်မျက်နှာ အရပ်၌၊ သုသော ဘဏော၊မြင်သူတို့၏စိတ်နှလုံး၌၊ ကောင်းမြတ်သဖြင့်၊ တင့်တယ် ပေထသော၊ ဆင်တဲတိုက်သစ်တိ, ကျောက်တန်း၌၊ ဆင်တဲ တိုက်သစ်-ကျောက်တန်းအမည်ရှိပေထသော၊ အရှုံကော၊အရပ်ဖြင့် ပြီးသော၊ ဝိဟာရေ၊ကျောင်း၌၊ ဝသတော၊နေသော၊ ။(ပါဌ သေသ)၊ ။ဝါရိဗ္ဗနာမ-ဝါရိဗ္ဗနာမော၊ဝါရိဗ္ဗဟု၊နာမသမုတ်၊ အကျွန်ုပ်သည်။

ဝတ-ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဗဟူနံ၊ များစွာသောင်း သောင်း၊ ပြည်သူအ ပေါင်းတို့၏။ ဝသာ။ပနာဒိဥတ္တမုံ၊ဝါဆို, ဝါကပ်၊စရှိအပြား၊မိမာသ်အားနှင့်၊ ရက်ငင်များကို။ ဆေဒတံ- ဆေဒတာယ၊ ယုံမှားခြင်းကို၊ ကင်းပစေခြင်း၄ါ။ အဋ္ဌဗျဥ္ဆန သူဘာဂံ၊အနက်သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊ အလွန်တင့်တယ်ပေ ထသော၊ ဝိဝါဒနိဿယံဂန္ထံ၊ပြင်းခုံဖြစ်ပွါးခြင်းကို၊ ဆုံးဖြတ်ရာ ဆုံးဖြတ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်။ **ဝိဝါဒဝိနိဿယ**, အမည် ရှိသောကျမ်းကို။ ယထာဘူတေနညာဏေန၊ဟုတ်တိုင်း,မှန်တိုင်း၊ ညဏ်မြင်တိုင်းဖြင့်။ယထာဗလံ၊ယထာသတ္တိ၊ရှိသည့်အလျောက်။ ဝါ၊အတ္တုုက္ကံ သန၊ပရဝဓ္ဓန၊တစမရှိ၊မိမိသတ္တိ၊ရှိသည့်အလျှံ။ ကရိဿာမိ၊ရေးသားပြုပြင်၊စီရင်လိုက်ပေအံ့။ ။(ဝါရိဗ္ဗနာမ- ဝါရိဗ္ဗနာမော၊ ။ဆေဒတံ-ဆေဒတာယ။ ။ဆန်းကြောင့် ပျက်ကြေ၊ယွင်းကွက်သွေ၊ဆောင်လေနက်ပေးခါ၊ ။ဟုသည်နှင့် အညီမှတ်)။

[မှားသည့်ကိုးတွေ့ရှိပါက၊ပမာဒလေခ-အတွက်၊ နှလုံးထား ကာ၊မေတ္တာပုဗ္ဗင်မ၊ပြုကြစေခလို၊ ။အထွက်အတက်၊ စုဒ်စော ဒနာ၊ သမ္ဘန္ဓ၊ ယောဇနာတို့ကိုငှင်း၊ ဝိဂ္ဂဟ-ဝိဂ္ဂဟတို့ကိုငှင်း။ ဂန္ထဂရုဘေးကြောင့် လျစ်လျူရှုလိုက်တော့သတည်း]၊

လောကီလောကုတ္တရာကျမ်းနှစ်ဖြာတို့နှင့်၊မဆန့်ကျင်အောင် ရေးသားလိုက်သော။ဤ**ဝိဝါဒဝိနိဿယကျမ်း**နှင့်၊နေမင်း၏ကိုယ် စားယောက်ျားမြတ်သည့်စီရင်အပ်သော။သူရိယသိဒ္ဓန္တကျမ်းကြီး နှင့်အညီ၊ တွက်ရမျက်မြင်၊မဆန့်ကျင်အောင်။ **သံဒိဋ္ဌ-ဆင်တဲ စကားပြေကျမ်းသည်**။မူအသီးသီးတို့၌၊ ဇာတာဖွဲ့နည်း၊ပြက္ခဒိန် စီနည်း၊ဇယားတွက်နည်း၊ဒေသ(၁၂)ပါးစသော တွက်နည်းတို့ နှင့်။ချောပြွမ်း ရှုပ်ထွေး၍နေသဖြင့်။ရှင်းလင်းသေချာစွာ၊တွက်ယူ ခြင်းငှါ လွန်စွာခဲယဉ်းသောကြောင့်၊ လောကီဗေဒင် ပညာကို။ လွန်စွာလိုလား၊ အားထုတ်ကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့၏။ မငြိုမငြင်၊ မပင်မပန်း၊ သန့်ရှင်းသေချာစွာ ရရှိစေခြင်းငှါငှင်း။ တွက်ပုံ နည်းနယခြင်း မရောယှက်စေခြင်းငှါငှင်း။ အသီးအသီး ခွဲခြမ်းဝေဘန်၍ပြပေအံ့။

သံဒိဋ္ဌ

ဆင်တဲစကားပြေကျမ်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

အဘာဓိုလ် အတွက်။

ကောဇာသက္ကရာဇ်ကိုတည်။ နဝါ,တြိ,သဋ္ဌကိ(၃၇၃၉)နှော ကလိယုဂ်ဆန်းနှစ်ဖြစ်၍။ ယင်းကလိယုဂ်ဆန်းနှစ်တွင်၊ နဝါ,ရာမ, အဋ္ဌ, ဗေဒ(၄၀၃၉)ချေ၊ သေသနှင့်ကြွင်းရသည်ဖြစ်၍။ ယင်းနှစ်ကြွင်း ရသည်ကို ထက်အောက်နှစ်ဘော်ထား။ အထက်ကို၊ သဋ္ဌ, ခ,ဒေါ,ဒွေး,နော,စန္ဒ(၂၉၂၂၀၇)ပွါး။ အောက်ကို တိ,နော,ကေ (၁၉၃)စား၍။ ရသောလဒ်ကိုအထက်မှာနှော၊ စန္ဒ,စတု,မု,မု,ကေ (၁၇၇၄၂)လည်းနှော၊ နဘာ,သုည,အဋ္ဌ(၈၀၀)စား။ ၎င်း စားကြွင်းနှင့်၊ စားခြေ(၈၀၀)တွင်နှုတ်။ ယင်းနှုတ်ကြွင်းသည် အနာဂတ်ကြမတ်ဖြစ်၍၊ ယခင်(၈၀၀)စားစဉ် အကြွင်းမြင်လျှင်။ လဒ်တွင် ကေ(၁)ခုနှော သာဝနရက်ဖြစ်၍။ ယင်းသာဝန ရက်ကို နှစ်ဘော်ထား၊ အောက်ကို ကော,ဒသ(၁၁)ခုပွား၊ နှစ်ကြွင်း ရသည်ကို ပဥ္စ,ဒိသ(၂၅)စား၍ ရသောလဒ်နှင့်နှုတ်။ ဆ,မု,ကေ (၁၇၆)လည်းနှော၊ စမွော,နော,ဆ (၆၉၂)စား။ သေသကား အဝမာန်ဖြစ်၍၊ လဒ်ကား ခယဖြစ်၍။ ယင်းခယကို အထက်တွင် နှော၊ တိံသ(၃၀)စား။ သေသကား—တိထိရက်လွန်ဖြစ်၍။ လဒ်ကားစန္ဒြမာသဖြစ်၍။ ။သာဝနရက်ကိုတည်။ စန္ဒ(၂)ခုနှုတ်။ သတ္တ(၇)ခုစား၊ သေသကား အတာနေ့ဖြစ်၍။

အတာခရိုလ် အပြေးကာ၁။

အတိတ်နှစ်ဟောင်း သင်္ကြန်ရာဇာတွင်၊ ကေ(၁)ခုနှော၊ ကလိယုဂ်တွင်လည်း။ ကေ(၁)ခုနှော၊ နှစ်ကြွင်းရသတွင်လည်း။ ကေ(၁)-ခုနှော နှစ်သစ် သင်္ကြန်ရာဇာ။ ကလိယုဂ်၊ နှစ်ကြွင်းရသဖြစ်၏။ အတိတ် နှစ်ဟောင်းကြမတ်တွင်။ သင္တ,ခံ,ဋ္ဌေး,(၂၀၇)နှုတ်-နှစ်ကြွင်း ရသကို၊ တိ,နော,ကေ,(၁၉၃)စား၍။ သေသ သုည ရသောနှစ်နှိုက်၊ အဋ္ဌ,ခံ,ဋ္ဌေး(၂၀၈)နှုတ်၊ မနှုတ်လောက်မူ၊ နဘာ,သုည,အဋ္ဌ(၈၀၀)ကူ၍နှုတ်၊ နှစ်သစ်ကြမတ်ဖြစ်၏။ ၎င်း(၈၀၀)ကူရသောနှစ်ကိုအတာပြန်ဟုမှတ်။ အတိတ်၊ သာ၀နတွင်၊ ပဥ္စ,ဆတိ(၃၆၅)နှော၊ အတာပြန်လျှင်၊ သော,ဆ,တိ(၃၆၆)နှော၊ နှစ်သစ်သာ၀နဖြစ်၏။ အဘိတ်အ၀မာန်တွင်၊ သင္တ,ရာမ,ကေ(၁၃၇)နှုတ်၊ အတာပြန်လျှင်၊ ဆ,ဋ္ဌိ,ကေ၊(၁၂၆)နှုတ်၊ နှစ်ကြွင်းရသကို၊ ပဥ္စ,ဒိသ(၂၅)စား၍၊ သေသသုညရသောနှစ်နှိုက်- နှုတ်ကိန်းအကြိမ်သင့်သင်္ချာတို့တွင်၊ တခုတိုး၍နှုတ်၊ မနှုတ်လောက်မူ၊ စမ္ဗော,နော,ဆ(၆၉၂)ကူ၍နှုတ်၊ နှစ်သစ်အ၀မာန်ဖြစ်၏။ ၎င်း(၆၉၂)ကူရသောနှစ်ကိုအ၀မာန်ကူဟုမှတ်၊ အတိတ်ခယတွင်၊ ဆ,(၆)ခုနှော,အ၀မာန်ကူလျှင်၊ ပဥ္စ(၅)ခုနှော၊ နှစ်သစ်ခယဖြစ်၏။ အတိတ်ရက်လွန်တွင်၊ ကော,ဒသ,(၁၁)နှော၊ အတာပြန်လျှင်၊ ဒွိ,ဒသ(၁၂)နှော၊ အ၀မာန်ကူလျှင်၊ ဒသ(၁၀)နှော၊ အတာပြန်နှင့်၊ အ၀မာန်ကူနှစ်ပါးဆုံလျှင်။ ကော,ဒသ(၁၁)နှော၊ များလျှင်၊ တိံသ(၃၀)ဖြို၊ နှစ်သစ်ရက်လွန်ဖြစ်၏။ ၎င်းတိံသ(၃၀)ဖြိုသောနှစ်ကိုရက်လွန်ဖြိုဟုမှတ်၊ အတိတ်စန္ဒြမာသတွင်၊ ဒွိ,ဒသ(၁၂)နှော၊ ရက်လွန်ဖြိုကြိမ်လျှင်၊ တြိ,ဒသ(၁၃)နှော၊ နှစ်သစ်ကိုစန္ဒြမာသဖြစ်၏၊ အတိတ်အတာနေ့တွင် ကေ(၁)ခုနှော၊ အတာပြန်လျှင်၊ ဒွယ(၂)ခုနှော၊ များလျှင်၊ သင္တ(၇)ခုဖြို၊ နှစ်သစ် အတာနေ့ဖြစ်၏။ ။

သုဒ္ဓဒိန်ဘမ်းအတွက်။

တန်းရှူးလကလိုသောလ,နောက်ရောက်အောင်ရေ၍၊ ရသောသင်္ချာကို၊ ၂-ဘော်သား။ အထက်တဘော်ကို။ တိံသ (၃၀) မြှောက်။ ထိုလဆန်းစတရက်က၊ လိုရက်တိုင်ရေ၍။ ရသောသင်္ချာကိုနှော။ အောက်တဘော်ကို၊ ဒွယ(၂)ခုစားအကြွင်းရှိလျှင်။ လဒ်တွင်ကေ၊ တခုတက်၍။ အထက်တွင်နှုတ်။ အတာရက်လွန်လည်းနှုတ်၊ ရက်လွန်ဖြိုနှင့်။ ဝါဆိုလ,ထပ်နှစ်ရင်ဆုံလျှင်။ တိံသ(၃၀)ထပ်၍နှုတ်။ မဆုံလျှင်မနှုတ်ရ၊ အသုဒ္ဓဖြစ်၏။ ယင်းအသုဒ္ဓတွင်။ အတာနေ့နှော၊ ရက်၏အရှင်ဖြစ်သောလိုနေ့နှုတ်။ သင္တ(၇)ခုစား။ ၎င်းစားကြွင်းသေသနှင့်။ အသုဒ္ဓတွင်ချေ သေသသုဒ္ဓဒိန်ရက်ဖြစ်၏။ ယင်း သုဒ္ဓဒိန်ရက်တွင်၊ အတာနေ့နှော၊ သင္တ(၇)ခုစား၊ သေသရက်၏အရှင်ဖြစ်သော၊ ထိုနေ့ထွက်၏။

ရဝိမချအတွက်။

သုဒ္ဓဒိန်ကို၊ နှစ်ထပ်ကား။ အထက်ကို၊ နဘာ,သုည,အဋ္ဌ။ (၈၀၀)မြှောက်၊ အတာကြမတ်သွောက်။ ခံ,ခ,သုည,က(၁၀၀၀) လည်းမြှောက်။ အောက်ကိုဆ(၆)ခုမြှောက်၍၊ အထက်တွင်နှုတ်။ ယင်းနှုတ်ကြွင်းကို၊ အဋ္ဌ,စမ္ဗ,ပဥ္စရာမေက(၁၃၅၂၈)စား။ လဒ်ကား၊ လိတ္တာ၊ သေသကို ခ,ဆ၊(၆၀)ပွါး၊ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား ဝိလိတ္တာဖြစ်၏။ အထက်လိတ္တာကို သဋ္ဌိ(၆၀)စား၊ လဒ်ကားအံသာ ယင်းအံသာကိုတိံသ(၃၀)စား၊ လဒ်ကားရာသီ၊ ရဝိမချ၊ ရာသီ, အံသာ,လိတ္တာ၊ ဝိလိတ္တာဖြစ်၏။

စန္ဒြမချအတွက်၊

သုဒ္ဓဒိန်ကို၊ နှစ်ထပ်ထား၊ အောက်ကို၊ ကော,ဒသ၊(၁၁)ခုပွား အတာအ၀မာန်နှော၍။ စမ္ဗော,နော,ဆ,(၆၉၂)စား။ သေသကား ထိုနေ့အ၀မာန်ဖြစ်၏။ လဒ်ကိုအထက်မှာနှော၊ အတာရက်လွန်

လည်းနှော၊တိ သ(၃၀)စားသေသကား။ ထိုနေ့တိထိဖြင်၍။ ။ ထိုနေ့တိထိနှင့်။ ထိုနေ့အဝမာန်နှစ်ပါးကို။ ထက်အောက်ထား။ နှစ်ထပ်လုံးကို ဒွါ,ဒသ၊(၁၂)ပွား။ အောက်အဝမာန်ကို။ စမ္ဗော, နော,ဆ,(၆၉၂)စား။ လဒ်ကို။ အထက်မှာနှော၊ အံသာပေါင်း ဖြင့်၍။သေသကို၊ ခ,ဆ,(၆၀)ပွား၊စားမြဲစား၊ လဒ်ကား လိတ္တာ။ သေသကို၊ ပွါးမြဲပွါး၊စားမြဲစား။ လဒ်ကားဝိလိတ္တာစသည်ဖြစ်၍။ အထက်အံသာပေါင်းကိုတိ သ(၃၀)စား။ လဒ်ကားရာသီဖြစ်၍။ ယင်းရာသီစသည်တွင်၊ရဝိမချ၊ရာသီစသည်ကိုနှော၊လိတ္တာနိုက် ဒွယ,ပဥ္စ(၅၂)ချေ၊မချေလောက်မူ၊အံသာကတခုလျော့၍လိတ္တာ တွင်(၆၀)ကူ၍ချေ။ များမူမနေရာတက်၊ စန္ဒြမချ၊ရာသီ၊အံသာ၊ လိတ္တာစသည်ဖြစ်၍။

[မှတ်ချက်] ယင်းစန်းလိတ္တာ၌၊ ဒေသန္တရလိတ္တာ၊ သုည, ဇယ၊ မျက်မြင်လိတ္တာ ဒွါ,ဒသ၊ နှစ်ရပ်ရောစပ်၍။ ဒွယ,ပဥ္စချေ သည်။ ။မနေရာတက်ဆိုသည်မှာလည်း။ ဝိလိတ္တာများလျှင်(၆၀) ချေ၍၊လိတ္တာသို့တခုတက်၊ လိတ္တာများလျှင်(၆၀)ချေ၍။ အံသာ သို့တခုတက်၊ အံသာများလျှင်(၃၀)ချေ၍။ ရာသီသို့တခုတက်။ ရာသီများက ဒွါ,ဒသ(၁၂)ချေဖျက်၊ ။ရွှေသို့မနေရာတက်ဆို သော စကားတွေလျှင်။ ရာသီ,အံသာ၊ စသည်တို့မှာ၊ဤနည်း အတိုင်းမှတ်လေ၊

စန်း၏မန္ဒဉစ်အတွက်ကား။

အတာသာနဝတွင်၊ သုဒ္ဓိန်ကိုနှော၊ဆုဋ္ဌသာဝနဖြစ်၍။ ။ ဆုဋ္ဌသာဝနတွင်၊ အဋ္ဌ,ဧက,ရာမ၊(၃၁၈)နှော။ နှစ်ကြွင်းရသေ ကို၊သမု,ဒွက်၊ (၉၄)စား[အကြွင်းကိုမှတ်၍ထား] ရသောလဒ် နှင့်နှုတ်။ယင်းနှုတ်ကြွင်းကို။ စဋ္ဌ,တိဘိ,ဒွေး,တြိ၊ (၃၂၃၂)စား၊ သေသကားထိုနေ့ဉစ္စဗိုလ်ဖြစ်၍။ ။ယင်းဉစ္စဗိုလ်ကို၊ ရာမ(၃)ခု ပွါး၊အဋ္ဌ,သုည,ပဿ၊ (၈၀၈)စား၊လဒ်ကားရာသီ၊သေသကိုတိ သ(၃၀)ပွါး၊စားမြဲစား။ လဒ်ကားအံသာ၊သေသကို၊ခ,ဆ,(၆၀)

ပွါး၊စားမြဲစား။လဒ်ကားလိတ္တာ၊ သေသကို၊ပွါးမြဲပွါး၊ စားမြဲစား လဒ်ကားဝိလိတ္တာစသည်ဖြစ်၍၊ ။ယခင်မှတ်ထားသော၊ သမု ဒွက်၊စားကြွင်းသေသကို။စတု,ဒသ(၁၄)စား။ လဒ်ကားလိတ္တာ၊ သေသကို၊ခ,ဆ(၆၀)ပွါး။ စားမြဲစား။ လဒ်ကားဝိလိတ္တာစသည် ဖြစ်၍။ ။ယင်းလိတ္တာစသည်နှင့်။ ယခင်တွက်ရလိတ္တာစသည် တွင်ချေ၊အံသာဇယျ(၄)ခု၊လိတ္တာ၊ ဧက,ဝိသ,[၂၁]ခုလည်းချေ၊ စန်း၏မန္ဒဉစ်၊ ရာသီ၊အံသာ၊ လိတ္တာစသည်ဖြစ်၍။ ။ယင်းမန္ဒ ဉစ်တွင်။စန္ဒြမချနှင့်ချေ၊ သေသ၊ဉစ္စဝိသိက်ဖြစ်၍။

(မှတ်ချက်) ယင်းမန္ဒဉစ်၌ မျက်မြင်အံသာဇယ, မူလလိတ္တာဧက မျက်မြင်လိတ္တာ ဝိသ၊နှစ်ရပ်ရောစပ်၍၊အံသာ၊ဇယျ၊လိတ္တာ၊ဧကဝိသချေသည်။

သာဝနနှောက်နီးသိဒ္ဓာနှောက်နီးအတွက်။

နှစ်ကြွင်းရသေကိုတည်။ အင်္ဂါနိုက် ဧက,ပဥ္စ,သတ္တ။(၇၅၁) စား၊လဒ်ကား၊သာဝနနှောက်နီးရ၍၊ သေသကိုစတု,ဝိသ[၂၄] စား လဒ်ကားလိတ္တာစသော နှောက်နီးရ၍၊ ။ဗုဒ္ဓဟူး၌ နဝ, သုည,အဋ္ဌ,(၈၀၉)စား၊ လဒ်ကားသာဝနနှောက်နီးရ၍။ သေသ ကိုဒသ(၁၀)ပွါး၊ဘေတ္တိ သ[၃၃]စား။ လဒ်ကားလိတ္တာစသော နှောက်နီးရ၍။ ။ကြာသပတေးနိုက်၊ပဥ္စ,ရာမ,နဝ[၉၃၅]စား၊ လဒ်ကားသာဝနနှောက်နီးရ၍၊သေသကိုအဋ္ဌ,ပဿ,ဧက[၁၈၈] စား။ လဒ်ကား လိတ္တာစသောနှောက်နီးရ၍။ ။သောကြာနိုက်၊ နော,ဒွိ,ဗေဒ,(၄၂၉)စား။လဒ်ကား။သာဝနနှောက်နီးရ၍၊ သေသ ကို။ဒသ(၁၀)ပွါး၊ ပဥ္စ,ဇယ(၄၅)စား။ လဒ်ကားလိတ္တာစသော နှောက်နီးရ၍၊ ။စနေ၌၊ သုည, ရာမ,ဧက, (၁၃၀)စား။ လဒ် ကား၊သာဝနနှောက်နီးရ၍။သေသကို၊ ပဥ္စ,ရသ(၆၅)စား၊ လဒ် ကား လိတ္တာစသောနှောက်နီးရ၍၊ ။ရာဟုနိုက်၊ပသု,ရသ,ရာမ (၃၆၈)စား၊လဒ်ကားသာဝနနှောက်နီးရ၍၊သေသကို၊ ရသ,ရူပ, ဧက(၁၁၆)စား။လဒ်ကားလိတ္တာစသော နှောက်နီးရ၍။ (သေသ

နှင့်တကွမှတ်၍ထားလေ)၊ ။ပိလိတ္တာဝက်လိုသော် (၆၀)ပွါး။ စားမြဲစား၊လဒ်ကား ဝိလိတ္တာရ၏။

အင်္ဂါစသောဗိုလ်အတွက်၊

အဋ္ဌ သာဝနကိုတည်၊ အင်္ဂါ၌ မိမိသာဝနက်ိန်း နှော၊ သဝရ,သုည,ပဉ္စ[၅၀၇]လည်းနှော။ သတ္တ,အဋ္ဌရသ,[၆၈၇]စား၊ သေသ အင်္ဂါဗိုလ်ဖြစ်၏။ ။ဗုဒ္ဓဟူး၌ မိမိ သာဝနက်ိန်း နှော၊နဘာ,သုည,ကေ[၁၀၀]မြှော်၊ ရသ,ဒွေး,ဒွိ,စဋ္ဌ[၂၂၂၆]နှုတ်၊သတ်,နော,သတ်,အင်[၇၉၇]စား။ သေသ ဗုဒ္ဓဟူးဗိုလ် ဖြစ်၏။ ။ကြာသပတေး၌ မိမိသာဝနက်ိန်းနှော၊ ရာမ[၃]ခု မြှောက်၊ ရသ,ဆ,တိ (၃၆၆)နှုတ်၊ သတ္တ,နဝ,နော,ဒွေး,က (၁၂၉၉၇)စား၊ သေသ ကြာသပတေးဗိုလ်ဖြစ်၏။ ။သောကြာ၌ မိမိသာဝနက်ိန်းနှော၊ ဒသ[၁၀] မြှောက်၊ နဝ,ရာမေက (၁၃၉)နှုတ်၊သတ်,ဇော,ဒွေး,ဒွိ (၂၂၄၇)စား၊သေသ သောကြာ ဗိုလ် ဖြစ်၏။ ။စနေ၌ မိမိသာဝနက်ိန်းနှော၊ ပသု, သတ္တ, အဋ္ဌေ,က (၁၈၇၈)လည်း နှော၊ သော,ဆ,သတ္တ,သုညေ,က (၁၀၇၆၆)စား၊ သေသ စနေဗိုလ် ဖြစ်၏။ ။ရာဟု၌ မိမိ သာဝနက်ိန်းနှော၊တိကိ(၃)ခုမြှောက်၊ မုနိ,ရာမ,လောက,သဝရ (၇၃၃၇)နှုတ်၊ တြိ,အဋ္ဌ,ရာမ,ခ,ဒွေး,(၂၀၃၈၃)စား၊ သေသ ရာဟုဗိုလ်ဖြစ်၏။ ။

ဂြိုဟ်သွန်းအတွက်။

အင်္ဂါစသောဂြိုဟ်တို့၏ ဗိုလ်ကိုတည်၊ ဒွါ,ဒသ(၁၂)ခုပွါး။ မိမိတို့ဗိုလ်စားခြေနှင့်စား။လဒ်ကားရာသီ၊သေသကိုတိသ(၃၀)ပွား၊ စားမြဲစား၊လဒ်ကား အံသာ၊သေသကို ခ,ဆ(၆၀)ပွား၊ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား လိတ္တာအကြွင်းကို(၆၀)ပွား။စားမြဲစား လဒ်ကား ဝိလိတ္တာ စသည်ဖြစ်၏။ ။အင်္ဂါစသော ဂြိုဟ်တို့၏ လိတ္တာ စသည်တွင်၊ ယခင်မှတ်ထားသော။ မိမိတို့က်ိန်းလိတ္တာကိုနှော။

ငင်းနှောပြီးတွင်။ ။အင်္ဂါ ဂြိုဟ်သွန်း၌ အံသာကေ (၁)ခု။ လိတ္တာ ဒွါ,ဒသ (၁၂)ခု နှော။ ။ဗုဒ္ဓဟူး၌ အံသာ ဗေဒ(၄)ခု လိတ္တာ စတု, ဒသ (၁၄)ခု ချေ။ ။ကြာသပတေး၌ အံသာ ရာမ(၃)ခု ချေ၊ လိတ္တာ ကေ(၁)ခု နှော။ ။သောကြာ၌ အံသာ ဆ(၆)ခု၊ လိတ္တာ အဋ္ဌ(၈)ခု ချေ။ ။စနေ၌ အံသာပဉ္စ(၅)ခု။ လိတ္တာ ကေ(၁)ခု နှော။ ။ရာဟု၌ အံသာ ဒွယ(၂)ခု၊ လိတ္တာ ပဉ္စ,ဒိသ(၂၅)ခုနှော၊အင်္ဂါစသောဂြိုဟ်သွန်း(၆)ပါးဖြစ်၏။

မန္ဒဥစ်ဇယား။

ဂြိုဟ်စဉ်	၁	၃	၄	၅	၆	၀
ရာသီအစ	၂	၄	၇	၅	၂	၈
မန္ဒဥစ်	၁၇	၁၁	၂၃	၂၀	၁၇	၈
	၁၈	၃	၂၈	၂၂	၅၂	၃၈

[၂-လာဂြိုဟ်မှာ မန္ဒဥစ်အမြဲမရှိဟုမှတ်လေ။]

တနင်္ဂနွေ-တနင်္လာဂြိုဟ်စဉ်အတွက်ကား။

တနင်္ဂနွေမချနှင့်၊ တနင်္ဂနွေမန္ဒဥစ်တွင်နှုတ်။ ။တနင်္လာမချနှင့်၊တနင်္လာစန်း၏မန္ဒဥစ်တွင်နှုတ်။မနှုတ်လောက်မူ၊ရာသီတွင် ဒွါ,ဒသ(၁၂)ကျ၍နှုတ်၊ယင်းနှုတ်ကြွင်းရာသီကို၊ တိကိ(၃)ခုစား လဒ်ကားဂေါလ၊အစုံဂေါလ။ သုည(၀),စမ္မ(၂)ဖြစ်မူ၊စားကြွင်း၊ ရာသီအံသာ လိတ္တာသည်၊ ဘုဇဖြစ်၏၊မစုံဂေါလကေ(၁)ရာမ (၃)ဖြစ်မူ စားကြွင်းရာသီ, အံသာ,လိတ္တာနှင့်။ စားခြေ(၃)ခုတွင် အစဉ်သင့်ချ၍နှုတ်။ယင်းနှုတ်ကြွင်း။ ရာသီအံသာ၊ လိတ္တာသည် ဘုဇဖြစ်၏၊ ။ယင်းဘုဇရာသီကို တိသ[၃၀]မြှောက်။ အံသာ လှောက်၊ခ,ဆ[၆၀]မြှောက်၊ လိတ္တာလှောက်၊ လိတ္တာပုံ ဖြစ်၏။ ယင်းလိတ္တာပုံကို။ ပဉ္စ,ဒွေး,ဒွိ[၂၂၅]စား။ လဒ်ကား ခန်းတန့်၊ သေသကား ခန်းဝင်လိတ္တာပုံဖြစ်၏။ ခန်းတန့်အရရေ၍။တနင်္ဂနွေ

ဇယား,တနင်းလာဇယားတို့ကို ထိုက်သည် အားလျော်စွာ ခန်းဝင်လိတ္တာပုံ၌။အထက်အောက်ညှင်၍တင်။ အထက်ဇယားနှင့် အောက်ဇယားတွင်နှုတ်။ ယင်းနှုတ်ကြွင်းသည်။ ဝိဝရမည်၏။ [ခန်းသုညဖြစ်မူ ဇယားမတင်ရ၊ ဇယားဦးသည်ပင် ဝိဝရမည်၏]ခန်းဝင်လိတ္တာပုံကိုဝိဝရနှင့်ပွါး၊ပဥ္စ,ဒွေး,ဒွ[၂၂၅]စား။ လဒ်ကို အထက်ဇယားမှာနှော၊မန္ဒဖလဖြစ်၏။[ဇယားမတင်ရမူ မနှောရ၊ ပဥ္စ,ဒွေး,ဒွ[၂၂၅]စားရလဒ်သည်ပင် မန္ဒဖလဖြစ်၏။]ယင်းမန္ဒဖလကို သဋ္ဌိ[၆၀]စား။လဒ်ကား အံသာ၊ အကြွင်း လိတ္တာဖြစ်၏။ယင်း အံသာ လိတ္တာကို၊ မိမိတို့ တနင်္ဂနွေ၊တနင်းလာ၊မချ၊အံသာလိတ္တာ တွင်၊ ယခင်တွက်ရ ဂေါလကိုရှု၍။ မိသာဂေါလ၊သုည[၀]ကေ[၁]ဖြစ်မူနှော၊တူဂေါလ၊စမ္ဘ[၂]ရာမ[၃] ဖြစ်မူနှုတ်၊ ယင်းနှုတ် နှောပြီး ရာသီ အံသာ လိတ္တာ သည်၊ တနင်္ဂနွေ တနင်းလာ ဖုဋ္ဌဂြိုဟ်စင်ဖြစ်၏။

တနင်္ဂနွေ-တနင်းလာ ဇယား။

ခန်းတန့်	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂
၁နွေ ဇယား	၉	၁၇	၂၆	၃၄	၄၃	၅၁	၅၈	၆၆	၇၃	၈၀	၈၇	၉၃
၂လာ ဇယား	၂၀	၄၀	၆၀	၇၉	၉၈	၁၁၆	၁၃၄	၁၅၂	၁၆၉	၁၈၅	၂၀၀	၂၁၄
ခန်းတန့်	၁၃	၁၄	၁၅	၁၆	၁၇	၁၈	၁၉	၂၀	၂၁	၂၂	၂၃	၂၄
၁နွေ ဇယား	၉၉	၁၀၄	၁၀၉	၁၁၃	၁၁၇	၁၂၁	၁၂၄	၁၂၆	၁၂၈	၁၂၉	၁၃၀	၁၃၁
၂လာ ဇယား	၂၂၀	၂၄၁	၂၅၂	၂၆၂	၂၇၂	၂၈၀	၂၈၇	၂၉၃	၂၉၇	၃၀၀	၃၀၂	၃၀၃

တရက်တက်ရဝိဖုဋ္ဌဘုတ္တိ-စန္ဒြဖုဋ္ဌဘုတ္တိအတွက်။

ရဝိမချဘုတ္တိကလာနဝါ,ပဥ္စ[၅၉]ဝိကလာ၊အဋ္ဌ[၈]၊ စန္ဒြမချဘုတ္တိကလာ၊သုည,နဝ,သတ္တ[၇၉၀]ဝိကလာ၊ပဥ္စ,တိသ[၃၅]တည်း။ ။ရဝိမချဘုတ္တိကလာ၊နဝါ,ပဥ္စ[၅၉]ဝိကလာ၊အဋ္ဌ[၈]စန္ဒြကေန္ဒြကလာ၊ ရာမ,အဋ္ဌ,သတ္တ[၇၈၃]ဝိကလာ၊ ဗေဒ,ပဥ္စ[၅၄]ကို အသီးအသီးတည်။ ။မိမိတို့ဖုဋ္ဌတွက်စင်မှတ်၍ထားသောဝိဝရနှင့် ယထာရဟမြှောက်၊ မနေရာတက်၍၊ အထက်ကလာကို၊ပဥ္စ,ဒွေး,ဒွ[၂၂၅]စား၊ လဒ်ကား ဖလန္တရကလာ၊ သေသကို ခ,ဆ[၆၀]ပွား၊ ဝိကလာတက်၍ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား ဝိကလာဖြစ်၏၊ယင်းကလာ ဝိကလာနှင့်။ တနင်္ဂနွေ-တနင်းလာ တရက်တက်။ မချဘုတ္တိကလာ ဝိကလာတွင်၊ ဖုဋ္ဌတွက်စဉ်မှတ်၍ထားသော ဂေါလကိုရှု၍၊ ကြန်ဂေါလ-ကေ[၁]စမ္ဘ[၂]ဖြစ်မူနှော၊ မဂါရဂေါလ,ရာမ[၃]သုည[၀]ဖြစ်မူ နှုတ်၊ တရက်တက်ရဝိဖုဋ္ဌဘုတ္တိ-စန္ဒြဖုဋ္ဌဘုတ္တိဖြစ်၏။

အနာဂါစသောဂြိုဟ်ဘို၏ [၄]ချက်သေအတွက်။

အင်္ဂါ-ကြာသပတေး-စနေဂြိုဟ်တို့ကို တွက်လိုသော်၊ ရဝိမချကို အဦး၊ မိမိဂြိုဟ်သွန်းကိုအလယ်၊ မိမိမန္ဒဉစ်ကို အဆုံးထား။ ။ဗုဒ္ဓဟူး-သောကြာဂြိုဟ် တို့ကို တွက်လိုသော်။ မိမိဂြိုဟ်သွန်းကိုအဦး၊ ရဝိမချကို အလယ်၊ မိမိမန္ဒဉစ်ကို အဆုံးထား။ ။ယင်းသို့ ပင်ထားရာနိုက် အဦးထားသော ဂြိုဟ်သည် သိဃ်မည်၏။ အလယ်ထားသော ဂြိုဟ်သည် မချမည်၏။ ။အဦးဂြိုဟ်ကိုထုတ်၊အလယ်ဂြိုဟ်နှင့်နှုတ်၊ မနှုတ်လေဘ်မူ ရာသီဒွါ,ဒသ[၁၂]ကူ၍နှုတ်၊ယင်းနှုတ်ကြွင်းရာသီကိုတိက[၃]ခုစား လဒ်ကား ဂေါလ၊အစုံဂေါလသုည[၀]စမ္ဘ[၂]ဖြစ်မူ၊စားကြွင်း ရာသီ, အံသာ, လိတ္တာသည် ဘုဇဖြစ်၏။ မစုံဂေါလ ကေ[၁]ရာမ[၃]ဖြစ်မူ၊ စားကြွင်း ရာသီ, အံသာ, လိတ္တာနှင့် စားခြေ[၃]ခုတွင် အစဉ်သင့်ချ၍နှုတ်၊ ယင်းနှုတ်ကြွင်း ရာသီ, အံသာ,

လိင်္ဂာသည် ဘုဇဖြစ်၍၊ ယင်းဘုဇရာသီကို တိံသ[၃၀]မြှောက်အံသာဖျောက်၊ ခ,ဆ[၆၀]မြှောက်၊ လိတ္တာဖျောက်၊ လိတ္တာပုံဖြစ်၍။ ယင်းလိတ္တာပုံကို ပဉ္စ, ဒွေး, ဒွိ [၂၂၅]စား၊ လဒ်ကား ခန်းတန့်၊ သေသကား ခန်းဝင်လိတ္တာပုံဖြစ်၍။ ခန်းတန့်အရရေ၍ ဂေါလ ဧက[၁]စမ္ဘ[၂]ဖြစ်မူ ကြန့်ဇယား၊ ရာမ[၃]သုည[၀]ဖြစ်မူ၊ မကရဇယားကို ခန်းဝင် လိတ္တာပုံ၌ အထက် အောက်ညှပ်၍တင်၊ အထက်ဇယားနှင့်အောက်ဇယားတွင်နုတ်၊ [ဇယားပြန်လျှင် အထက်ဇယားကို နှစ်ဆင့်ထား၍၊ အောက်ဇယားနှင့်အထက်ဇယားတွင်နုတ်။] ယင်းနုတ်ကြွင်းသည် ဝိဝရ မည်၍။ [ခန်းသုည ဖြစ်မူ ဇယားမတင်ရ၊ ဇယားဦးသည်ပင်ဝိဝရမည်၍။] ခန်းဝင်လိတ္တာပုံကို ဝိဝရနှင့်ပွါး၊ ပဉ္စ,ဒွေး,ဒွိ[၂၂၅]စား၊ လဒ်ကို အထက်ဇယားမှာနှော၊ [ဇယားပြန်လျှင်နုတ်၊] ယင်းနုတ်နှောပြီးကို ဒွယ[၂]ခုစား၊ လဒ်ကား သိဃ်ဖလဒ္ဓ ဖြစ်၍၊ ။[ဇယားမတင်ရမူ မနှောရ မနုတ်ရ၊ ပဉ္စ,ဒွေး,ဒွိ စားရလဒ်ကို ဒွယ[၂]ခုစား၊ လဒ်ကား သိဃ်ဖလဒ္ဓဖြစ်၍။] ယင်းသိဃ်ဖလဒ္ဓကို သဋ္ဌိ[၆၀]စား၊ လဒ်ကား အံသာ၊ အကြွင်းလိတ္တာဖြစ်၍။ ယင်းဖလဒ္ဓအံသာ, လိတ္တာကို မိမိတို့ အလယ်မချဂြိုဟ်တွင်၊ ယခင်တွက်ရဂေါလကိုရှု၍၊ မိဿဂေါလသုည[၀]ဧက[၁]ဖြစ်မူနှော။ တူဂေါလ စမ္ဘ[၂]ရာမ[၃]ဖြစ်မူနုတ်၊ တဘန်စင်ဖြစ်၍။

ယင်းတဘန်စင်နှင့် အဆုံးခန္ဓာဉစ်တွင်နုတ်၊ မနုတ်လောက်မူ ရာသီနိုက် ဒွါဒသ [၁၂]ကူ၍နုတ်၊ ယင်းနုတ်ကြွင်း ရာသီကို တိဏ်[၃]ခုစား၊ လဒ်ကား ဂေါလ၊ အစုံ ဂေါလ၊ သုည,စမ္ဘ ဖြစ်မူ၊ စားကြွင်း ရာသီ, အံသာ, လိတ္တာသည် ဘုဇဖြစ်၍။ မစုံဂေါလ ဧက,ရာမ ဖြစ်မူ၊ စားကြွင်း ရာသီ, အံသာ, လိတ္တာနှင့် စားခြေ[၃]ခုတွင် အစဉ်သင့်ချ၍နုတ်၊ ယင်း နုတ်ကြွင်း ရာသီ, အံသာလိတ္တာသည် ဘုဇဖြစ်၍၊ ယင်းဘုဇရာသီကို တိံသ[၃၀]မြှောက်၊ အံသာဖျောက်၊ ခ,ဆ[၆၀]မြှောက်၊ လိတ္တာဖျောက်၊ လိတ္တာပုံဖြစ်၍။ ယင်းလိတ္တာပုံကို ပဉ္စ,ဒွေး,ဒွိစား၊ လဒ်ကား ခန်း

တန့်၊ သေသကား ခန်းဝင်လိတ္တာပုံ ဖြစ်၍။ ခန်းတန့်အရ ရေ၍ ခန်းဝင် လိတ္တာပုံထက် မန်းဇယားကိုတင်၊ အထက် ဇယားနှင့် အောက်ဇယားတွင်နုတ်၊ ယင်း နုတ်ကြွင်းသည် ဝိဝရမည်၍၊ [ခန်းသုည ဖြစ်မူ ဇယားမတင်ရ၊ ဇယား ဦးသည်ပင် ဝိဝရ မည်၍။]ခန်းဝင်လိတ္တာပုံကို ဝိဝရနှင့်ပွါး၊ ပဉ္စ,ဒွေး,ဒွိ စား။ လဒ်ကို အထက်ဇယားမှာနှော၊ ယင်းနှောပြီးကို ဒွယ[၂]ခု စား။ လဒ်ကား မန္ဒဖလဒ္ဓဖြစ်၍၊ [ဇယားမတင်ရမူမနှောရ ပဉ္စ,ဒွေး,ဒွိ စားရလဒ်ကို ဒွယ[၂]ခုစား၊ လဒ်ကား မန္ဒဖလဒ္ဓဖြစ်၍။]ယင်းမန္ဒဖလဒ္ဓကို သဋ္ဌိ[၆၀]စား၊ လဒ်ကားအံသာ၊ အကြွင်း လိတ္တာဖြစ်၍။ ယင်း ဖလဒ္ဓ, အံသာ လိတ္တာကို၊ တဘန်စင် တွင် ယခင်တွက်ရ ဂေါလကိုရှု၍၊ မိဿဂေါလ,သုည,ဧက ဖြစ်မူနှော၊ တူဂေါလ,စမ္ဘ,ရာမဖြစ်မူနုတ်၊ နှစ်ဘန်စင်ဖြစ်၍။

ယင်းနှစ်ဘန်စင်နှင့် အဆုံးခန္ဓာဉစ်တွင်နုတ်၊ မနုတ်လောက်မူ ရာသီနိုက် ဒွါ,ဒသကူ၍နုတ်၊ ယင်းနုတ်ကြွင်းကို ရှေးနှစ်ဘန်စင်တွက်နည်းအတိုင်း ဂေါလ,ဘုဇ စသည်ယူပြီးလျှင်၊ မန်းဇယားတင်၍ တွက်ရဖလဒ္ဓ,အံသာ,လိတ္တာကို၊ အလယ်မချတွင်ဂေါလကိုရှု၍။ မိဿဂေါလမူနှော၊ တူ ဂေါလမူနုတ်၊ သုံးဘန်စင်ဖြစ်၍။

ယင်းသုံးဘန်စင်နှင့် အဦးဂြိုဟ်တွင် နုတ်။ မနုတ်လောက်မူ ရာသီ၌ ဒွါ,ဒသးကူ၍နုတ်၊ ယင်း နုတ်ကြွင်းကို ရှေးတဘန်စင်တွက်နည်းအတိုင်း ဂေါလ,ဘုဇ စသည် ယူပြီးလျှင်။ ဂေါလအလိုက် ကြန့်,မကရ ဇယားတင်၍။ တွက်ရ သိဃ်ဖလ,အံသာ လိတ္တာကို သုံးဘန်စင်တွင် ဂေါလကိုရှုပြီးလျှင်။ မိဿဂေါလမူနှော၊ တူဂေါလမူနုတ်။ လေးဘန်စင်ဖြစ်၍။ ။ပါတရာဟုဂြိုဟ်သွန်းရာသီ,အံသာစသည်နှင့် ရာသီဒွါ,ဒသတွင် အစဉ်သင့်ချ၍ချေ၊ သေသ,ပါတ,ရာဟုဂြိုဟ်စင် ရာသီ,အံသာ, လိတ္တာဖြစ်၍။ ။

(မှတ်ချက်) သုံးဘန်စင်-လေးဘန်စင်အတွက်၌၊ တဘန်စင်-နှစ်ဘန်စင် တွက်နည်းကဲ့သို့။ ပဉ္စ,ဒွေး,ဒွိ စားရလဒ်ကို။ အထက်ဇယားတွင်နှော။ ဇယားပြန်လျှင်နုတ်။ ပြီးလျှင် ဒွယ(၂)ခု မစားရဟုမှတ်လေ။

[အရေးကျက်မှတ်ရန်။] ဇေက,စမ္ဘူ,ကြာနီ၊ ရာမ,သုည,မဂါရ။ အဦးနှစ်မျိုး ဒွေးချိုး၊အလယ်နှစ်ပါး မန်းဇယား။

{က} ခေါင်ိစယား။

ခန်းတန်	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂
မဂါရ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
မန်း	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ကြိမ်	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ခန်းတန်	၁၃	၁၄	၁၅	၁၆	၁၇	၁၈	၁၉	၂၀	၂၁	၂၂	၂၃	၂၄
မဂါရ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
မန်း	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ကြိမ်	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

{ခ} ဗုဒ္ဓဟူးဇယား။

ခန်းတန်	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂
မဂါရ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
မန်း	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ကြိမ်	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ခန်းတန်	၁၃	၁၄	၁၅	၁၆	၁၇	၁၈	၁၉	၂၀	၂၁	၂၂	၂၃	၂၄
မဂါရ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
မန်း	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ကြိမ်	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

{ဂ} ကြာသပတေးဇယား။

ခန်းတန်	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂
မဂါရ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
မန်း	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ကြိမ်	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ခန်းတန်	၁၃	၁၄	၁၅	၁၆	၁၇	၁၈	၁၉	၂၀	၂၁	၂၂	၂၃	၂၄
မဂါရ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
မန်း	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ကြိမ်	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

{ဃ} သောကြာဇယား။

ခန်းတန်	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂
မဂါရ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
မန်း	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ကြိမ်	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ခန်းတန်	၁၃	၁၄	၁၅	၁၆	၁၇	၁၈	၁၉	၂၀	၂၁	၂၂	၂၃	၂၄
မဂါရ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
မန်း	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ကြိမ်	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ကြိုး	၂၇	၅၅	၈၂	၁၀၇	၁၃၅	၁၆၀	၁၇၄	၂၀၇	၂၃၀	၂၅၂	၂၇၂	၂၉၀
မန်း	၃၁	၆၁	၉၁	၁၂၀	၁၄၉	၁၇၇	၂၀၅	၂၃၂	၂၅၇	၂၈၂	၃၀၅	၃၂၇
မဂ္ဂါရ	၂၂	၄၄	၆၆	၇၇	၁၀၉	၁၃၁	၁၅၁	၁၇၂	၁၉၂	၂၁၁	၂၃၀	၂၄၀
ခန်းတန့်	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂
ကြိုး	၃၀၇	၃၂၂	၃၃၆	၃၄၇	၃၅၇	၃၆၆	၃၇၃	၃၇၇	၃၈၁	၃၈၃	၃၈၂	၃၈၈
မန်း	၃၄၇	၃၆၆	၃၈၃	၃၉၉	၄၁၃	၄၂၅	၄၃၆	၄၄၄	၄၅၁	၄၅၆	၄၅၉	၄၆၀
မဂ္ဂါရ	၂၆၅	၂၈၂	၂၉၇	၃၁၂	၃၂၅	၃၃၇	၃၄၈	၃၅၇	၃၆၅	၃၇၂	၃၇၇	၃၈၈
ခန်းတန့်	၁၃	၁၄	၁၅	၁၆	၁၇	၁၈	၁၉	၂၀	၂၁	၂၂	၂၃	၂၄

{၁} ဓနေစယား။

ဒေသဆိုင်ရာ ထည့်သွင်းရန် ဥဒယမီစနသုံမျာ။

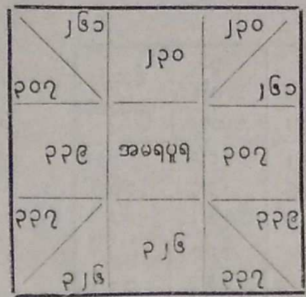

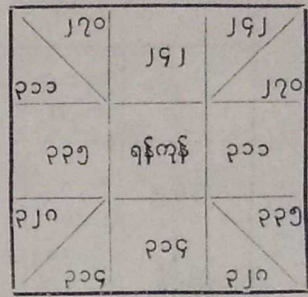

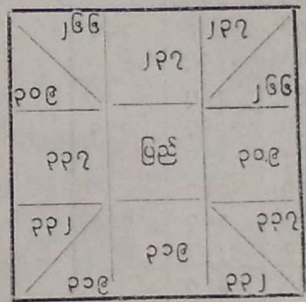

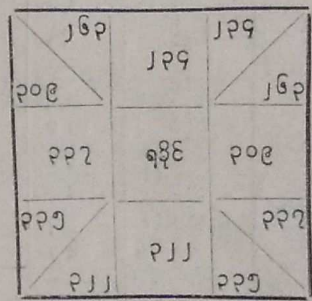

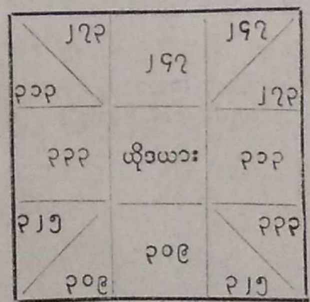

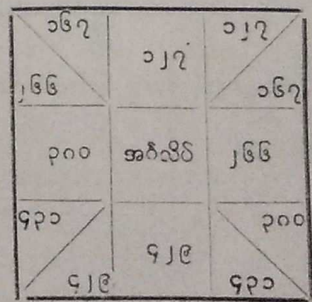

ဒေသဆိုင်ရာ စရာသဝ စသော ဇယားများနှင့် ဝိသုဝမှုယောပုံများ။

	စရာသဝ ဇယား	မိဿ ဘဝါး ဇယား	တူ ဘဝါး ဇယား	ဝိသုဝ မှုယောပုံ
အရေပူရ	၄၈ ၈၆ ၁၀၂	၉၂ ၁၅၉ ၁၈၃	၁၁၀ ၂၁၄ ၂၆၂	၁၆၅
ရန်ကုန်	၃၆ ၆၅ ၇၇	၉၀ ၁၅၅ ၁၈၀	၁၀၁ ၁၉၄ ၂၃၅	၁၂၇
မြည်	၄၁ ၇၄ ၈၈	၉၁ ၁၅၆ ၁၈၁	၁၀၅ ၂၀၃ ၂၄၇	၁၄၄
ရခိုင်	၄၄ ၈၀ ၉၄	၉၂ ၁၅၈ ၁၈၂	၁၀၇ ၂၀၀ ၂၅၄	၁၅၄
ယိုးဒယား	၃၁ ၅၇ ၆၇	၈၈ ၁၅၄ ၁၇၉	၁၆၈ ၁၈၇ ၂၂၆	၁၁၀
အင်္ဂလိပ်	၁၅၁ ၂၈၃ ၃၄၀	၁၇၈ ၂၇၇ ၃၀၉	၃၀၅ ၇၇၆ ၁၀၉၈	၅၂၇

[မှတ်ချက်]။ ။အထက်ပါစရာသဝဇယား၊ မိဿဘဝါးဇယား၊ တူဘဝါးဇယား၊ ဝိသုဝမှုယောပုံ တို့ကို၊ ဆိုင်ရာဒေသတို့၌ ထည့်သွင်းတွက်ချက်ရန် ဖြစ်သည်။ ။သတိပြုကြပါကုန်။

အယနအတွက်။

ရောက်သောသက္ကရာဇ်ကိုတည်၊ နဝါ ကြိသတ္တဂိ(၃၇၃၉) နှော၊ ကလိယုဂ်ဆန်းနှစ်ဖြစ်၍၊ ယင်းကလိယုဂ်ဆန်းနှစ်တွင်။ အဌ၊ ပသွ(၈၈)နှော၊ နဘာ သုည အဌေက(၁၈၀၀)စား၊ လဒ်ကား ဂေါလ၊ ယင်းဂေါလများမူ ဇယ(၄)ခုစား-အစုံဂေါလ သုည စမ္ဗ၊ ဖြစ်မူ စားကြွင်းဘုဇ-မစုံဂေါလ၊ ကေ။ရာမဖြစ်မူ-စားကြွင်းနှင့်။ စားခြေ(၁၈၀၀)တွင်နှုတ်၊ သေသ၊ ဘုဇဖြစ်၍။ ယင်းဘုဇကို။ နဝ(၉)ခုပွား၊ နဘာ သုည ဆ၊ (၆၀၀)စား။ လဒ်ကား အံသာ၊ သေသကို ဒသ(၁၀)စား၊ လဒ်ကားလိတ္တာ၊ သေသကို၊ ဆ(၆)ခု ပွား၊ ဝိလိတ္တာဖြစ်၍။

ဒိနဒ္ဓ-နိသဒ္ဓ-နေ့ပဟိုရ်-ညဥ့်ပဟိုရ် အတွက်။

တနင်္ဂနွေကြိုဟ်စင်အံသာစသည်တွင်၊ အယနအံသာ-လိတ္တာ ကို၊ အယန၊ ဂေါလ၊ သုည ကေဖြစ်မူနှုတ်- မနှုတ်လောင်းမူ။ ရာသီနှိုက်၊ ဒွါဒသ(၁၂)ကူ၍နှုတ်၊ စမ္ဗ ရာမဖြစ်မူနှော-မနေရာ ချေ၍တက်-ရာသီများမူ၊ ဒွါဒသချေ၊ သာယနရဝိ၊ ရာသီ,အံသာ၊ လိတ္တာဖြစ်၍၊ ။ယင်းသာယနရဝိရာသီကို။ တိကကိ(၃)ခုစား၊ လဒ်ကားဂေါလ (ယင်းဂေါလသည်၊ သုည(၀) ကေ(၁)ဖြစ်မူ မိဿ။ စမ္ဗ(၂)ရာမ(၃)ဖြစ်မူတူဟုမှတ်) အစုံဂေါလသုည စမ္ဗ ဖြစ်မူ၊ စားကြွင်းရာသီ အံသာ လိတ္တာသည်ဘုဇဖြစ်၍၊ မစုံဂေါလ ကေ၊ ရာမဖြစ်မူ-စားကြွင်းရာသီ,အံသာ လိတ္တာနှင့်။ စားခြေ(၃)ခု တွင်၊ အစဉ်သင့်ချ၍နှုတ်၊ ယင်းနှုတ်ကြွင်းရာသီ အံသာ လိတ္တာ သည်ဘုဇဖြစ်၍။ ။ယင်းဘုဇကို၊ လိတ္တာပုံပြု- နဘာ သုည အဌေက (၁၈၀၀)စား။ လဒ်ကားခန်းတန့်၊ သေသကားခန်းဝင် လိတ္တာပုံဖြစ်၍၊ [ဂေါလ–ခန်းတန့်နှင့်တကွ- ခန်းဝင်လိတ္တာပုံ တို့ကိုမှတ်၍ထားလေ]ခန်းတန့်အရရေ၍၊ ခန်းဝင်လိတ္တာပုံထက်၊ ဒေသဆိုင်ရာ၊ စရာသဝဇယားကိုတင်၊ အထက်ဇယားနှင့်

အောက်ဇယားတွင်နှုတ်၊ သေသပိဝရမည်ဖြစ်၏။ [ခန်းသုညဖြစ်မူ၊ ဇယားမတင်ရ-ဇယားဦးသည်ပင်၊ ပိဝရမည်ဖြစ်၏] ခန်းဝင်လိဂ္ဂာပုံကို၊ ပိဝရနှင့်ပွား နဘာ သုည အငွေ့က (၁၈၀၀)စား၊ လဒ်ကို အထက်ဇယားမှာနေ၊ ဇိဇနာပုံဖြစ်၏ [ဇယားမတင်ရမူမနေရ (၁၈၀၀)စားရလဒ်သည်ပင်၊ ဇိဇနာပုံဖြစ်၏]သေသကို၊ တိံသ (၃၀)စား။ လဒ်ကားအခရာ၊ အကြွင်းကို၊ ခ,ဆ(၆၀)မြှောက်။ စားမြဲစား။ လဒ်ကားပိခရာဖြစ်၏၊ ယင်းဇိဇနာပုံ၊ အခရာနှင့်၊ ပိခရာ တို့ကို၊ ဇိဇနာပုံ၊ နဘာ သုည နဝ(၉၀၀)တွင်ယခင်ဂေါလကိုရှု၍။ မိဿဂေါလ-သုည ၆က ဖြစ်မူနေ၊ တုဂေါလ စဒွ ရာမ ဖြစ်မူ၊ အစဉ်သင့်ချ၍နှုတ်၊ ယင်းနှုတ် နေပြီးသည်။ ဒိနဒ္ဒဇိဇနာပုံနှင့်၊ အခရာဖြစ်၏။ ယင်းဒိနဒ္ဒဇိဇနာပုံအခရာနှင့်ဇိဇနာပုံ နဘာ သုည အငွေ့က(၁၈၀၀)တွင်၊ အစဉ်သင့်ချ၍ချေ၊ သေသ။ နိသဒ္ဒဇိဇနာ ပုံအခရာ ဖြစ်၏။ ။ဒိနဒ္ဒဇိဇနာပုံ၊ အခရာကို၊ ခွေးချိုး၊ နေ့ပဟိုရ်၊ ဇိဇနာပုံ၊ အခရာ ဖြစ်၏။ ။နိသဒ္ဒဇိဇနာပုံအခရာကို ခွေးချိုး၊ ညဉ့်ပဟိုရ်၊ ဇိဇနာပုံ၊ အခရာဖြစ်၏။

(မှတ်ချက်) ဤဒိနဒ္ဒဇိဇနာပုံနှင့်၊ အခရာတွက်ရာ၌ (၃၀)စား ရလဒ်အခရာ သည်(မ)ဂဏန်းဖြစ်အံ့၊ အကြွင်းသေသတွက်,လဒ်သို့ ၆က(၁)ခုတက် (စုံ)ဂဏန်းဖြစ် အံ့။ စားရလဒ်အတိုင်းထားလေ။ သေသတွက်၊ လဒ်သို့(၁)ခုမတက်ရဟုမှတ်လေ။

မွန်းတည့်ဘဝါးအတွက်။

ယခင်ဒိနဒ္ဒဇိဇနာပုံနှင့်အခရာတွက်စဉ်၊ မှတ်ထားသောဂေါလ သည်။ မိဿဖြစ်မူဒေသဆိုင်ရာမိဿဘဝါးဇယား၊ တုဖြစ်မူဒေသ ဆိုင်ရာတုဘဝါးဇယားကို၊ ခန်းတန့်အရရှေ၍။ မှတ်ထားသော ခန်းဝင်လိဂ္ဂာပုံထက်တင်၊ အထက်ဇယားနှင့်၊ အောက်ဇယားတွင် နှုတ်။ သေသပိဝရမည်ဖြစ်၏။(ခန်းသုညဖြစ်မူ၊ ဇယားမတင်ရ၊ ဇယား ဦးသည်ပင်ပိဝရမည်ဖြစ်၏။) ခန်းဝင်လိဂ္ဂာပုံကိုပိဝရနှင့်ပွား။ နဘာ, သုည အငွေ့က(၁၈၀၀)စား၊ လဒ်ကိုအထက်ဇယားမှာနေ၊ မုယောပုံဖြစ်၏ [ဇယားမတင်ရမူမနေရ (၁၈၀၀)စားရလဒ်

သည်ပင်၊ မုယောပုံဖြစ်၏၊]သေသကို၊ တိံသ(၃၀)စား၊ လဒ်ကား ဆံခြည်ဖြစ်၏။ ယင်းတွက်ရ၊ မုယော,ဆံခြည်နှင့်၊ ဒေသဆိုင်ရာ၊ ပိသုဝမုယောပုံတွင်။ မှတ်ထားသော။ ဂေါလကိုရှု၍။ မိဿဂေါလ ဖြစ်မူ၊ အစဉ်သင့်ချ၍နှုတ်၊ **မနှုတ်လောက်မူတွက်ရမုယောပုံ တွင်၊ ပြန်၍နှုတ်** တုဂေါလဖြစ်မူနေ၊ ယင်းနှုတ်,နေပြီး၊ မုယောပုံ ကို၊ သဋ္ဌိ(၆၀)စား။ လဒ်ကား ဘဝါး၊ သေသ၊ မုယော၊ ဆံခြည် ဖြစ်၏။

ရှစ်တိုင်သူ-နာရီလှည့်အတွက်။

သာယနရဝိ၊ ရာသီ၏အရ၊ ပြိသရာသီကစ၍ရေ၊ ရောက် သောရာသီကိုနေထွက်ဟုမှတ်၊ ယင်းနေထွက်ရာသီမှ၊ သမသတ် ဖြစ်သောရာသီကိုနေဝင်ဟုမှတ်။ ။သာယနရဝိ၊ ရာသီကိုပယ်၊ အံသာ၊ လိဂ္ဂာနှစ်ထင်လုံးကို။ နေထွက်ရာသီခွင်က၊ ဥဒယ၊ ဇိဇနာ ပုံနှင့်ပွား၊ အော်(၆၀)မနေရာတက်၍၊ အထက်ကိုတိံသ(၃၀)စား လဒ်ကား၊ နေထွက်အတိတ်၊ ဇိဇနာ၊ သေသကို၊ ခ,ဆ(၆၀)ပွား လိဂ္ဂာတက်၍။ စားမြဲစား၊ လဒ်ကားအခရာသေသကို၊ ခ,ဆ(၆၀) မြှောက် စားမြဲစား။ လဒ်ကား ပိခရာဖြစ်ရာ၏။ ယင်းနေထွက် အတိတ်၊ ဇိဇနာပုံ၊ အခရာနှင့်၊ နေထွက်ရာသီက၊ ဥဒယဇိဇနာပုံ တွင်၊ အစဉ်သင့် ချ၍ချေ၊ သေသအနာဂတ် ဇိဇနာပုံ၊ အခရာ ဖြစ်၏။ အတိတ်ဇိဇနာပုံနှင့်အခရာကို။ နေထွက်တိုင်၏ နောက်၌ ထား၊ အနာဂတ်ဇိဇနာပုံနှင့် အခရာကို၊ နေထွက်တိုင်၏ ရှေ့၌ ထား။ နေထွက်အနာဂတ်ဇိဇနာပုံတွင်။ နေထွက်တိုင်၏ရှေ့တခွင် ကစ၍၊ ဥဒယဇိဇနာပုံကိုအစဉ်အတိုင်းလောင်း၊ နေ့ပဟိုရ်ဇိဇနာပုံ အခရာနှင့်ချေလော်လျှင်ချေ။ သေသ၊ နေ့တချက်တီး အနာဂတ် ဇိဇနာပုံအခရာဖြစ်၏။ ချေလောက်သောရာသီ၌။ နေ့တချက်တီး တိုင်ဟုမှတ်၍၊ အနာဂတ်ကို၊ တိုင်ရှေ့ထား။ ဤနည်းအတူ၊ လောင်းပြီး၊ ချေပြီးလျှင်၊ နေ့နှစ်ချက်တီး၊ နေ့သုံးချက်တီး၊ နေဝင် လေးချက်တီးတိုင်ဟုမှတ်၍။ အနာဂတ်တို့ကိုတိုင်ရှေ့ထားလေ။ ။

Scanned by CamScanner

နေ့ဝင်လေးချက်တီးတိုင်က၊ အနာဂတ်၊ ဇီဇနာပုံတွင်၊ တိုင်ရှေ့အခွင်ကစ၍၊ ဥဒယဇီဇနာပုံကိုလောင်း၍၊ ညဉ့်ပဟိုရ်၊ ဇီဇနာပုံ၊ အခရာနှင့်၊ ချေလောက်ရာ ချေပြီးလျှင်၊ ညဉ့်တချက်တီး-ညဉ့်နှစ်ချက်တီး၊ ညဉ့်သုံးချက်တီး တိုင်ဟုမှတ်၍၊ အနာဂတ်တို့ကို၊ တိုင်ရှေ့ထား၊ နေထွက်ရာသီသို့ပတ်မိလျှင်၊ ၄င်းတိုင်က၊ အနာဂတ်၊ ဇီဇနာပုံ၊အခရာနှင့်တူ၏။ ။ထိုထိုတိုင်ရောက်သော ရာသီတို့က၊ ဥဒယ ဇီဇနာပုံကိုထုတ်၍၊ ထိုထိုတိုင်တို့၏ အနာဂတ်ဇီဇနာပုံအခရာနှင့်၊ အစဉ်သင့်ချ၍နှုတ်၊ ယင်းနှုတ်ကြွင်းသည်၊ ထိုထိုတိုင်တို့၏ အတိတ်ဇီဇနာပုံနှင့် အခရာပုံဖြစ်၏၊

ဆူဌဘဝါးမှ-နာရီအတွက်။

ဗိန္ဒုဇီဇနာပုံကို၊ ခ,ဆ(၆၀)မြှောက်၊အခရာလှောက်၊အခရာပုံဖြစ်၏၊ ယင်အခရာပုံကို၊ သတ္တ(၇)ချမြှောက်-ပဌမတည်ကိန်းဖြစ်၏။ ။ဆူဋ္ဌဘဝါးကိုထုတ်,မွန်းတည့်ဘဝါး၊ မယော,ဆံခြည်နှင့်၊အစဉ်သင့်ချ၍နှုတ်၊ အထက်ဘဝါးတွင်၊ သတ္တ(၇)ချနှော၊ ယင်းနှောပြီးဘဝါးကို ခ,ဆ(၆၀)မြှောက်၊ မယောလှောက်၊ခ,ဆ(၆၀)မြှောက်၊ ဆံခြည်လှောက်၊ဆံခြည်ပုံ၊ပထမစားကိန်းဖြစ်၏။ တည်ကိန်းကိုတည်၊ စားကိန်းနှင့်စား၊ လဒ်ကားနာရီ သေသကို၊ ခ,ဆ[၆၀]ပွား၊စားမြဲစား၊လဒ်ကားဇီဇနာ၊သေသကိုပွားမြဲပွား၊ စားမြဲစား၊ လဒ်ကားအခရာဖြစ်၏။ ယင်းနာရီ,ဇီဇနာ၊ အခရာသည်၊ ဉဏ္ဏတနာရီ၊ဇီဇနာ၊အခရာမည်၏၊ ယင်းဉဏ္ဏတ၊ နာရီ, ဇီဇနာ၊ အခရာနှင့်၊ဗိန္ဒု နာရီ ဇီဇနာ အခရာတွင်ချေ၊ သေသ၊ နတနာရီ၊ဇီဇနာ၊အခရာဖြစ်၏။ ။သာယနရဝိရာသီရောက်ရာ၊ ဘဝါးဂုဏိတ ဇယားစဉ်တွင်၊ နတနာရီစသည်ရောက်ရာရှု၍၊ ဆူဋ္ဌဂုဏိတဟုမှတ်၊ ။ဗိန္ဒုအခရာပုံကိုတည်၊ ဆူဋ္ဌဂုဏိတနှင့်မြှောက်၊ ဒုတိယတည်ကိန်းဖြစ်၏၊ ဆူဋ္ဌဘဝါးစသည်ကိုထုတ်၊မွန်းတည့်ဘဝါး၊ မယောစသည်နှင့်နှုတ်၊ ယင်းနှုတ်ကြွင်းဘဝါးကို၊

ခ,ဆ(၆၀)မြှောက်၊ မယောလှောက်၊ မယောပုံဖြစ်၏။ ယင်းမယောပုံတွင်၊ဆူဋ္ဌဂုဏိတကိုနှော၊ ခ,ဆ(၆၀)မြှောက်၊ ဆံခြည်လှောက်၊ဆံခြည်ပုံ၊ ဒုတိယစားကိန်းဖြစ်၏။ တည်ကိန်းကိုတည်၊ စားကိန်းနှင့်စား၊ လဒ်ကား၊ ဇီဇနာ၊ သေသကို၊ ခ,ဆ,ပွား၊ စားမြဲစား၊လဒ်ကား အခရာ-နေတက်ဖြစ်မူ၊တွက်ရအတိုင်းပင်၊ နေတက်လဂ်သွား၊ ဇီဇနာပုံ၊ အခရာဖြစ်၏။ ။နေလွဲ၊ နေကျဖြစ်မူ၊တွက်ရဇီဇနာပုံ၊အခရာနှင့်၊ ဗိန္ဒုဇီဇနာပုံ၊ အခရာတွင်နှုတ်၊ ယင်း နှုတ်ကြွင်းသည်၊ နေလွဲလဂ်သွား၊ ဇီဇနာပုံနှင့် အခရာဖြစ်၏။

နာရီမှ-ဆူဋ္ဌဘဝါးအတွက်။

နံနက်နေထွက်(၄)ချက်တီးမှ၊နေမွန်းတည့်နှစ်ချက်တီးအတွင်း၌ရောက်သောနာရီသည်၊ နေတက်ဂတနာရီမည်၏။ ။နေမွန်းတည့်၊ နှစ်ချက်တီးမှ၊နေဝင်လေးချက်တီးအတွင်း၌ရောက်သောနာရီသည်၊နေလွဲဂတနာရီမည်၏။

{နေတက်-နေလွဲ-ဂတနာရီ ယူနည်းကား။}

[နံနက်နေထွက်(၄)ချက်တီးကျော်ဖြစ်မူ၊ ကျော်နာရီစသည်ပင်နေတက်ဂတနာရီဖြစ်၏ ။နေ့တချက်တီးကျော်ဖြစ်မူ၊ကျော်နာရီစသည်တွင်၊ နေ့ပဟိုရ်၊ နာရီစသည်နှော၊နေတက်ဂတနာရီဖြစ်၏။ ။နေမွန်းတည့်နှစ်ချက်တီးကျော်ဖြစ်မူ၊ ကျော်နာရီစသည်ပင်၊နေလွဲဂတနာရီဖြစ်၏။ ။နေ့ သုံးချက်တီးကျော်ဖြစ်မူ၊ ကျော်နာရီစသည်တွင်၊ နေ့ပဟိုရ်နာရီစသည်နှော၊ နေလွဲ-ဂတနာရီဖြစ်၏]။ ။နေတက်ဖြစ်မူနေတက်ဂတနာရီ၊ဇီဇနာ၊အခရာနှင့်၊ဗိန္ဒု၊နာရီ၊ဇီဇနာ၊အခရာတွင်ချေ၊သေသ၊နတနာရီ၊ဇီဇနာ၊အခရာ ဖြစ်၏၊ ။နေလွဲဖြစ်မူ၊နေလွဲ-ဂတနာရီ,ဇီဇနာ၊ အခရာသည်ပင်၊ နတ

နာရီ၊ဗိဇနာ၊အခရာ ဖြစ်၍။ ။သာယနရပိ ရသီ ရောက်ရာ၊ ဘဝါးဂုဏ်တ ဇယားစဉ်တွင်၊ နတနာရီ စသည် ရောက်ရာ ရှု၍၊ ဋ္ဌဂုဏ်တ ဟုမှတ်။ ဒိနဒ္ဓခရာပုံကို ဋ္ဌဂုဏ်တနှင့် မြှောက် တည်ကိန်းဖြစ်၍။ယင်း တည်ကိန်းကိုတည် နေတက် ဖြစ်မူ၊ နေတက် ဂတနာရီ ဗိဇနာအခရာကို အခရာပုံ ပြု၍ စား။ ။နေလွဲ ဖြစ်မူ နေလွဲ ဂတနာရီ, ဗိဇနာ, အခရာ နှင့်၊ ဒိနဒ္ဓနာရီ,ဗိဇနာ,အခရာတွင်နှုတ်၊ ယင်းနှုတ်ကြွင်း နာရီ,ဗိဇနာ အခရာကို အခရာပုံပြု၍စား၊ လဒ်ကားမုယော၊သေသကို ခ,ဆ ပွား၊စားမြဲစား၊လဒ်ကား ဆံခြည်ဖြစ်၍။ လဒ်မုယောတွင် ဋ္ဌဂုဏ်တနှုတ်၍၊ သဋ္ဌိ(၆၀)စား၊လဒ်ကား ဘဝါး၊ သေသကား မုယော,ဆံခြည်ဖြစ်၍။ယင်းဘဝါး,မုယော,ဆံခြည်တွင်။မွန်းတည့် ဘဝါး,မုယော,ဆံခြည်ကိုနှော၊ မနေရာသည်အတိုင်း၊ ဆံခြည် များလျှင်(၆၀)ချေ၍၊မုယောသို့ တခုတက်၊ မုယောများက(၆၀) ချေ၍ ဘဝါးသို့တခုတက်၊ ဋ္ဌဘဝါးမုယော ဆံခြည်ဖြစ်၍။ ။ [ယင်း ဘဝါးစသည်ကို ငါးဆင့်ဖြတ်လိုသော်၊ အောက်ဆုံး ဆံခြည်ကို ဒသ(၁၀)စား၊ သေသကား ဆံခြည် လဒ်ကား နှမ်းဖြစ်၍၊ အလယ် မုယောကို ဇယ(၄)ခုစား၊ သေသကား မုယော၊လဒ်ကား လက်သစ်၊အထက်ဆုံးကား ဘဝါးဖြစ်၍။]

(မှတ်ချက်) ဂတနာဒိနှင့်၊ လက်သွားနာဒိမှာ၊ အမည်သာထူးသည်။ အဓိပ္ပါယ် အတူတူဟုမှတ်။

ဘဝါးဂုဏ်တဇယား။

နတနာရီ		၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂	၁၃	၁၄	၁၅	၁၆
မဂါရ ၉		၆၁	၁၂၄	၁၆၈	၂၁၆	၂၅၂	၂၈၈	၃၀၇	၃၂၅	၃၃၈	၃၄၅	၃၄၉	၃၅၀	၃၂၅			
ကုံ ၁၀	ဓနု ၈	၆၃	၁၃၃	၁၇၆	၂၂၀	၂၅၀	၂၈၈	၃၀၅	၃၂၁	၃၃၈	၃၃၅	၃၃၇	၃၃၇	၃၁၀			
မိန် ၁၁	ဗြိစ္ဆာ ၇	၇၉	၁၃၄	၁၈၇	၂၃၂	၂၆၇	၂၉၁	၃၀၉	၃၂၀	၃၂၄	၃၂၅	၃၂၀	၃၁၂	၃၀၁	၂၈၈		
မိဿ ၀	တူ ၆	၈၉	၁၆၂	၂၃၆	၂၈၃	၃၁၂	၃၃၀	၃၃၉	၃၄၀	၃၃၅	၃၂၈	၃၁၇	၃၀၃	၂၈၆	၂၆၇	၂၆၈	
ပြိဿ ၁	ကန် ၅	၁၇၈	၃၀၄	၃၆၃	၃၉၅	၄၀၀	၄၁၅	၄၀၂	၃၉၁	၃၇၅	၃၁၃	၃၃၈	၃၁၈	၂၉၆	၃၀၉	၂၅၁	
မေထုန် ၂	သိဟ် ၄	၅၇၁	၅၉၉	၅၈၂	၅၆၃	၅၉၀	၅၀၉	၄၈၄	၄၅၆	၄၃၀	၄၀၉	၃၇၅	၃၄၉	၃၂၂	၃၀၁	၂၇၀	၉၂၂
ကြိုင် ၃		၄၅၆	၅၂၂	၅၃၉	၅၃၀	၅၁၅	၄၉၄	၄၇၁	၄၅၀	၄၂၇	၄၀၂	၃၇၂	၃၅၁	၃၂၆	၃၀၂	၂၆၇	၁၄၂

(မှတ်ချက်) နတနာရီ၌ ဗိဇနာအဋ္ဌါဒိက ၃၀-ကကျော်လျှင်၊နာရီတွင်တခုတိုး၍ယူလေ။ ဋ္ဌဂုဏ်တယူနည်းအတိုင်းကောက်ယူလေ။

မွန်းတည့်နက္ခတ်မှ နာရီအတွက်။

အလိုရှိသော မွန်းတည့်နက္ခတ်စီး,အံသာကိုတည်၊ နေစီးဖုဍ အံသာပုံနှင့်လိတ္တာနှုတ်၊မနှုတ်လောက်မူ ခ,ဆ,ရာမ[၃၆၀]ကူ၍ နှုတ်၊ ယင်းနှုတ်ကြွင်းအံသာ,လိတ္တာနှစ်ပါးကို၊ ဒသ[၁၀]မြှောက် အောက်[၆၀] မနေရာတက်၊ နေမွန်းတည့်မှ ရောက်သော လက်သွားဗိဇနာပုံနှင့်အခရာဖြစ်၏။

နေမွန်းတည့်မှရောက်သော နာရီယူနည်းကား။

နေဝင် လေးချက်တီးကျော်ဖြစ်မူ၊ ကျော်နာရီ စသည်တွင် ဒိနဋ္ဌနာရီ စသည်ကို နှော၊ ။ညဥ့်တချက်တီးကျော် ဖြစ်မူ ကျော်နာရီစသည်တွင်၊ ဒိနဋ္ဌနာရီ စသည်နှင့် ညဥ့်ပပဟိုရ်နာရီ စသည်ကိုနှော။ ။ညဥ့်နှစ်ချက်တီးကျော်ဖြစ်မူ၊ကျော်နာရီတွင် နာရီ[၃၀]နှော။ ။ညဥ့်သုံးချက်တီးကျော် ဖြစ်မူ၊ ကျော်နာရီ စသည်တွင် နာရီ[၃၀]နှင့် ညဥ့်ပပဟိုရ်နာရီ စသည်ကိုနှော။ နေမွန်းတည့်မှ ရောက်သော နာရီ, ဗိဇနာ, အခရာဖြစ်၏။ ။ ၎င်းနာရီကို ညဥ့်လက်သွားနာရီဟုခေါ်သည်။

တနည်းကား။ ည ၄-ချက်တီးမှ၊ညဥ့် ၂-ချက်တီး အတွင်း တက္ကာလနာရီတွင်[၃၀]နှုတ်၊ နေမွန်းတည့်မှရောက်သော နာရီ ဖြစ်၏။ညဥ့် ၂-ချက်တီးကျော်မှာ။ နေထွက်-၄-ချက်တီးအတွင်း တက္ကာလနာရီတွင်၊[၃၀]နှော။ နေမွန်းတည့်မှရောက်သောနာရီ ဖြစ်၏။

နေမွန်းတည့် ရဝိဖုဍအတွက်ကား။

တရက်တက် ရဝိဖုဍတည့်ကို ကလာစသည်ကို ခွေးချိုး၍၊ သန်းခေါင်ရဝိဖုဍကလာစသည်တွင်နှုတ်လျှင်၊ နေမွန်းတည့် ရဝိ ဖုဍရာသီ,အံသာ,ကလာစသည်ဖြစ်၏။

ဇာဋ္ဌနာရီမှ မွန်းတည့်နက္ခတ်အတွက်။

နေမွန်းတည့်မှရောက်သော ညဥ့်လက်သွားနာရီ,ဗိဇနာ,အခရာ ကိုတည်၊နာရီကို ခ,ဆ[၆၀]မြှောက်၊ ဗိဇနာထှောက်၊ဗိဇနာပုံ နှင့်အခရာဖြစ်၏။ ယင်းဗိဇနာပုံကို ဒသ[၁၀]စား၊ လဒ်ကား အံသာ၊သေသကို ခ,ဆပွားအခရာတက်၍ စားမြဲစား၊လဒ်ကား လိတ္တာဖြစ်၏၊ ယင်းအံသာ လိတ္တာတွင်၊ နေစီးဖုဍအံသာပုံနှင့် လိတ္တာကိုနှော၊လိတ္တာများက သင်္ဂြိုဟ်[၆၀]စား၍၊ အံသာသို့တခု တက်၊အံသာများက ခ,ဆ,ရာမ[၃၆၀]ချေ၊မွန်းတည့်နက္ခတ်စီး အံသာနှင့်လိတ္တာဖြစ်၏။ ။အင်းဇယားဖြင့်ပြထားသော တိုင်း ရနက္ခတ်စီး အံသာပုံတွင်ရှု၍၊ တွက်ရအံသာ လိတ္တာ တူရာ ရောက်ရာတည့်ဆဲတည့်လတ္တံ့သော ကြယ်နက္ခတ်ကိုယူလေ။

[မှတ်ချက်] (ဂ)နှင့်(ဃ) တွက်ပုံနှုက်၊နေစီးဖုဍဆိုသည်မှာရဝိဖုဍကိုခေါ်သည်။ တနည်း နေမွန်းတည့်ရဝိဖုဍကိုလည်းနေစီးဖုဍခေါ်သည်၊

နက္ခတ်ဘောဂစီးအံ့သာ။

	နက္ခတ်	အံ့သာစီး	အန္တရအံ့သာ	အန္တရနာဒီ
အဿဝဏီ	၁	၀	၁၀	၃ ၀
ဘရဏီ	၂	၁၀	၁၀	၁ ၄၅
ကြတ္တိကာ	၃	၃၄	၁၆	၂ ၄၅
ရောဟဏီ	၄	၄၆	၁၂	၂ ၀
မိဂသီ	၅	၆၀	၁၄	၂ ၂၀
အဒြ	၆	၆၅	၅	၀ ၅၀
ပုဏ္ဏဖုသျှ	၇	၉၂	၂၈	၄ ၃၀
ဖုသျှ	၈	၁၀၆	၁၄	၂ ၂၀
အဿလိဿ	၉	၁၁၀	၁၂	၂ ၀
မာဃ	၁၀	၁၂၈	၁၁	၁ ၅၀
ပြုဗ္ဗါဘရဂုဏီ	၁၁	၁၄၅	၁၆	၂ ၄၅
ဥတ္တရာဘရဂုဏီ	၁၂	၁၅၄	၉	၁ ၃၀
ဟဿဒ	၁၃	၁၆၄	၁၀	၁ ၄၅
စိတြ	၁၄	၁၇၈	၁၅	၂ ၃၀
သွာတိ	၁၅	၁၉၀	၁၃	၂ ၁၀
ဝိသာခါ	၁၆	၂၀၃	၁၈	၃ ၃၀
အနုရာဓ	၁၇	၂၂၁	၁၁	၁ ၅၀
ဇေဋ္ဌ	၁၈	၂၃၂	၅	၀ ၅၀
မူလ	၁၉	၂၃၇	၁၃	၂ ၁၀
ပြုဗ္ဗါသံ	၂၀	၂၅၀	၁၅	၂ ၃၀
ဥတ္တရာသံ	၂၁	၂၆၅	၅	၀ ၅၀
သရဝဏ်	၂၂	၂၇၀	၁၃	၂ ၁၀
ဓနသိဋ္ဌ	၂၃	၂၈၃	၁၂	၂ ၀
သတ္တဘိသျှ	၂၄	၂၉၅	၁၆	၂ ၄၀
ပြုဗ္ဗါပုရပိုက်	၂၅	၃၁၁	၁၀	၁ ၄၅
ဥတ္တရာပုရပိုက်	၂၆	၃၂၁	၁၆	၂ ၄၅
ရေဝတီ	၂၇	၃၃၇	၁၁	၁ ၅၀

အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်း အတွက်။

နေတက်ဖြစ်မှု၊ ယင်း နေတက်လက်သွားဗိဇနာပုံနှင့် အခရာကိုတည်။ နေထွက်လေးချက်တီးတိုင်က၊ အနာဂတ်၊ ဗိဇနာပုံ၊ အခရာနှင့်နှုတ်၊ နေလွဲ နှင့်-ညဥ့်ဖြစ်မှု၊ ယင်းနေလွဲလက်သွား၊ ညဥ့်လက်သွား၊ ဗိဇနာပုံနှင့်-အခရာကိုတည်။ နေမွန်းတည့် နှစ်ချက်တီးတိုင်ကအနာဂတ်၊ ဗိဇနာပုံ၊အခရာနှင့်နှုတ်၊မနှုတ်လေသံမှု၊နေတက်နှိုက် နေထွက်လေးချက်တီးတိုင်။ နေလွဲနှိုက်၊နေမွန်းတည့်နှစ်ချက်တီးတိုင်၌ပင်လျှင်၊ အသုဒ္ဓလက်ဟုမှတ်။မနှုတ်လေသံသော၊လက်သွားဗိဇနာပုံနှင့်၊ အခရာတွင်၊ ထိုလေးချက်တီးတိုင် နှစ်ချက်တီးတိုင်က၊ အတိတ်ဗိဇနာပုံနှင့် အခရာကိုနှော၊ ယင်းနှောပြီးသည်။ အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းဗိဇနာပုံနှင့်အခရာဖြစ်၏။ ။ အနာဂတ်ဗိဇနာပုံ အခရာနှင့်နှုတ်လောက်မှုကား၊ ယင်း နှုတ်ကြွင်း၊ ဗိဇနာပုံနှင့် အခရာတွင်၊ တိုင်ရှေ့ အခွင်ကစ၍၊ ဥဒယဗိဇနာပုံနှင့် အစဉ်လည်၍နှုတ်၊ မနှုတ်လောက်ရာ ရာသီခွင်၌၊ အသုဒ္ဓလက်ဟုမှတ်၊ ယင်းနှုတ်ကြွင်းတည် အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်း ဗိဇနာပုံနှင့်အခရာဖြစ်၏။

အသုဒ္ဓလက်-သုဒ္ဓလက်ရာသီ အတွက်။

အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်း၊ ဗိဇနာပုံနှင့်၊ အခရာကိုတည်၊ ဗိဇနာ၊ အခရာ၊ နှစ်ထပ်လုံးကို၊ တိ သ(၃၀)မြှောက်၊ အောက်(၆၀) မနေရောတက်၍၊ အထက်ကို၊ အသုဒ္ဓလက်ရောက်သော၊ရာသီခွင်က၊ ဥဒယဗိဇနာပုံနှင့်စား၊လဒ်ကား အံ့သာ-သေသကို၊ ခ,ဆ (၆၀)ပွား။ အခရာတက်၍စားမြဲစား၊လဒ်ကား လိတ္တာစသည်ဖြစ်၏။ ပြီးသရာသီကစ၍။ အသုဒ္ဓလက်သို့ရောက်အောင်ရေ၍ ရသောသင်္ချာကို။ အံ့သာထက်တင်။ အသုဒ္ဓလက်၊ရာသီ,အံ့သာ လိတ္တာစသည်ဖြစ်၏။ ။ယင်းအသုဒ္ဓလက်၊ရာသီ၊အံ့သာ၊လိတ္တာ

စသည်ကိုတည်။ အံသာစသည်တွင်၊ အယနအံသာစသည်ကို၊ အယန၊ဂေါလ၊ သုည(၀)ကေ(၁)ဖြစ်မှုနှော။ ။စမ္ဗ(၂)ရာမ(၃) ဖြစ်မှုနုတ်။ ယင်းနုတ်နှောပြီးသည်။ သုဒ္ဓလဂ်၊ ရာသီ,အံသာ, လိတ္တာစသည်ဖြစ်၏။ယင်း သုဒ္ဓလဂ်ရာသီအရ၊ ပြိဿရာသီက အစရေ၍၊ ရောက်သော ရာသီနိုက် သုဒ္ဓလဂ်ဟု မှတ်လေ၊ ရာသီကိုတင်-သုဒ္ဓလဂ်ရာသီစသည်ဖြစ်၏။

ဟောရက်စသည့်အတွက်။

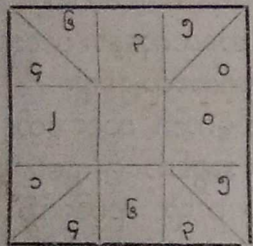

သုဒ္ဓလဂ်ရာသီကိုပယ်၍၊ အံသာ လိတ္တာ ကိုတည်။ အံသာကို ခ,ဆ မြှောက်၊ လိတ္တာပေါင်းဟောက်၊ သုဒ္ဓလဂ် စီးလိတ္တာပုံဖြစ်၏။ ။ယင်းသုဒ္ဓလဂ်စီး လိတ္တာပုံကိုတည်၊ဟောရတ်၌ နဘာ သုည,န၀[၉၀၀]၊ တရင်း၌ နဘာ, သုည,ဆ[၆၀၀]။န၀င်း၌ နဘာ,သုည,စမ္ဗ(၂၀၀)။ ဒွါဒသင်း၌ သုည,ပဥ္စ,ကေ(၁၅၀)၊တိံသင်း၌ သုည,ဆ(၆၀) အသီးအသီး စား။စားကြွင်းမြင်လျှင်၊လဒ်တွင် ကေ(၁)ခနှော၊ဟောရတ်စသော မိမိတို့ ဝဂ္ဂသင်္ချာရေ ရ၏။ ။ဟောရတ် အရှင်မှာ သုဒ္ဓလဂ် သည်၊ မိဿ-မေထုန်-သိဟ်-တူ-ဓနု-ကုန် ဟု ဆိုအပ်သော ဝိသမခြောက်ရာသီ၌ တည်သောလဂ်ဖြစ်၍။ ဟောရတ်သင်္ချာ တခုရမှု-တနင်္ဂနွေဟောရတ်၊ နှစ်ခုရမှု-တနင်းလာဟောရတ် ဟု ကြား။ ။ပြိဿ-ကြွန့်-ကန်-ဗြိစ္ဆာ-မကာရ-မိန် ဟုဆိုအပ်သော သမခြောက်ရာသီ၌တည်သော လဂ်ဖြစ်၍၊ ဟောရတ်သင်္ချာ တခုရမှု-တနင်းလာဟောရတ်၊ နှစ်ခုရမှု-တနင်္ဂနွေဟောရတ်ဟု မှတ်။ ။တရင်းအရှင်မှာ မိမိဝဂ္ဂသင်္ချာတခုရမှု- သုဒ္ဓလဂ်ခွင်၊ နှစ်ခုရမှု-သုဒ္ဓလဂ်မှ ငါးခွင်၊ သုံးခုရမှု-သုဒ္ဓလဂ်မှ ကိုးခွင် ရေ၍၊ရောက်ရာ အိမ်ရှင်ကသစ်ဂြိုဟ်ကိုယူ။ ။န၀င်းအရှင်မှာ

မိဿ-သိဟ်-ဓနုဟု ဆိုအပ်သော သုံးရာသီ၌ တည်သော လဂ် ဖြစ်မှု မိဿရာသီက စ၍။ ။မကာရ-ပြိဿ-ကန်ဟု ဆိုအပ် သော သုံးရာသီ၌တည်သော လဂ်ဖြစ်မှု မကာရရာသီက စ၍။ တူ-ကုမ်-မေထုန်ဟု ဆိုအပ်သော၊ သုံးရာသီ၌ တည်သော လဂ်ဖြစ်မှု တူရာသီကစ၍၊ ။ကြွန့်-ဗြိစ္ဆာ-မိန်ဟုဆိုအပ်သော သုံးရာသီ၌တည်သော လဂ်ဖြစ်မှု ကြွန့်ရာသီကစ၍။ မိမိန၀င်း သင်္ချာရေအရထောက်၊ရောက်ရာအိမ်ရှင် ကသစ်ဂြိုဟ်ကိုယူ။ ။ ဒွါဒသင်း အရှင်မှာ၊ မိမိဝဂ္ဂသင်္ချာရေအရ၊ သုဒ္ဓလဂ်က စ၍ရေ။ ရောက်ရာ အိမ်ရှင် ကသင်ဂြိုဟ်ကိုယူ၊ ။တိံသင်းအရှင်မှာ [၃၃၃၃၃၀၀၀၀၀ ၅၅၅၅၅၅၅၅ ၄၄၄၄၄၄၄၆၆၆၆၆] ဟူသောကိန်းပုံတွင်၊ဝိသမခြောက်ရာသီ၌တည်သော လဂ်ဖြစ်မှု၊ မိမိဝဂ္ဂသင်္ချာရေအရ၊ အနုလောမ အစဉ်အတိုင်း ထောက်၍ ရောက်ရာဂြိုဟ်ကိုယူ၊ ။သမခြောက်ရာသီ၌ တည်သော လဂ် ဖြစ်မှု၊ပဋိလောမအတိုင်း အပြန်အားဖြင့်ထောက်၍ ရောက်ရာ ဂြိုဟ်ကိုယူလေ၊

လဂ်စီးနက္ခတ်အတွက်။

သုဒ္ဓလဂ် ရာသီ,အံသာ,လိတ္တာ စသည်ကိုတည်၊ ရာသီကို တိံသ(၃၀)မြှောက်၊အံသာပေါင်းဟောက်၊အံသာပုံဖြစ်၏။ ယင်းအံသာ ပုံနှင့် လိတ္တာစသည်တို့ကို ရာမ(၃)ခုပွါး၊ အောက်(၆၀)ဓနေရာ တက်၍၊ အထက်ကို တာလီသ(၄၀)စား၊ လဒ်ကား နက္ခတ်၊ သေသကို ခ,ဆပွါး၊လိတ္တာတက်၍ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား ဃဋီ၊ သေသကို ပွါးမြဲပွါး၊ ဝိလိတ္တာတက်၍ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား ဝိဃဋီဖြစ်၏။ဃဋီကို ပဉ္စာ,ဒသ(၁၅)စား၊လဒ်ကား ပါဒ်၊အထက် ကား နက္ခတ်၊သေသကား ဃဋီ၊ဝိဃဋီ စသည်ဖြစ်၏။

ကျော်နာရီအတွက်။

အာသုဋ္ဌလက်စီးကြွင်း ဗိဇနာ, အခရာကို တည်၊ တိုင်ခွင်၌ အာသုဋ္ဌလက်ရောက်လျှင်၊ တိုင်ခွင်က အတိတ်ဗိဇနာ, အခရာနှင့် နှုတ်၊ မနှုတ်လောက်သော်လည်းကောင်း၊ တိုင်သို့ လက်မရောက်သော်လည်းကောင်း၊ လက် နောက်တိုင်က အနာဂတ်, ဗိဇနာ, အခရာကိုနှော၊ တိုင့်,လက်နှစ်ပါး ဇ.ကြားရာသီခွင် ရှိလျှင်လည်း၊ ယင်း ရာသီခွင်က ဥဒယဗိဇနာကိုလည်းနှော၊ ။ယင်း နှုတ်နှောပြီး ဗိဇနာ, အခရာတို့ကို မနေရာသည် အတိုင်း တက်၊ ကျော်နာရီ,ဗိဇနာ,အခရာဖြစ်၏။ ။ငှင်းကျော်နာရီကို ငါးဆင့် ဖြတ်လိုသော်၊ အောက်ဆုံးအခရာကို ဒသ(၁၀)စား၊ သေသကား အခရာ၊လဒ်ကား ပြန်၊ အလယ်ဗိဇနာကို ပဥ္စ,ဒသ(၁၅) စား။သေသကား ဗိဇနာ၊လဒ်ကား ပါဒ်၊ အထက်ကား နာရီရ၏။ နာရီ,ပါဒ်,ဗိဇနာ,ပြန်,အခရာ ငါးဆင့်ဖြစ်၏။ ။နှုတ်ရနှောရသော တိုင်က အကျော်ဟုခြားလေ၊

တဏ္ဍာလနာရီအတွက်။

အာသုဋ္ဌလက်စီးကြွင်း ဗိဇနာနှင့်အခရာကိုတည်၊ ညဥ့်နှစ်ချက်တီးတိုင်က၊ အနာဂတ်,ဗိဇနာ, အခရာကိုနှော။ တိုင်ခွင်လွန်၍ အာသုဋ္ဌလက်နောက်တိုင်အောင် ဥဒယဗိဇနာပုံကိုနှော၊ တဏ္ဍာလ ဗိဇနာပုံနှင့်အခရာဖြစ်၏၊ ။ညဥ့်နှစ်ချက်တီး တိုင်ခွင်၌ အာသုဋ္ဌ လက်ရောက်လျှင်။ ယင်းနှစ်ချက်တီးတိုင်က အတိတ်, ဗိဇနာပုံ အခရာနှင့် အာသုဋ္ဌလက်စီးကြွင်း ဗိဇနာပုံအခရာတွင်နှုတ်။ မနှုတ် လောက်မူ ဗိဇနာပုံ နဘာ,သုည,ဆ, ရာမ [၃၆၀၀]ကျူ၍နှုတ်။ ယင်းနှုတ်ကြွင်းသည် တဏ္ဍာလ, ဗိဇနာပုံ,အခရာဖြစ်၏။ ယင်း ဗိဇနာပုံကို သဋ္ဌိစား၊လဒ်ကား နာရီ၊သေသကား ဗိဇနာ, အခရာ ဖြစ်၏။ ။ယင်းတဏ္ဍာလနာရီစသည်နှင့် နာရီ,၁,ဆ[၆၀]တွင် အစဉ်သင့်ချ၍ချေ၊သေသဂမျှနာရီ စသည်ဖြစ်၏။

တဏ္ဍာလဖုဒ္ဓဘုတ္တိအတွက်။

သံဒိဋ္ဌလက်ရိုးတွက်နည်းဖြင့် တွက်ချက်ပြီးသော၊ ဟိယျော၊ အဇ္ဇဂြိုဟ်စင်နှစ်ပါး၊ အနည်းနှင့်အများတွင်ချေ၊ ယင်းချေကြွင်း ရာသီ၊အံသာ၊ လိတ္တာကို၊လိတ္တာပုံပြု။ တရက်တက်၊ ဖုဒ္ဓဘုတ္တိ၊ လိတ္တာပုံဖြစ်၏၊ အဇ္ဇတွင်ချေရမူကား၊ သမထိဃ်မည်၏၊ ဟိယျော တွင်ချေရမူကား၊ ဝကြမည်၏။ ။လက်ရိုးတွက်စဉ်၊ မှတ်ထားသော၊ တဏ္ဍာလနာရီ၊ဗိဇနာ၊ အခရာကိုတည်၊ တရက်တက်၊ ဖုဒ္ဓဘုတ္တိ၊လိတ္တာပုံနှင့်ပွါး၊သုံးထပ်လုံးကို၊သဋ္ဌိ[၆၀]စား၍တက်၊ အောက်ဆုံးအထပ်ကိုပယ်ဖျက်၊အထက်ဆုံးလဒ်သည်၊ လိတ္တာဖြစ် ၏။ယင်းလိတ္တာများမူ၊သဋ္ဌိ[၆၀]စား၊လဒ်ကား အံသာရ၏။ယင်း အံသာ,လိတ္တာစသည်ကို၊ဟိယျောဂြိုဟ်စင်၊ရာသီ၊အံသာ၊လိတ္တာ တွင်၊သမထိဃ်ဖြစ်မူနှော၊ဝကြ,တမဖြစ်မူနှုတ်၊ယင်းနှုတ်နှောပြီး ရာသီ၊ အံသာ၊ လိတ္တာ၊ဝိလိတ္တာ အနုလိတ္တာသည်။ တဏ္ဍာလဖုဒ္ဓ ဘုတ္တိဂြိုဟ်စင်၊ငါးဆင့်ဖြစ်၏။

တိထိ-ယဒ္ဓိအတွက်။

တနင်္ဂနွေဂြိုဟ်စင်နှင့် တနင်္လာဂြိုဟ်စင်တွင်နှုတ်၊ မနှုတ် လောက်မူ၊ ရာသီ၌ ဒွါဒသ[၁၂]ကျူ၍ နှုတ်၊ ယင်းနှုတ်ကြွင်း ရာသီများလျှင် ဆ[၆]ချေ၊ချေလောက်မူ လဆုတ်၊ မချေလော် မူ လဆန်းဟုမှတ်။ ရာသီကို တိံသ[၃၀]ပွါး၊ အံသာတက်၍ ဒွါဒသ[၁၂]စား၊ လဒ်ကား တိထိသေသစသည်ကို ပဉ္စငါးချပွါး မနေရာတက်၊ယဒ္ဓိစသည်ဖြစ်၏။

အမြင်နက္ခတ်အတွက်။

တနင်္လာဂြိုဟ်စင် ရာသီ,အံသာ, လိတ္တာ စသည်ကိုတည်၊ ရာသီကို တိံသ(၃၀)မြှောက်၊ အံသာပေါင်း၊ အံသာပုံဖြစ်၏။

ယင်းအံသာပုံနှင့်လိဂ္ဂါစသည်ကိုတည်၊ရာမ(၃)ချပွါး၊ အောက် (၆၀)မနေရာတက်၍၊အထက်ကို တာထီသ၊(၄၀)စား၊ လဒ်ကား နက္ခတ်၊သေသကို ခ,ဆပွါး၊လိဂ္ဂါတက်၍ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား ဃဋီ စသည်ဖြစ်၏။

(မှတ်ချက်) ဘုဇ္ဇာတွက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အမြင်နက္ခတ်သည်ပင် စင်နက္ခတ် ဖြစ်သောကြောင့်၊ဃဋီကို ၁၅-စား၍၊စင်နက္ခတ်ယူရာ၏။

တနည်းစင်နက္ခတ်အတွက်။

ထိုနေ့အမြင်နက္ခတ်နှင့် ဃဋီစသည်ကိုတည်၊ဃဋီစသည်တွင် ဂမျနာရီစသည်နှင့်နှုတ်၊ ယင်းနှုတ်ကြွင်းသည် စင်နက္ခတ်,ဃဋီ စသည်ဖြစ်၏။ ဃဋီကို ပဥ္စာ,ဒသ(၁၅)ချစား၊ သေသကား ဃဋီ၊ လဒ်ကား ပါဒ်၊ အထက်ကား နက္ခတ်၊ စင်နက္ခတ်,ပါဒ်, ဃဋီ,ဝိဃဋီစသည်ဖြစ်၏။ ။ဘုဇ္ဇာဖွဲ့ ဇာတာများ၌ စင်နက္ခတ် အတွက်မှာ အထူးမရှိ၊အမြင်နက္ခတ်သည်ပင် စင်နက္ခတ်ဖြစ်၏။

အဓိပတိနက္ခတ်အတွက်။

မူလသက္ကရာဇ်ကိုတည်၊ နဘာ,သုည,ဒွယေ,က (၁၂၀၀) နှုတ်၊ ယင်းနှုတ်ကြွင်းကို သတ္တာ,ဗိသ(၂၇)စား၊ သေသကား အဓိပတိနက္ခတ်ဖြစ်၏။ ယင်းအဓိပတိနက္ခတ်ကစ၍၊ ကိုးကြိမ် တိုင်အောင်၊ရာမ(၃)ချ အဆင့်ဆင့်လောင်း၊ ရောဂ,ရာဇ,ပုတိ, ဘင်္ဂ, မရဏ,သောက, ရသ, သိရိ ဟု နက္ခတ်ရှစ်ပါး ထွက်၏။ ကိုးကြိမ်မြောက်၌ အထက်ဓိအပတိနက္ခတ်နှင့်တူ၏။ ။အဓိပတိ နက္ခတ်တွင် ငမိတ်နှိုးကြိုဟ်သက်နှော၊ ပဥ္စာ,ဒသ(၁၅)နှုတ်၊ မနှုတ် လောက်မူ သတ္တာ,ဗိသ(၂၇)ကူ၍နှုတ်၊ များမူ သတ္တာ,ဗိသ(၂၇) ချေ၊ရတနာနက္ခတ်ဖြစ်၏။

ပြည်စန်းနက္ခတ်အတွက်။

မူလသက္ကရာဇ်ကိုတည်၊ အဋ္ဌ, သုည, ဧက [၁၀၈]စား၊ လဒ်ကား မသို၊ သေသကို ဇယ[၄]ချစား၊ လဒ်ကား နက္ခတ်၊ အကြွင်း ပါဒ်၊ပြည်စန်းနက္ခတ် ပါဒ်ဖြစ်၏။

ဃဋီပုံအတွက်။

ထိုနေ့သုဒ္ဓဒိန်ကို တခုရှုတ်၍တည်၊ တက္ကာလနာရီ, ဗိဇနာ, အခရာသုံးထပ်လုံးကို၊ ၎င်းသုဒ္ဓဒိန် အောက်ကထား၊ သုဒ္ဓဒိန်နှင့် တကွ၊ တက္ကာလနာရီ, ဗိဇနာ,အခရာ လေးထပ်လုံးကို နဘာ, သုည,အဋ္ဌ[၈၀၀]ပွါး၊ သဋ္ဌိ[၆၀]စား၍၊ အောက်ကမနေရာ သည့်အတိုင်းတက်၊ အထက်ကို အတာကြမတ်သောက်၊ သဋ္ဌိ မြောက်၊နာရီသောက်၍၊သတ္တ,ခ,ဒေါ,ဒွေး,နော,စဋ္ဌ[၂၉၂၂၀၇] စား၊ လဒ်ကား ဃဋီပုံ၊ သေသကို ခ,ဆ ပွါး၊ ဗိဇနာတက်၍ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား ဝိဃဋီ၊ သေသကိုပွါးမြဲပွါး၊ အခရာတက် ၍ စားမြဲစား၊လဒ်ကား အနုဃဋီဖြစ်၏။ မှတ်၍ထား။ ။အထက် ဆုံး ဃဋီကို ပဥ္စာ,ဒသ(၁၅)စား၊လဒ်ကား ပါဒ်၊အကြွင်း ဃဋီ စသည်ဖြစ်၏၊ ယင်း ပါဒ်-ဃဋီ-စသည်ကို အဓိပတိနက္ခတ်နှင့် ရတနာနက္ခတ်အောက်ကထားလေ၊ ။

ရှေးဦးတွက်ရ မှတ်၍ထားသော ဃဋီပုံကို ဇယ(၄)ချစား၊ လဒ်ကား ဃဋီ၊သေသကို ခ,ဆ ပွား၊အောက်က ဝိဃဋီ တက်၍ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား ဝိဃဋီ၊ သေသကို ပွားမြဲပွား၊ အနုဃဋီ တက်၍ စားမြဲစား၊လဒ်ကား အနုဃဋီဖြစ်၏။ ယင်းဃဋီစသည် ကို ပြည်စန်းနက္ခတ် ပါဒ် အောက်ကထား၊ ။

ပြည်စန်းနက္ခတ်-ပါဒ်-ဃဋီ စသည်ကိုတည်၊စင်နက္ခတ်-ပါဒ် စသည်ကို နှော၊ မနေရာသည်အတိုင်းတက်၊ မူလတိုင်ဦးနက္ခတ် ပါဒ်-ဃဋီစသည်ဖြစ်၏၊ ။

(မှတ်ချက်။ ။မနေရာသည့်အတိုင်းတက်ဆိုသည်မှာ။အောက်ဆုံးအနုယဋ္ဌိများလျှင်(၆၀)ချေ၍၊ ဝိယဋ္ဌိသို့ တခုတက်၊ ဝိယဋ္ဌိများလျှင် (၆၀)ချေ၍ ယဋ္ဌိသို့ တခုတက်၊ယဋ္ဌိများလျှင်(၁၅)ချေ၍ ပါဒ်သို့တခုတက်၊ ပါဒ်များလျှင်(၄)ခုချေ၍နက္ခတ်သို့ တခုတက်၊နက္ခတ်များက(၂၇)ချေလေ၊)

ယင်းမူလတိုင်ဦးနက္ခတ်တွင် စန္ဒ(၂)ခု၊ ပါဒ်တွင်ရာမ(၃)ခုနှော၊ဓါတ်တိုင်ဦးနက္ခတ်ဖြစ်၏။ ။ယင်းဓါတ်တိုင်ဦးနက္ခတ်တွင် ရာမ(၃)ခုနှော၊စုတ်တိုင်ဦးနက္ခတ်ဖြစ်၏။ ။

ဓါတ်ဆန်းအတွက်။

မူလသင်္ကြန်ရာဇ်ကိုတည်၊ပဉ္စ,တိ'သ(၃၅)နှော၊အာသီတိ(၈၀)စား၊ ၎င်းစားကြွင်းသေသတွင် ပါပဓါတ်သက်- ဗါ,ဝိသ(၂၂) သူရဇ္ဇဓါတ်သက် ဒွါ,ဒသ(၁၂) အမြိတ္တဓါတ်သက် သော,ဋ္ဌသ(၁၆) ကောသိဓါတ်သက် တိ'သ(၃၀)ဖြင့် ဝင်ဝိထိချေ။ မချေလောက်ရာ၌ ဓါတ်ဆန်း၏။

မူလ သင်္ကြန်ရာဇ်ကိုတည်၊ ပါပဓါတ်ဆန်း၌ ဘွားသည်ဖြစ်မူ ပါပနှုတ်ကိန်း အဋ္ဌ,သုည,ဧက(၁၀၈)နှုတ်၊ စားကိန်း ရာမ,အဋ္ဌ(၈၃)နှင့် စား။ ။သူရဇ္ဇ ဓါတ်ဆန်း၌ ဘွားသည် ဖြစ်မူ ပဥ္စ,ခံ,ဒွေး(၂၀၅)နှုတ်၊ သုည,အဋ္ဌ(၈၀) စား။ ။အမြိတ္တဓါတ်ဆန်းဖြစ်မူ၊စန္ဒ,သတ္တ(၇၂)နှုတ်၊ စန္ဒ,အဋ္ဌ(၈၂)စား၊ ။ကောသိဓါတ်ဆန်းဖြစ်မူ၊ သုည,ရသ(၆၀) နှုတ်၊ နဝ,သတ္တ(၇၉) စား၊ လဒ်ကား မလို၊ သေသကို ဇယ(၄)ခုစား၊ လဒ်ကား နက္ခတ်၊ အကြွင်း ပါဒ်၊ပုဉ္ညနက္ခတ်၊ ပါဒ်ဖြစ်၏။ပါဒ်အောက် စဋ္ဌိစသည်များမှာ၊ပြည်စန်းနက္ခတ်နှင့်အတူထားလေ။ ။

ပြည်စန်း နက္ခတ် ပါဒ်စသည်ကိုတည်၊ ပါပ ဓါတ်ဆန်း၌ ဘွားသည်ဖြစ်မူ၊နက္ခတ်သော,ဋ္ဌသ[၁၆]။ ။သူရဇ္ဇဓါတ်ဆန်းဖြစ်မူ၊နက္ခတ်စတုဒသ[၁၄]။ ။အမြိတ္တဓါတ်ဆန်းဖြစ်မူ၊ နက္ခတ်တြိ,ဒသ [၁၃] ပါဒ်,စန္ဒ [၂]ခု။ ။ကောသိဓါတ်ဆန်းဖြစ်မူ၊ နက္ခတ်ပဉ္စ[၅]ခု–နှော၊ဣသရိယတိုင်ဦးနက္ခတ်ဖြစ်၏။

ပြည်စန်းနက္ခတ် ပါဒ်စသည်ကိုတည်၊ ပါပဓါတ်ဆန်းဖြစ်မူ၊ နက္ခတ် သုည[၀]။ ။သူရဇ္ဇ ဓါတ်ဆန်းဖြစ်မူ နက္ခတ်စန္ဒ[၂]ခု ပါဒ်ရာမ[၃]ခု၊ ။အမြိတ္တဓါတ်ဆန်းဖြစ်မူနက္ခတ်နဝ[၉]ခု။ ။ကောသိဓါတ်ဆန်းဖြစ်မူ၊နက္ခတ် ဒွါ,ဒသ[၁၂]ခု-နှော၊ပဋိသန္ဓေတိုင်ဦးနက္ခတ်ဖြစ်၏။

ပဋိသန္ဓေတိုင်ဦးနက္ခတ်၊ ပါဒ် စတည်ကို တည်၊ စင်နက္ခတ်၊ ပါဒ်စသည်ကိုနှော၊ပဝတ္တိတိုင်ဦးနက္ခတ်ဖြစ်၏။

ပုဉ္ညနက္ခတ်၊ ပါဒ်စသည်ကို တည်၊ ပါပဓါတ်ဆန်း ဖြစ်မူ၊ နက္ခတ် အဋ္ဌာ,ရသ[၁၈]ပါဒ်,စန္ဒ[၂]ခု။ ။သူရဇ္ဇ ဓါတ်ဆန်းဖြစ်မူ၊နက္ခတ် ရာမ[၃]ခု။ ။အမြိတ္တဓါတ်ဆန်း ဖြစ်မူ၊ နက္ခတ် ပဉ္စ,ဝိသ[၂၅]ပါဒ်,စန္ဒ[၂]ခု။ ။ကောသိဓါတ်ဆန်းဖြစ်မူ၊နက္ခတ် နဝ[၉]ခု၊ပါဒ်,စန္ဒ[၂]ခု-နှော၊ထိးဖြူတိုင်ဦးနက္ခတ်ဖြစ်၏။

ထိးဖြူတိုင်ဦးနက္ခတ်၊ ပါဒ်စသည်တွင်၊ စင်နက္ခတ်, ပါဒ်စသည်ကိုနှော၊သိရိတိုင်ဦးနက္ခတ်ဖြစ်၏။

သိရိတိုင်ဦးနက္ခတ် ပါဒ်စသည်တွင်၊ ပြည်စန်းနက္ခတ်၊ ပါဒ်စသည်ကိုနှော၊ဆင်ဖြူတိုင်ဦးနက္ခတ်ပါဒ်စသည်ဖြစ်၏။

စန်းပုဉ္ည၊လဂ်ပုဉ္ည၊ နက္ခတ်များမှာ၊ မူလ သင်္ကြန်ရာဇ်ကိုတည်ပြီးလျှင်။ စန်းယှဉ်သောရာသီ၊လဂ်ရောက်သောရာသီအရ၊ ဓါတ်၏ နှုတ်ကိန်း၊စားကိန်းများနှင့်။ နှုတ်စား၍၊ ရှေ့ဓါတ်ဆန်းပုဉ္ညနက္ခတ်နှင့်၊နည်းတူပင်တွက်ယူရာသည်။

မှတ်ချက်။ ။မိဿရာသီကစ၍။လက်ဝဲရစ်၊ သူ၊ကော၊ပါ၊မြိတ် ဟု၊ စန်း၊ လဂ်သို့ရောက်အောင်လည့်၍ထောက်။ စန်း၊လဂ်တို့၌၊သူ,ကျလျှင်သူရဇ္ဇဓါတ်။ ကော,ကျလျှင်ကောသိဓါတ်။ပါ,ကျလျှင်ပါပဓါတ်၊မြိတ်ကျလျှင်အမြိတ္တဓါတ်ဆန်းသည်ဟုသိလေ။

သံဒိဋ္ဌလက်ရိုး ဇာတာဖွဲ့နည်းပြီး၏၊

[အမှာ] ဤ သံဒိဋ္ဌလက်ရိုး ဇာတာဖွဲ့နည်းဖြင့်၊ တွက်ချက်ပြီးသော၊ ဇာတာများကို။ဘုတ္တိတွက်လိုသော် အောက်တွင်၊ ဘော်ပြ ထားသော၊ တွက်နည်းများဖြင့်တွက်ယူရာ၏။

Scanned by CamScanner

သန်းခေါင်ရဝိမရျှအတွက်။

သုဒ္ဓဒိန်ကိုတည်၊ နဘာ,သုညှ,အ႘[၈၀၀]မြှောက်၊ အတာကြမတ်လှောက်၊ ကြမတ်ပုံဖြစ်၍။ ။ယင်းကြမတ် ပုံကိုတည်၊ ဋ္ဌါဒသ[၁၂]ပွါး၊ သတ္တ,ခ,ဒေါ,ဒွေးနော,စမ္ဘ[၂၉၂၂၀၇]စား။ လဒ်ကားရာသီ၊ သေသကို၊တိံသ[၃၀]ပွါး၊စားမြဲစား၊လဒ်ကားအံသာ၊ သေသကို၊ခ,ဆ[၆၀]ပွါး၊စားမြဲစား၊ လဒ်ကား လိတ္တာ သေသကို၊ပွါးမြဲပွါး စားမြဲစား။လဒ်ကားဝိလိတ္တာစသည်ဖြစ်၍။

(မှတ်ချက်။) သန်းခေါင်မရျှဂြိုဟ်အတွက်မှာ ရဝိမရုံ့တွက်နည်း တခုသာလျှင်၊ ထူးခြင်းကြောင့်၊ ဘော်ပြလိုက်သည်။ ကျန်သော၊စန္ဒြမရျှ၊ စန်း၏မန္ဒဉစ်၊ အင်္ဂါဂြိုဟ်သွန်းစသည်တို့မှာ။ ရှေးလက်ရိုး တွက်နည်း အတိုင်း၊ သေသနှင့်တကွ (၆) ဆင့်ရအောင်တွက်ယူရာသည်၊

တနင်္ဂနွေစသော၊မရျှ,သိဃ် ဂြိုဟ်ဘို့၏ တရက်တက်၊ဘုတ္တိအတွက်။

သာဝနတရက်ဟုဆိုအပ်သော၊ သုဒ္ဓဒိန်[၁]ရက်ကိုတည်ပြီးလျှင်၊နှောခြေ၊နှုတ်ခြေ၊ မပါစေဘဲ၊ မြှောက်ခြေ၊ စားခြေတို့ဖြင့်၊ မြှောက်စား၍၊ရှေးလက်ရိုး၊မရျှ,သိဃ်ဂြိုဟ်သွန်း။တွက်နည်းအတူပင်၊အလိုရှိရာ၊အံသာ၊ကလာစသည်များကို၊ တွက်ယူရာသည်။ [၁၄]ရက်တက် [၁၅]ရက်တက်များကို၊အလိုရှိလျှင်၊ ၎င်းတရက်တက်ဘုတ္တိများကို[၁၄]ရက်[၁၅]ရက်တို့နှင့်။ မြှောက်ပွါး၍ယူလေ။

တွက်ရ တရက်တက်ဘုတ္တိဇယား။

ဂြိုဟ်စဉ်	၁	၂	ဥစ်	၃	၄	၅	၆	၀	ဂ
တရက်တက်ဘုတ္တိ	၅၉	၇၉၀	၆	၃၁	၂၄၅	၄	၉၆	၂	၃
	၀	၃၄	၄၀	၂၆	၃၂	၅၉	၇	၀	၁၀
	၁၀	၅၂	၅၉	၂၇	၁၇	၀	၄၁	၂၂	၄၄
	၁၁	၂၉	၂၄	၄၆	၄၂	၄၅	၂၅	၄၄	၅၀

တနင်္ဂနွေ-တနင်္ဂလာ စသော ဂြိုဟ်တို့၏ မန္ဒဉစ်အတွက်။

ဗြဟ္မာမင်းသည်၊နေ့,လ,နက္ခတ်တို့ကို၊ နှိုင်းယှဉ် စီရင်သော၊ နှစ်ကာလ၊လွန်ပြီးသည်မှ၊ဋ္ဌါပရယုဂ်အဆုံးတိုင်၊နှစ်ပေါင်း၊နဘာ,သုညှ,ခံ,ခ,ဂဇာ,အ႘ာ,ဘာန၊ပဉ္စ,နဝေ,က (၁၉၅၅၈၈၀၀၀၀) တွင်။ဆန်းရောက်သော၊ ကလိယုဂ်နှစ်ပေါင်းကိုနှော၊ ကပ်ဆန်းနှစ်ပေါင်းဖြစ်၍။ ယင်းကပ်ဆန်းနှစ်ပေါင်းကိုတည်။ ။တနင်္ဂနွေ၏။ မန္ဒဘာဂဏာ၊သတ္တ,အ႘,ရာမ(၃၈၇)။ ။အင်္ဂါ၏။ မန္ဒဘာဂဏာ၊ဗေဒ,ခံ,ဋ္ဌ,(၂၀၄)။ ။ဗုဒ္ဓဟူး၏ မန္ဒဘာဂဏာ၊ အ႘,ရသ ရာမ(၃၆၈)။ ။ကြာသပတေး၏ မန္ဒဘာဂဏာ၊ခံ,ခ,နဝ(၉၀၀)။ ။သောကြာ၏ မန္ဒဘာဂဏာ၊ပဉ္စ,ရာမ,ဘာန,(၅၃၅)၊ ။စနေ၏ မန္ဒဘာဂဏာ၊နဝ,ရာမ(၃၉)တို့နှင့်၊ အသီးအသီးမြှောက်ပွား၊ကပ်နှစ်ပေါင်း၊ လေးရာ၊သုံးဆဲ့၊နှစ်ကုဋေ(၄၃၂၀၀၀၀၀၀၀)နှင့် စား။ လဒ်ကားဘာဂဏာ၊သေသကိုဋ္ဌါဒသ(၁၂)ပွါး၊စားမြဲစား၊လဒ်ကား ရာသီ၊သေသကို၊တိံသ(၃၀)ပွါး၊ စားမြဲစား၊လဒ်ကား အံသာ၊ သေသကိုခ,ဆ(၆၀)ပွား၊ စားမြဲစား။ ။လဒ်ကား ကလာစသည် ဖြစ်၍။ ။ယင်း တွက်ရ ရာသီ-အံသာ-ကလာ စသည်တွင်၊ မျက်မြင်အားဖြင့်။ အင်္ဂါ၌၊ အံသာ၊ဧက(၁)ခု။ ဗုဒ္ဓဟူး၌၊ အံသာ၊တြို,ဒသ(၁၃)ခု။ စနေ၌ အံသာ၊ဋ္ဌါ,ဒသ(၁၂)ခု-နှော။ ။ ကြာသပတေး၌၊ အံသာ၊ဧက(၁)ခု၊သောကြာ၌၊ အံသာ၊ဒွယ(၂) ခုချ။ ။တနင်္ဂနွေစသောဂြိုဟ်တို့၏။ မန္ဒဉစ်၊ ရာသီ၊ အံသာ၊ ကလာ စသည်ဖြစ်၍။ ။ဤတရက်တက်ဘုတ္တိနှင့်၊ မန္ဒဉစ်များကို၊ ရင်းမြစ်နှင့်တကွ၊ တွက်ခြင်း၌၊ လိမ္မာစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း။ ပြဆားသော၊ အင်းဇာသားဂဏန်းများကို၊ ရှေ့ လျား ယွင်းပါးရှိလျှင် ပြင်ဆင်စေခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ (သိရိသူရိယသိဒ္ဓန္တကျမ်းရင်း) သဘောအရ၊ တွက်နည်းဖြင့် ထုတ်ဆောင်တော်ပြလိုက်သည်၊

၆-ဆင့်တွက်၍၊ ၅-ဆင့်အဖွန်ထားသည်။

ပြိုဟ်စဉ်	၁	၃	၄	၅	၆	၀
ရာသီအစ မန္တဥ်စ်များ	၂	၄	၇	၅	၂	၈
	၁၇	၁၁	၂၃	၂၀	၁၇	၈
	၁၇	၂	၂၀	၂၂	၅၂	၃၇
	၂၆	၄၀	၂၁	၂၄	၁၉	၃၄
	၃	၄၂	၄၀	၁၉	၇	၁၅

ဤမန္တဥ်စ်များသည်။၁၂၄၀-ပြည့်နှစ်အတွက်မျှသာဖြစ်သည်။ အလိုရှိသောနှစ်များ၌၊ ၎င်းနည်းအတိုင်းတွက်ယူလေ။

တက္ကာလမချဘုဏ္ဍ်အတွက်။

ဂမျှနာရီ ဇိဇနာ၊အခရေကိုတည်၊နာရီကို၊ခ,ဆ(၆၀)မြှောက် ဇိဇနာပေါင်းထည့်၊ခ,ဆ(၆၀)မြှောက်၊အခရာပေါင်း၊ ဂမျှအခရာပုံ ဖြစ်၏။ ။တနင်္ဂနွေ စသောဂြိုဟ်တို့၏၊ တရက်တက် ဘုတ္တိ ကလာစသည်ကိုတည်၊ လေးထပ်လုံးကို၊ ဂမျှအခရာပုံနှင့်ပွား။ အောက်(၆၀)မနေရာ၊ အထက်သို့တက်၍။ အောက်ထင်သေသ(၃)ခု ကိုပယ်ဖျက်၊အထက်ဆုံးအထပ်သည် တဒနုကလာပုံဖြစ်၏။ ။ ယင်းတဒနုကလာပုံကိုစားမြဲသဋ္ဌိ(၆၀)စား၊လဒ်ကားအနုကလာ ယင်းအနုကလာကို၊စားမြဲစား၊ လဒ်ကားဝိကလာ၊ယင်းဝိကလာ ကို၊စားမြဲစား၊ လဒ်ကားကလာ၊ယင်းကလာကို၊စားမြဲစား၊ လဒ် ကားအံသာဖြစ်၏။ ယင်းအံသာ၊ကလာ၊စသည်နှင့်၊တနင်္ဂနွေ စ သော၊အဖွနေ့သန်း ခေါင်ဂြိုဟ်သွန်းအံသာ,ကလာစသည်တွင်ချေ သေသ၊တက္ကာလမချဘုဏ္ဍ်ဂြိုဟ်သွန်းဖြစ်၏။ ။[ဂြိုဟ်စင်များမှာ လက်ရိုးပဉ္စမ တွက်ခဲ့သော လေးချက်သေ တွက်နည်းအတိုင်း တွက်ယူလေ။]

ရဝိမချအပြေးကား၊

အတာနေ့နောက်တရက်၌၊ ရဝိမချကို၊ တဒနု လိတ္တာတိုင် ခြောက်ဆင့် တွက်၍ထား၊ အနုလိတ္တာ၌၊ ဆယ် ဂဏန်း ကို ပယ်၊ အစွန်းခုဂဏန်းကို ခ,ဆ(၆၀) မြှောက်၊ တဒနုလိတ္တာ ပေါင်းထည့်၊ ကော,ဒသ(၁၁)စား၊ လဒ်ကား အတိတ်ရက်ရေရ၏။ ယင်း အတိတ်ရက်နှင့် ဖြည့်ဆက်၍။ နှစ်ဆန်း-၂-ရက် နေ့က စပြီးလျှင် ရေတွက်အပ်သော စတု,ပညာသ(၅၄) ပဉ္စ,ပညာသ (၅၅)မြှောက်၊ တရက်ရက်တွင်၊ ရှေးနည်း၊ရဝိမချကို၊ခြောက် ဆင့်တွက်၍ကြည့်၊ အနုလိတ္တာ၊ အစွန်းခုဂဏန်းသုံး၍၊ တဒနု လိတ္တာ၊ ကော,ဒသ(၁၁)အောက်ယုတ်တွက်လျှင်၊ ၎င်းတွက် သော။ရက်ကွက်၏အထက်၌၊အနုလိတ္တာ၊ကြက်ခြေဟုမှတ်။ ။ ၎င်းကြက်ခြေမှတ်ရာရက်ကွက်က၊သုဒ္ဓိန်တွင် (၅၄)(၅၅)သင့် လျော်ရာရေ၍၊ရောက်ရာရက်ကွက်က၊ သုဒ္ဓိန်ကိုတည်ပြီးလျှင်။ ရှေးနည်း ရဝိမချကို၊ (၆)ဆင့်တွက်၍ ကြည့်လေ၊ အနုလိတ္တာ အစွန်းခုဂဏန်းသုံး၍။ တဒနုလိတ္တာ၊ ကော,ဒသ(၁၁)အောက် ယုတ်တွက်မြဲတည်း၊ ၎င်းနည်းအတိုင်း။ ပဌမ-ဒုတိယ-တတိယ စသော၊ ကြက်ခြေတို့ကို၊ တနှစ်လုံးကုန်အောင် တွက်ပြီးလျှင်။ မှတ်၍ထားလေ။ ။၎င်းနောက်၊ နှစ်ဆန်းတရက်နေ့ ကစ၍။ ခြောက်ရက်အတွင်း၊ တရက်,ရက်တွင်၊ရဝိမချကို၊ အနုလိတ္တာ တိုင်၊ငါးဆင့်တွက်၍ကြည့်လျှင်။ အနုလိတ္တာ၊ဆယ်ဂဏန်း၊မပေါ် မထွက်သောရက်ကွက်၌။ ဝိလိတ္တာကြက်ခြေဟု၊ ဝိလိတ္တာကွက် တွင်ပင်မှတ်၊ ယင်းမှတ်သောကြက်ခြေမှ၊ ခြောက်ကွက်မြော်-ခြော် ကွက်မြော်ရေ၍လည်း။ တနှစ်လုံးကုန်အောင် ဝိလိတ္တာကြက်ခြေ တို့ကိုမှတ်။ ခြောက်ကွက်မြောက်ရေရာ၊ ယခင်မှတ်ထားသော အနုလိတ္တာကြက်ခြေကိုတွေ့လျှင်၊ ယင်းကြက်ခြေကို၊ ရက်ကွက် ရေတွင်၊အား ဦ သင့်သွင်း၍ ရေလေ၊ ။တန်ခူးလဆန်းတရက်နေ့ နှင့်။နှစ်ဆန်းတရက်နေ့ကို၊ လက်တွက်ဖြင့် ရဝိမချကို တွက်၍ ထားပြီးလျှင်။ ။ဝိလိတ္တာ၊ ကြက်ခြေရှိရာ၌။ တိုက်ဝိလိတ္တာတွင်

နဝ(၉)ခုနှော၊ ကြက်ခြေမဂ္ဂိရာဋ္ဌ၊ အဋ္ဌ(၈)ခုနှော။ လိတ္တာဝင်း၊ ရက်စဉ်ကော(၁)ခုနှုတ်၊ အံသာတွင်။ ရက်ဥဉ်ကော(၁)ခုနှော၍ ပြေးလေ။

မှတ်ချက်၊ ၊ငင်းရဝိမရုံ အပြေးနှိုက်။ များ၍တက်ခြင်း၊ မနှုတ်လောက်၍ ကျခြင်းများမှာ၊ လက်ရိုးအတိုင်းမှတ်လေ။

စန္ဒြမချအပြေးကာဒ။

တန်ခူးလဆန်းတရက်နေ့နှင့်။ နှစ်ဆန်း တရက်နေ့၌၊ လက်တွက်ဖြင့်၊အာဝမာန်နှင့် တိထိကိုတွက်၍ထားပြီးလျှင်၊ အာဝမာန်တွင်၊ ရက်စဉ် ကော,ဒသ(၁၁)နှော၊ စမ္ဗော,နော,ဆ (၆၉၂) ပြည့်လျှင်ဖြို—၎င်းဖြိုသောရက်ကို၊ အာဝမာန်ဖြိုရက်ဟုမှတ်-၎င်း အငမါနဖြိုရက်ကိုပင်၊ဒိန္နက်သဲရက်ဟူ၍၎င်း။ မဖြိုခင်တရက်ကို၊ ပဋ္ဌမကိဘသ နီ၊နှစ်ရက်ကို ဒုတိယကိဘသနီဟူ၍မှတ်လေ၊ ။တိထ်တွင်၊ ရက်စဉ်၊ကောတခုနှော၊အာဝမာန်ဖြိုကြံမ်လျှင်၊ဒွယ-နှစ်ခုနှော တိံသ(၃ဝ,ပြည့်လျှင်ဖြိုလေ၊ ၎င်းနည်းအတိုင်းအာဝမာန် နှင့်၊ တိထိတို့ကို၊ တနှစ်ကုန်အောင်ပြေးလေ၊ ။နှစ်ဆန်းတရက် နေ့၊အာဝမာန်ကိုတည်၊ ကော,ဒသ(၁၁)စား။ အကြွင်းသေသကို၊ တေသဋ္ဌိ (၆၃)ပွါး အထက်လဒ်နှင့်နှော၍၊ တိ,မု,ကော(၁၇၃) စား၊ယင်းစားကြွင်းသေသကို၊ အဋ္ဌ,ပသ္သ(၈၈)ချေ၊ ထိုရေကြွင်း သည်၊ အဋ္ဌ,ပသ္သ(၈၈)ထုံးရင်းမှလွှန်ကဲ့သော၊ အတိတ်ရက်ရေရ ၍၊ယင်းအတိတ်ရက်နှင့်။ ဖြည့်ဆက်၍၊ နှစ်ဆန်း-၂ ရက်နေ့က စပြီးလျှင်၊ရေတွက်အပ်သော။ ပဥ္စ,နဝ(၉၅)မြောက်ရက်ကွက်၌ ရှိသော၊ အာဝမာန်ကိုတည်ပြီးလျှင်၊ ရှေးနည်းအတိုင်း။ ကော, ဒသ(၁၁)စား၊ သေသကို၊တေ,သဋ္ဌိ(၆၃)ပွါး။ စသည်ဖြင့်တွက် ၍ကြည့်သောအခါ၊ ဒသ(၁၀)ထုံးရင်းထွက်၏။ ။အဋ္ဌ, ပသ္သ (၈၈)မချေလောက်လျှင်၊ ဒသ(၁၀)ချေ၊ ထိုရေကြွင်းသည်၊ ဒသ (၁၁)ထုံးရင်းမှလွှန်ကဲ့သော၊အတိတ်ရက်ရေ၏။ ယင်းအတိတ် ရက်နှင့်ဖြည့်ဆက်၍ရှေးနည်းအတိုင်း ရေတွက်အပ်သော၊ အဋ္ဌ,

Yar Zar Aung

သတ္တ(၇၈)မြောက် ရက်ကွက်၌ရှိသော။ အာဝမာန်ကိုတည်ပြီးလျှင်။ ကော,ဒသ(၁၁)စားစသည်ဖြင့်။တွက်၍ကြည့်သောအခါ၊ အဋ္ဌ, ပသ္သ(၈၈)ထုံးရင်းထွက်၏။ ။ယင်းထုံးရင်းကွက်တို့ကို တွက်၍ ကြည့်သောအခါ။ ပဋ္ဌမဦးစွာ တွေ့သော၊ ထုံးကြက်ခြေသည် အဋ္ဌ,ပသ္သ(၈၈)ထုံးဖြစ်အံ့၊ ၎င်းထုံးရင်းကွက်မှ၊ ပဥ္စ,နဝ(၉၅) မြောက်ရက်ကွက်၌။ ဒသ(၁၀)ထုံးထွက်၏။ သို့မဟုတ် ဒသ (၁၀)ထုံးဖြစ်အံ့။ ၎င်းထုံးရင်းကွက်မှ၊ အဋ္ဌ,သတ္တ(၇၈)မြောက် ရက်ကွက်၌၊ အဋ္ဌ,ပသ္သ (၈၈) ထုံးထွက်၏၊ ၎င်းနည်းအတိုင်း တနှစ်ကုန်ဆုံးအောင် ထုံးတို့ကိုတွက်၍ထားပြီးလျှင် ကြက်ခြေ တို့ကိုမှတ်လေ။ ။ယင်းထုံးရင်းကွက်တို့မှ၊ ရှေ့သို့၎င်း၊ နောက် သို့၎င်း၊ ဒသတကြိမ်၊သတ္တတကြိမ်ရေ၍လည်း၊ ထုံးရင်းကွက် ခြင်းဆက်မိအောင်၊ ကြက်ခြေတို့ကိုမှတ်၊ ထိုကြက်ခြေမှတ်ရာတို့ က၊ နောက်သို့ပြန်၍[၃၅]သင်္ချာကို၊သုံးကြိမ်ထားပြီးမှ၊ [၃၄] တကြိမ်[၃၅]နှစ်ကြိမ် လည်၍ ထုံးခြင်းဆက်မိအောင် ထား လေ။ ။တန်းခူးလဆန်း(၁)ရက်နေ့နှင့်။ နှစ်ဆန်းတရက်နေ့တို့၌ စန္ဒြမချကို လက်တွက်ဖြင့်၊ အနုလိတ္တာတိုင် တွက်၍ထားပြီးလျှင်၊ စနုးဝိလိတ္တာတွင်၊ အစဉ်သင့်ကျရာ။ ထုံးသင်္ချာအတိုင်းနှော၊ အ ထက်ကတိုက်ဝိလိတ္တာကြက်ခြေနှင့် ကြုံမ်လျှင် အမြင်ထုံးသင်္ချာ တို့မှ၊တခုတိုး၍နှော၊ လိတ္တာတွင်ရက်စဉ်ဒသ[၁၀]နှော၊ အံသာ တွင်၊ရက်စဉ် တြံ,ဒသ[၁၃]နှော၍ပြေးလေ။

ဥစ္စဗိသိက်အပြေးကာဒ။

တန်ခူးလဆန်းတရက်နေ့နှင့် နှစ်ဆန်းတရက်နေ့၌၊ ဥစ္စဗိုလ် ကို လက်တွက်ဖြင့် တွက်ထားပြီးလျှင်၊ ၎င်းဥစ္စဗိုလ်တွင် ရက်စဉ် ကောတခုတက်၊ များသျှင် စမ္ဘ, တိဏ္ဏိ, ဒွေး, တြံ [၃၂၃၂]ဖြို၊ ယင်းဥစ္စဗိုလ်ကို ရူပ,သုည,ကော [၁၀၁]စား၍၊ သေသ ကော တခုထွက်ရာ၊ ဥစ္စဗိုလ်ကွက်တွင် ကြက်ခြေမှတ်၊ ထိုကြက်ခြေ မှတ်ရာ ရက်ကွက်က တရာ့တစ်, တရာ့တစ် ရေ၍လည်း

Scanned by CamScanner

ရောက်ရာ ရက်ကွက်တို့ကို ကြက်ခြေမှတ်၍၊ တန်ခူးလဆန်း တရက်နေ့နှင့်၊ နှစ်ဆန်းတရက် နေ့တို့၌လည်း၊ ဥစ္စာဗိသိက်ကို လက်တွက်ဖြင့်တွက်ပြီးလျှင်။ ။အထက်စနဲးထုံးသင်္ချာကိုရှု၍ စနဲးထုံးသင်္ချာ[၃၅]ကြွင်းမ်လျှင်၊ဥစ္စာဗိသိက်ဝိလိတ္တာတွင်ဆ[၆]ခု နှုတ်၊[၃၄]ကြွင်းမ်လျှင် သတ္တ[၇]ခုနှုတ်၊ ရဝိမချ တိုက်ဝိလိတ္တာ ကြက်ခြေနှင့်ကြွင်းမ်သော်၄င်း၊ဥစ္စာဗိုလ်ကြက်ခြေနှင့်ကြွင်းမ်သော်၄င်း၊ နုတ်ကိန်းသင်္ချာတို့တွင် ကေ တခုလျော့၍နုတ်၊ နှစ်ပါးဆုံးလျှင် ဒွယ နှစ်ခုလျော့၍နုတ်၊ လိတ္တာတွင် ရက်စင်ဇယ [၄]ခုနှုတ်၊ အံသာတွင် တြိ,ဒသ[၁၃]နှုတ်၍ပြေးလေ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဥစ္စာဗိသိက် အပြေးသည့် ရဝိမချ-စန္ဒြမချ ပြေးကိန်းတို့ကဲ့သို့ မဟုတ် နှစ်သစ် အဂ္ဂုဏ်း အပြောင်းတွင် ဝိလိတ္တာ၌ (၄)ခု (၅)ခု လျော့တတ်သည်။ လျော့သော်လည်း လက်တွက်ဖြင့် ကိုက်ညီစေခြင်းငှါ၊နှစ်ဆန်းတရက်နေ့က ဥစ္စာဗိသိက်နှင့် ရှေ့ကိုဆက်လက်၍ ပြေးရသည်ဟုမှတ်လေ။

အင်္ဂါစသော ဂြိုဟ်[၆]လုံးတို့၏ မချဂြိုဟ်သွန်း အပြေးကာဒ။

တန်ခူးလဆန်း တရက်နေ့နှင့် နှစ်ဆန်းတရက်နေ့တို့၌ အင်္ဂါစသော ဂြိုဟ် ၆ လုံးတို့၏ မချဂြိုဟ်သွန်းတို့ကို လက်တွက်ဖြင့် သေသပါ လေးဆင့် တွက်ထားပြီးလျှင်။ ။အင်္ဂါ ဂြိုဟ်သွန်း၌ လိတ္တာတွင် ကေ,တိံသ(၃၁)သေသတွင် တိ,ခ,ရာမ(၃၀၃)။ ။ ၄ဟူး၌ အံသာတွင် ဇယ(၄)ခု၊ လိတ္တာတွင် ပဥ္စ(၅)ခု၊ သေသတွင် ပဥ္စ,ရာမ,သတ္တ,ဇယ (၄၇၃၅)။ ။ကြာသပတေး၌ လိတ္တာတွင် ဇယ(၄)ခု၊ သေသတွင် ဒွေ,က,အဋ္ဌ,ဒွေ,က (၁၂၈၁၂)။ ။ သောကြာ၌ အံသာတွင် ကေ(၁)ခု၊ လိတ္တာတွင် ဆတ္တိံသ(၃၆)ခု၊ သေသတွင် အဋ္ဌ,ပဿ,ဒွယ(၂၈၈)။ ။စနေ၌ လိတ္တာတွင် ဒွယ (၂)ခု၊သေသတွင် အဋ္ဌ,သဋ္ဌိ(၆၈)။ ။ရာဟု၌ လိတ္တာတွင် ရာမ (၃)ခု၊ သေသတွင် ကေ,ပဥ္စ,ဆ,ရာမ (၃၆၅၁)တို့ကို ရက်စင် နုတ်၍ ပြေးလေ။

မှတ်ချက်။ ။သေသများ၌တက်ခြင်း၊ လိတ္တာများ၌ တက်ခြင်းများမှာ လက်ရိုး အတိုင်းမှတ်လေ။

၁၄-ရက်တက် ၁၅-ရက်တက်များကိုအလိုရှိလျှင် တရက်တက်ကို-၁၄-၁၅တို့ဖြင့်၊ မြှောက်ပွါး၍ယူလေ။

ရဝိဖုဋ-စန္ဒြဖုဋ-တိထိဃဋီ-နက္ခတ်ဃဋီ အင်္ဂါအစ ရာဟုအဆုံးရှိသော ဂြိုဟ်စင် များမှာ၊လက်တွက်ဖြင့် မှန်ကန်စွာတွက်ယူ၍ ထည့်သွင်းရာသည်။ပြေးကိန်းပြုလုပ်၍မရ ရသော်လည်း မှန်ကန်စွာရရှိမည်မဟုတ်ဟုမှတ်လေ။

ရာဟုသံဒေါင်းအတွက်ကာဒ။

တန်ခူးလဆန်းတရက်နေ့၌၊ ရာဟုဂြိုဟ်သွန်း ရာသီ, အံသာ လိတ္တာ, သေသနှင့်တကွ လေးဆင့်ကို လက်တွက်ဖြင့် တွက် ထားပြီးလျှင်၊ ၄င်းဂြိုဟ်သွန်းရာသီ,အံသာစသည်နှင့်၊ ရာသီ,ဒွါ ဒသ [၁၂]တွင် အစဉ်သင့်ချ၍ချေ။ ထိုချေကြွင်းသည် ရာဟု ဂြိုဟ်စင် ရာသီ,အံသာ, လိတ္တာ စသည်ဖြစ်၏။ ။ယင်းတွက်ရ ရာဟုဂြိုဟ်စင် ရာသီ, အံသာ, လိတ္တာနှင့်တကွ သေသတို့ကို တည်၊ အံသာ, လိတ္တာ, သေသ သုံးပါးလုံးကို ဒွါ,ဒသ [၁၂]· မြှောက်။ အောက်ဆုံး သေသများက တြိ, အဋ္ဌ, ရာမ, ခ, ဒွေ [၂၀၃၈၃]စား၍ လိတ္တာသို့တက်၊ လိတ္တာများက သဋ္ဌိစား၍ အံသာသို့တက်၊ အံသာများက တိံသစား၍ ရာသီသို့တက်။ အံသာစသော အစွန်းထွက်လည်း၊ ရာသီတွင် ကေတခုတက်။ ရာသီများက ဒွါ,ဒသ[၁၂]ချေဖျက်၊ ရာဟု သံဒေါင်း, ရာသီ, အံသာ, လိတ္တာ စသည်ဖြစ်၏။ ။ယင်းလိတ္တာတွင် ရက်စဉ် အဋ္ဌ,တိံသ[၃၈] သေသတွင် ဆ,ဇယ,ခံ,ရာမ [၃၀၄၆]နှုတ်၊ မနှုတ်လောက်မူအထက်က ယထာရဟာချ၍နှုတ်ပြီးလျှင်ပြေးလေ။ ရက်စဉ် ရာဟုသံဒေါင်း,ရာသီ,အံသာ,လိတ္တာ ဖြစ်၏။ မပြောင်းမှီ ရာဟုဂြိုဟ်စင်ရာသီနှင့်တူညီလျှင်၊ သံဒေါင်းရာသီတွင် ကေတခု နှုတ်၊ယင်းသို့ပြေးသွားရာ၌ ရာသီပြောင်းကိုရှု၍ ပြောင်းရက်တို့ကို မှတ်လေ။

Scanned by CamScanner

တနင်္ဂနွေကြိုဟ်ပြောင်း စက်နာရီအတွက်ကား။

မိဿရာသီ မဟာသင်္ကြန်ပြောင်းခ၍၊ နှစ်ဟောင်း အတာကြမ္မတ်ကိုတည်၊ ဖြိဿစသော သင်္ကြန်ပြောင်းတို့၌ နှစ်သစ်အတာကြမ္မတ်ကိုတည်၊ မိမိတို့ ကြမ္မတ်ရာသီ နှုတ်ကိန်းနှင့်နှုတ်၊ မနှုတ်လောက်မူ နဘာ,သုည,အဋ္ဌ (၈၀၀)ကျူ၍နှုတ်၊ ယင်းနှုတ်ကြွင်းကို ရာမ (၃,၃)ပွါး၊ နဘာ,သုည,ဧက (၁၀၀)စား၊ လဒ်ကားနာရီ၊ သေသကို ခ,ဆပွါး၊ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား မိနစ်၊ သေသကို ပွါးမြဲပွါး၊စားမြဲစား၊ လဒ်ကားစက္ကန့်ဖြစ်၏။ ၎င်းနာရီစသည်နှင့် နာရီ(၂၄)တွင် အစဉ်သင့်ချ၍ချေ၊ ထိုချေကြွင်းသည် တနင်္ဂနွေကြိုဟ်ပြောင်း စက်နာရီဖြစ်၏။ ၊အတာ ကြမ္မတ်တွင် မိမိတို့ ရာသီကြမ္မတ်နှုတ်ကိန်းနှင့် မနှုတ်လောက်၍ (၈၀၀)ကျူ၍ နှုတ်ရခြင်းကား၊ ထိုကြမ္မတ် သုဋ္ဌိဒိန်ရက်တို့မှ လွန်သော ရက်၌ တနင်္ဂနွေကြိုဟ် ပြောင်း၏။

တဆဲ့နှစ်ရာသီ သင်္ကြန်ပြောင်းကြမ္မတ်နှုတ်ကိန်းကား။ မိဿရာသီကစ၍၊ တြိ,သတ္တ၊ အဋ္ဌ,သုည,ဆ၊ ပဥ္စ,ဒွယ,ဧက၊သုည,သော,ဆ,ဘေဒ,ဒွယ,ဒွယ၊ရသ,ပဥ္စ,ဒွယ၊ နဝ,သုည,ဆ၊ အဋ္ဌ,စတု,ပဥ္စ၊အဋ္ဌ,ရူပ,ဧက၊ပဥ္စ,သတ္တ,ရာမ၊ နဝ,စတု,သတ္တ၊ ပဥ္စ,အဋ္ဌ,ဘာန ဖြစ်သတည်း။

တဆဲ့နှစ်ရာသီသင်္ကြန်ပြောင်းကြမ္မတ်နှုတ်ကိန်း။

တဆဲ့နှစ်ရာသီ	၀	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁
သုဋ္ဌိဒိန်	၃၆၃	၂၀	၆၀	၉၁	၁၂၃	၁၅၄	၁၈၄	၂၁၄	၂၄၄	၂၇၃	၃၀၁	၃၃
ကြမ္မတ်နှုတ်ကိန်း	၇၃	၆၀၀	၁၄၅	၆၆၀	၂၄၄	၂၅၆	၆၀၉	၅၂၈	၁၁၀	၃၇၅	၇၂၉	၅၈၅

ရှစ်လုံးကောက်ပြက္ခဒိန်ရေးသူများအတွက်။

ကြိုဟ်ပြောင်းကြိုဟ်ပြန်ရက်ရှာနည်းကား။ ။အတိတ်အနာဂတ်၊ ပက္ခကြိုဟ်နှစ်ပါး၊ အနည်းနှင့်အများတွင်ချေ။ သေသကို၊ လိတ္တာပုံပြု၊အန္တရစားကိန်းဖြစ်၏။ ။အနာဂတ်တွင်၊ အတိတ်နှင့်ချေရမူကား၊ကြိုဟ်ပြောင်းမည်၏။ အတိတ်ဘွင်၊ အနာဂတ်နှင့်ချေရမူကား၊ ကြိုဟ်ပြန်မည်၏။ ၊အတိတ်ကြိုဟ်၏ ရာသီကိုပယ်၊အံသာ၊ လိတ္တာနှစ်ပါးကို၊ လိတ္တာပုံပြု၊ ကြိုဟ်ပြန်မူတည်ကိန်းဖြစ်၏။ ကြိုဟ်ပြောင်းမူ၊၎င်းလိတ္တာပုံနှင့်၊ နဘာ,သုည,အဋ္ဌ,က[၁၈၀၀]တွင်ချေ၊ သေသ တည်ကိန်းဖြစ်၏။ တည်ကိန်းကိုတည်၊အတိတ်၊အနာဂတ် ပက္ခကြိုဟ်နှစ်ပါး၊ တဆဲ့ငါးရက်ကွာလျှင် [၁၅]မြှောက်၊ တဆဲ့လေးရက်ကွာလျှင် [၁၄]မြှောက်။ အန္တရစားကိန်းနှင့်စား၊ အကြွင်းမြင်လျှင်လဒ်တွင်၊ ဧကနှော၊ ပြောင်းအံ့–ပြန်အံ့သောရက်ရေရ၏။

ဗုဒ္ဓဟူးကြိုဟ်မှာ၊ အလွန်သိပ်သွားသော ကာလ၊ တပက္ခအတွင်းနှိုက်၊ပဌမ–ဒုတိယ အားဖြင့်။ နှစ်ကြိမ်ပြောင်းနိုင်သည်။ အန္တရစားကိန်းလည်း[၁၈၀၀]ထက်ပိုလွန်၍ရသည်၊ ထိုအခါပဌမပြောင်းသောရက်ကို၊ ရှေးနည်းအတူပင် တွက်ယူရသည်၊ ဒုတိယပြောင်းရက်မှာ ပြောင်းပြီးသောပက္ခအဆုံးကြိုဟ်၏ ရာသီကိုပယ်၍သေသကိုလိတ္တာပုံပြု၊ ယင်းလိတ္တာပုံနှင့် အန္တရစားကိန်းတွင်ချေ၊သေသဒုတိယတည်ကိန်းရ၏။ ယင်းတည်ကိန်းကိုတည်ပြီးလျှင်။ ရှေးပဌမပြောင်းရက်နှင့်အတူပင် မြှောက်စားတွက်ယူရသည်။

ဤဆိုခဲ့သောရက်တို့၌ ကြိုဟ်စင်ရာသီ, အံသာ, လိတ္တာများကိုတွက်ရှု၍။ ယင်းတွက်ရကြိုဟ်စင်ရာသီ၊ ပြောင်းသည်ပြန်သည်ဖြစ်လျှင်၊ မပြောင်းမီ-မပြန်မီ ရက်နှိုက်။ ဟိယောကြိုဟ်စင်၊ ရာသီ, အံသာ,လိတ္တာတို့ကိုတွက်ရာသည်။ ယခင်တွက်ရကြိုဟ်စင်ရာသီမပြောင်းသည်-မပြန်သည် ဖြစ်ခဲ့လျှင်။ ထိုရက်မှ ထောက်၍

ပြောင်းအုံ-ပြန်အုံသောရက်၊ ဟိယော၊ အဋ္ဌဂြိုဟ်စင် များကို ရအောင်တွက်ရသည်။

ဂြိုဟ်ပြောင်း-ဂြိုဟ်ပြန်းစက်နာရီအတွက်ကား။

အတိတ်၊ အနာဂတ်ဂြိုဟ်နှစ်ပါး၊ အနည်းနှင့်အများတွင်ချေ။ ယင်းချေကြွင်းကို လိတ္တာပုံပြု၊ တရက်တက်လိတ္တာပုံစားကိန်းဖြစ်၍။တရာသီ၍၊ အံသာပေါင်း၊တိ သ(၃၀)ကိုတည်။ အတိတ်ဂြိုဟ်၍ရာသီကိုပယ်၍၊ အံသာ၊ လိတ္တာနှင့်ချေ၊ ယင်းချေကြွင်းကို၊ လိတ္တာပုံပြု၊ ဂြိုဟ်ပြောင်း၌ မပြောင်းမီ၊ အတိတ်သန်းခေါင်မှ၊ပြောင်းချိန်ရောက်၊တည်ကိန်းဖြစ်၍။ ။ဂြိုဟ်ပြန်မူ၊ အတိတ်ဂြိုဟ်၍ လိတ္တာမျှသည်ပင်၊ တည်ကိန်းဖြစ်၍။ ။တည်ကိန်းကိုတည်၊ တနေ့၍ စက်နာရီ(၂၄)နှင့်မြှောက်၊ တရက်တက်လိတ္တာပုံစားကိန်းနှင့်စား၊ လဒ်ကားနာရီ သေသကို၊ခ,ဆ(၆၀)ပွါး,စားမြဲစား။လဒ်ကားမိနစ်၊ သေသကို ပွါးမြဲပွါး—စားမြဲစား၊ လဒ်ကားစက္ကန့်ဖြစ်၍၊ အထက်နာရီများက၊ ဒွါ,ဒသ(၁၂) ချေ၊ ချေလောက်မူကား၊ ထိုချေကြွင်းနေမွန်းတည့်မှ၊ လိုသောအချိန်တိုင်၊ ရေတွက်အပ်သောစက်နာရီဟုမှတ်၊ မချေလောက်မူကားအတိတ်သန်းခေါင်းမှ၊ လိုသောအချိန်တိုင်အောင်ရေတွက်အပ်သောစက်နာရီဟုမှတ်လေ။

ရာဟုသံခေါင်း ပြောင်းနာရီ အတွက်ကား။

တန်ခူးလဆန်း တရက်နေ့ တွက်ထားသော ရာဟုဂြိုဟ်စင် ရာသီ၊အံသာ၊လိတ္တာ၊သေသတို့ကိုတည်၊အံသာကို၊သဋ္ဌိမြှောက်၊ လိတ္တာဖြောက်၊ သုည,ပဥ္စ,ဧက(၁၅၀)စား၊ လဒ်ကားရာသီ၊ သေသကို၊တြိ,အဋ္ဌ,ရာမ,ခ,ဒွေး(၂၀၃၈၃)ပွါး၊ သေသ တက်၍ ခံ,အဋ္ဌ,သုညေက(၁၀၈၀)စား၊လဒ်ကား နာရီ၊သေသကို၊အဋ္ဌေက(၁၈)စား၊လဒ်ကား၊ဗိဇနာ၊ သေသကို ဒသ(၁၀)ပွါး၊ ရာမ (၃)ခုစား၊ လဒ်ကားအခရာဖြစ်၍၊ အထက်နာရီကို၊ သဋ္ဌိစား၊

လဒ်ကားသုဋ္ဌိန်ရက်၊ နာရီစသည် အစွန်းထွက်ရှိလျှင်လည်း၊ လဒ်တွင်၊ ကေတက်၊ ရာဟုဂြိုဟ်စင်ရာသီကို၊ ယခင်တွက်ရ၊ ရာသီတွင်နှော၊များလျှင်၊ဒွါ,ဒသ(၁၂)ချေ။ မပြောင်းမီ၊ ရာဟုဂြိုဟ်စင်ရာသီနှင့်တူညီလျှင်။ရာသီတွင်၊ကေတခုနှုတ်၊ သံခေါင်းရာသီ၊ သုဋ္ဌိန်ရက်၊ နာရီ၊ဗိဇနာ၊အခရာ-၅-ဆင့်ဖြင့်၍။ တန်ခူးလဆန်းတရက်နေ့သုဋ္ဌိန်ကို၊ယခင်တွက်ရ သုဋ္ဌိန်ရက်တွင်နှော များလျှင် အတိတ်အတာမာတုလဲ(၃၆၅) တော်ဘုလဲ(၃၆၆) ကြိမ်ရာရှူ၍ချေ။ ယင်းချေကြွင်းတူရာ၊ သုဋ္ဌိန်ရက်၌၊ ယခင်တွက်ရ၊ရာသီသို့၊သံခေါင်းပြောင်း၍၊

ယင်းပြောင်းပြီး၊ သုဋ္ဌိန်ရက်၊ နာရီစသည်တွင်၊ သုဋ္ဌိန်ရက်တွင်၊ သတ္တ,ဇယ(၄၇)၊ နာရီတွင် ဒသ(၁၀)၊ဗိဇနာတွင် အဋ္ဌ,ပဥ္စ(၅၈)၊အခရာတွင် ဝိသ[၂၀]ကို၊ အကြိမ်ရာသီမှတ်၍။ အဆင့်ဆင့်လောင်း၊ မနေရာသည့်အတိုင်းတက်၊ နာရီ၊ ဗိဇနာ၊ အခရာ၊ သုံးပါးလုံးသုံးသောရက်၌ ကေနှုတ်ဖျက်၊ယင်းနောက် တကြိမ်လောင်းပြီးရက်နှိုက်၊ကေစွက်၊ လောင်းပြီးရက်အကြိမ် အစဉ်ကိုမှတ်၍၊သံခေါင်းရာသီတွင်၊ကေ၊အဆင့်ဆင့်နှုတ်၊ ယုတ်မူ၊ဒွါ,ဒသကူ၍နှုတ်၊ယင်းနှုတ်ပြီး၊ ရာသီ၍အရ၊ ပြိဿကရေ၍။ ရောက်ရာသံခေါင်းဟုမှတ်။

ဝဂ်မြှုနည်းကား။

ဝဂ်ပြုလိုသော ဂဏန်းသချ်ာကိုတည်၍၊ ယင်းဝဂ်ပြုလိုသော ဂဏန်းသချ်ာနှင့်ပင်မြှောက် ဝဂ်သချ်ာဖြစ်၍၊

ပဒမူသမြှုနည်းကား။

ပဒမူလပြုလိုသောဂဏန်းသချ်ာကိုတည်။ခံခဧက(၁၀၀)မြှောင်၊ အဆုံးဂဏန်းမှ၊ပဥ္စမအစဂဏန်းသို့ ရေဲအောင်ပြန်၍၊ ဩဇ,ယုဂ ဟုထော်၊ ပဥ္စမအစဂဏန်း၌ ဩဇကျမူ၊ ယင်းပဥ္စမဂဏန်းအောက်၌ ပင်လျှင်။ တည်ကိန်းဂဏန်းနှင့်လျော်စွာ သင့်ရာစားခြေဂဏန်းကို

Scanned by CamScanner

ထား။ ပဥ္စမဂဏန်း၌ ယုဂကျမှု၊ ပဥ္စမအစဂဏန်းမှ နောက်သို့ ဆုတ်၍၊ ဒုတိယဩဇကျရာ ဂဏန်းအောက်၌ စားခြေကိုထား ထိုစားခြေရောက်ရာတို့မှ ထောက်၍၊ တည်ကိန်းဂဏန်း၏ အလယ်ချက် အထက်၌၊ စားခြေဂဏန်းနှင့် ထပ်တူဖြစ်သော လဒ်ကိုတင်၍စား၊ အကြွင်းသေသရှိလျှင်။ ယခင်စားခြေကို စမ္ဗ[၂]ခုပွါး၊ စားခြေအသစ်ဖြစ်၏၊ ယင်းစားခြေသစ်ကို နောက်သို့ဆုတ်ပြီးမှ၊ နှိုင်းသမျှလဒ်တင်၍စား၊ ယင်းလဒ်နှင့် ထပ်တူဖြစ်သော ဂဏန်းကို၊ ယခင်စားခြေသစ်အဆုံး၌ ဆက်ပြီးလျှင်။ တင်ရင်းလဒ်အတိုင်းပင်စား၊ အကြွင်းသေသရှိလျှင် စားခြေအဆုံးဂဏန်းကို စမ္ဗ[၂]ခုပွါး စားခြေသစ်ဖြစ်၏။ ယင်းစားခြေသစ်နှင့်ရှေးနည်းစား၊ လဒ်မရလျှင် လဒ်အရာ၌ သုညထား ယင်းလဒ် သုညကို စားခြေ၏ အဆုံး၌ ရှေးနည်းဆက်၍ထား စားခြေသစ်ဖြစ်၏။ စားမြဲစားပြီးလျှင်။ ဤကဲ့သို့စားပြီးသောအခါ၊ စားချေကို[၂]ခုစား အထက်ကလဒ်နှင့်တူ၏၊ အထူးသတိပြုရန် အထက်က [၁၀၀] မြှောက်လာသည့်အတွက်ကြောင့်၊ မူလပဒသင်္ချာ၌။ နောက်ဆုံးဂဏန်းကိုပယ်ရ၏၊ ၎င်းပယ်သောဂဏန်းသည် (၅)ဂဏန်းထက်ပိုလွန်သော်၊(၁၀)ဂဏန်းသို့တခုတိုး၍ပယူ ပဒမူလဖြစ်၏။

ဃနအတွက်ကား။

ဃနတွက်လိုသောသင်္ချာကိုတည်၊ နိုင်သည့်ကမဇယား–ဥက္ကဋ္ဌမဇယားနှင့် ယထာရဟနှုတ်။ မနှုတ်လောက်မူ ယင်းတည်ကိန်းသည်ပင်ဃနမည်၏။ နှုတ်လောက်မူကား နှုတ်ကြွင်းသေသစသည်ကို၊ ပဥ္စ,ခွေး,ဩဇပွါး။ အောက်[၆၀]မနေရာတက်၍။ အထက်ကို နိုင်သည့်ကမ ဥက္ကဋ္ဌမဇယားနှင့်။ မနိုင်သည့်ကမ ဥက္ကဋ္ဌမဇယားတွင်၊ နှုတ်ကြွင်းဝိဝရနှင့် ယထာရဟစား၊ လဒ်ကားကလာ၊ သေသကို ခ,ဿပွား-ဝိကလာတက်၍ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား ဝိကလာဖြစ်၏၊ ယခင်နှုတ်နိုင်သည့် ကမ-ဥက္ကဋ္ဌမဇယား၏၊ ခန်းတန့်ရေသင်္ချာကို၊ ပဥ္စ,ခွေး,ဩဇပွား၍အထက်ကလာတွင်နှော ဃနဖြစ်၏။

ဘုဇဇယား၊ ကောဋိဇယား၊ အတွက်။

တြိဇယား၏ ဘုဇလိတ္တာ၊ နဘ,သုည,ဓော,ပဥ္စ [၅၄၀၀] ကိုတည်၊ ထားလိုသော ဇယားအတန့်ရေပေါင်း[၂၄]နှင့် စား၊ လဒ်ကား ဇယားတတန့်၏ ဘုဇလိတ္တာဖြစ်၏။ ယင်းဘုဇလိတ္တာကို၊ ထားလိုသော ဇယားတန့်အဆုံးတိုင်အောင်၊ အဆင့်ဆင့်ပေါင်း၊ ဇယားတတန့်,နှစ်တန့်စသည်၏ ဘုဇလိတ္တာဖြစ်၏၊ ။ တြိဇယား၏ ဘုဇလိတ္တာ[၅၄၀၀]တွင်၊ တတန့်,နှစ်တန့်စသည်၏ ဘုဇလိတ္တာနှင့်ချေ၊ သေသကောဋိလိတ္တာဖြစ်၏၊ ။ဘုဇလိတ္တာ၊ ကောဋိလိတ္တာတို့ကို၊ ပဥ္စ,ခွေး,ဩဇစား၊ သေသသုည၊ လဒ်ကား ခန်းတန့်ရေဖြစ်၏။ ခန်းတန့်အရေရေ၍ ကမဇယားကိုတင်၊ သေသသုညဖြစ်သောကြောင့်၊ တင်ထားသောကမဇယားသည်ပင် ဘုဇဇယား၊ ကောဋိဇယားဖြစ်၏။

မန္ဒဇယားအတွက်။

တနင်္ဂနွေ-တနင်းလာစသောဂြိုဟ်တို့၏ ယုဂမန္ဒပရိဓိ၊ အံသာကလာတွင်၊ ဩဇမန္ဒပရိဓိ အံသာ ကလာနှင့်ချေ။ သေသကို ဘုဇဇယားနှင့်ပွား၊ အောက်က[၆၀]မနေရာတက်၍၊ အထက်ကို တြိဇယား အဋ္ဌ,တိဏ်,ဝေဒ,ရာမ[၃၄၃၈]နှင့် စား၊ လဒ်ကား အံသာ၊ သေသကို ခ,ဿ ပွါး၊ ကလာတက်၍ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား ကလာ၊ သေသကို ပွါးမြဲပွါး၊ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား ဝိကလာဖြစ်၏။ ယင်းအံသာ ကလာစသည်နှင့် ယုဂမန္ဒပရိဓိ၊ အံသာကလာတွင်ချေ၊ သေသ မန္ဒပရိဓိစင်အံသာ, ကလာစသည်ဖြစ်၏၊ ။ယင်းပရိဓိစင်အံသာ,ကလာစသည်ကို ဘုဇ ဇယားနှင့်ပွါး၊ အောက်က [၆၀] မနေရာတက်၍၊ အထက်ကို ခ,ဿ,ရာမ [၃၆၀]စား၊ လဒ်ကား မန္ဒဖလကလာ၊ သေသကို ခ,ဿ,ပွါး၊ ကလာတက်၍ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား ဝိကလာစသည်ဖြစ်၏။ ယင်းမန္ဒ ဖလ၊ ကလာ

Scanned by CamScanner

စအည်ကို နိုင်သည်ကမဇယားဖြင့်နှုတ်၍ ခနုတွက်၊ ယင်းခနုတွက်ရကလာစသည်ပင် မန္ဒဇယားဖြစ်၏။

ကြန္ဒိဇယား မဂါရဇယားအတွက်။

အင်္ဂါစသော ဂြိုဟ်တို့၏ ယုဂသိဃ်ပရိမိ၊ အံသာ၊ ကလာ၊ ဩဇသိဃ်ပရိမိအံသာ၊ ကလာနှစ်ပါး၊အနည်းနှင့်အများတွင်ချေ၊ သေသကို ဘုဇ ဇယားနှင့်ပွါး၊အောက်က(၆၀) မနေရာတက်၍၊ အထက်အံသာကို၊ တြိဇယား(၃၄၃၈)နှင့်စား၊ လဒ်ကားအံသာ၊ သေသကို ခ,ဆပွါး၊ ကလာတက်၍ စားမြဲစား၊ လဒ်ကားကလာစသည်ဖြစ်၏၊ ယင်းအံသာ, ကလာစသည်ကို၊ ယုဂသိဃ်ပရိမိအံသာ,ကလာတွင်၊ ယုဂသိဃ်ပရိမိထက်၊ ဩဇသိဃ်ပရိမိကများမူ နှောၤနည်းမူ နှုတ်၊ သိဃ်ပရိမိစင်၊ အံသာ ကလာစသည်ဖြစ်၏၊ ယင်းသိဃ်ပရိမိ စင်အံသာ, ကလာစသည်ကို၊ နှစ်ဘောင်ထား၊ တဘောင်ကို ဘုဇ ဇယားနှင့်ပွါး၊ တဘောင်ကို ကောဋိဇယားနှင့်ပွါး၊ မနေရာတက်၍ အထက်ကို ခ,ဆ,ရာမ (၃၆၀) စား၊ လဒ်ကား ဘုဇဖလကလာ၊ကောဋိဖလကလာ၊ သေသကို ခ,ဆပွါး၊ အောက်ကတက်၍ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား ဝိကလာစသည်ဖြစ်၏၊တြိဇယားတွင် ကောဋိဖလနှင့် အစဉ်သင့်ချ၍နှုတ် ကြန္ဒိဖလဖြစ်၏၊ ၎င်းတြိဇယားတွင် ကောဋိဖလနှင့်နှော၊ မဂါရဖလဖြစ်၏၊ ယင်းကြန္ဒိဖလဝဂ် မဂါရဖလဝဂ်တွင်၊ ဘုဇဖလဝဂ်ကိုနှော၊ ကြန္ဒိဝဂ္ဂမူ-မဂါရဝဂ္ဂမူဖြစ်၏၊ ယင်းဝဂ္ဂမူတို့ကို၊ပဒမှုလပြု၊ကြန္ဒိစလကဏ္ဏ၊မဂါရစလကဏ္ဏဖြစ်၏၊ဘုဇဖလကို တြိဇယားနှင့်ပွါး၍ နှစ်ဘောင်ထား၊တဘောင်ကို ကြန္ဒိစလကဏ္ဏနှင့်စား၊တဘောင်ကို မဂါရစလကဏ္ဏနှင့်စား၊လဒ်ကား ကြန္ဒိစလကဏ္ဏဖလ၊ မဂါရစလကဏ္ဏဖလဖြစ်၏၊ ယင်းစလကဏ္ဏတို့ကို နိုင်သည့်ကဇယားဖြင့်နှုတ်၍ ခနုတွက်၊ ယင်းတွက်ရခနုသည် ကြန္ဒိဇယား မဂါရဇယားဖြစ်၏။

{၂၄}တန့် ဇယားတွက်ရာတွင် အသုံးပြုသော-ပရိမိဇယား။

ဂြိုဟ်စဉ်	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇
ယုဂမန္ဒပရိမိ အံသာကလာ	၁၄ ၀	၃၂ ၀	၇၅ ၀	၃၀ ၀	၃၃ ၀	၁၂ ၀	၄၉ ၀
ဩဇမန္ဒပရိမိ အံသာကလာ	၁၃ ၄၀	၃၁ ၄၀	၇၂ ၀	၂၈ ၀	၃၂ ၀	၁၁ ၀	၄၈ ၀
ယုဂသိဃ်ပရိမိ အံသာကလာ			၂၃၅ ၀	၁၃၃ ၀	၇၀ ၀	၂၆၂ ၀	၃၉ ၀
ဩဇသိဃ်ပရိမိ အံသာကလာ			၂၃၂ ၀	၁၃၂ ၀	၇၂ ၀	၂၆၀ ၀	၄၀ ၀

မန္ဒဇယားတွက်ပုံ၊

(၁)

ခန်းတန့်	ဘုဇလိတ္တာ	ကောဋိလိတ္တာ	ဘုဇဇယား
၀	၀	၃၄၀၀	၀
၁	၂၂၅	၃၁၇၅	၂၂၅
၂	၄၅၀	၄၉၅၀	၄၄၉
၃	၆၇၅	၄၇၂၅	၆၇၁

(၂)

တနင်္ဂနွေဇယား			
မန္ဒပရိမိ	မန္ဒဖလ	မန္ဒခန္ဒ	ဇယား
၁၄ ၀ ၀	၀ ၀ ၀	၀ ၀ ၀	၀
၁၃ ၅၀ ၄၁	၀ ၄၄ ၁၁	၀ ၄၄ ၁၁	၉
၁၃ ၅၇ ၂၃	၁၇ ၂၄ ၂၄	၁၇ ၂၄ ၂၄	၁၇
၁၃ ၅၆ ၆	၂၅ ၅၀ ၂၄	၂၅ ၅၀ ၂၄	၂၆

၁နွေဇယားကိုသာတွက်ပုံပြလိုက်သည်။ ၂လာ စသော ဂြိုဟ်(၆)လုံးတို့၏၊မန္ဒဇယားများကိုလည်း၊ ၎င်းနည်းတူပင်တွက်ယူလေ။

အင်္ဂါဇယားတွက်ပုံနမူနာ၊

(၃)
(က)

ခန်းတန့်	ဘုဇဇယား	ကောဋိဇယား	သိဃ်ပရိဓိစင်	ဘုဇဖလ	ကောဋိဖလ
၀	၀	၃၄၃၈	၂၃၅ ၀ ၀	၀ ၀ ၀	၂၂၄၄ ၁၅ ၀
၁	၂၂၅	၃၄၃၁	၂၃၄ ၄၀ ၁၃	၁၄၆ ၄၅	၂၂၃၇ ၄၀
၂	၄၄၉	၃၄၀၉	၂၃၄ ၃၆ ၃၀	၂၉၂ ၃၇	၂၂၂၁ ၃၇
၃	၆၇၁	၃၃၇၂	၂၃၄ ၂၄ ၅၂	၄၃၆ ၅၅	၂၀၉၅ ၄၁

အင်္ဂါကြာနို်ဇယားတွက်ပုံနမူနာ။

(၃)
(ခ)

ကြာနို်ဖလ	ကြာနို်ဝဋ္ဋကျ	စလကဏ္ဏ	စလကဏ္ဏဖလ	မန္ဒတွက်ရ	ကြာနို်ဇယား
၁၀၉၃ ၄၅	၅၁၃၀၁၄၀၆၂၅	၇၁၆၂၅	၀ ၀ ၀	၀ ၀ ၀	၀
၁၂၀၀ ၁၂	၅၂၆၃၂၅၆၁၆၉	၇၂၅၄၀	၄၁၇ ၁၅ ၄၆	၄၁၀ ၇ ၁၆	၄၁၀
၁၂၁၆ ၂၃	၅၆၃၄၇၆၆၅၃၈	၇၅၀၆၅	၈၈၄ ၆ ၅၀	၈၁၁ ၄၅ ၄၇	၈၁၂
၁၂၄၂ ၁၉	၆၂၄၃၂၈၈၇၄၆	၇၉၀၁၄	၁၁၄၀ ၃၈ ၅၃	၁၁၆၃ ၁၁ ၄၀	၁၁၆၃

အင်္ဂါ၏မကရဇယားတွက်ပုံနမူနာ။

(၃)
(ဂ)

မကရဖလ	မကရဝဋ္ဋကျ	စလကဏ္ဏ	စလကဏ္ဏဖလ	မန္ဒတွက်ရ	မကရဇယား
၅၆၈၂ ၁၅	၁၁၆၂၃၆၆၇၄၂၂၅	၃၄၀၉၃၅	၀ ၀ ၀	၀ ၀ ၀	၀
၅၆၇၅ ၄၈	၁၁၆၀၅၀၄၆၈၃၂၉	၃၄၀၆၆၁	၈၈ ၅၁ ၄၁	၈၈ ၅၁ ၄၁	၈၉
၅၆၅၉ ၃၇	၁၁၅၆၂၀၇၈၇၁၇၈	၃၄၀၀၃၀	၁၇၇ ၃၁ ၀	၁၇၇ ၃၁ ၀	၁၇၈
၅၆၃၃ ၄၁	၁၁၄၉၄၅၄၂၂၆၆၆	၃၃၉၀၃၆	၂၆၅ ၅၀ ၁	၂၆၆ ၀ ၅၇	၂၆၆

အင်္ဂါဂြိုဟ်၏၊ ကြာနို်ဇယား၊ မကရဇယား၊ တွက်ပုံစံနမူနာအတိုင်း၊ ကျန်သောဂြိုဟ်(၄)လုံးတို့၏၊ကြာနို်ဇယား၊ မကရဇယားတို့ကိုလည်း၊ ၎င်းအတိုင်းတွက်လေ။

ဒေသ-၁၂-ပါးအတွက်။

[က] မိမိတို့ဒေသ၊ဝိသုဝနေမွန်းတည့်ကဏ္ဏအကွာ၊ လဒ္ဓအတွက်ကား။

မိမိတို့ဒေသ၊ ဝိသုဝနေမွန်းတည့်၊ ဆာယာ၊ဝိပလဝင်ပုံတွင်၊ သင်္ကြန်ရပ်စိပ်၊ဝိပလဝင်ပုံနှော၊ဝဋ္ဋကျဖြစ်၏။ ယင်းဝဋ္ဋကျကို၊ ပဒမူလပြု၊ ယင်းပဒမူလသင်္ချာည်၊ မိမိတို့ဒေသဝိသုဝနေမွန်းတည့် ကဏ္ဏဝိပလဖြစ်၏၊ ဝိသုဝဆာယာဝိပလပုံ၊ သင်္ကြန်ရပ်စိတ်ဝိပလပုံနှစ်ပါးကိုတည်၊ ထိုဇယား[၃၄၃၈]နှင့် အသီးအသီးပွါး၊ မိမိတို့ဒေသဝိသုဝနေမွန်းတည့် ကဏ္ဏဝိပလပုံနှင့်စား၊ လဒ်ကားပလသေသကို၆,ဆပွါး၊ စားမြဲစား၊ လဒ်ကားဝိပလဖြစ်၏၊ ဝိသုဝ

ဆာယာဥ္စားရလဒ်သည်။ မိမိတို့ဒေသဝိသုဝအက္ခဇယားဖြစ်၍။ သက်ဂ္ဂရပ်စိပ်ဥ္စားရလဒ်သည်။ မိမိတို့ဒေသဝိသုဝလမ္ဗဇယားဖြစ်၍။ ယင်းဇယားနှစ်ခုကို၊ ကမဇယားဖြင့်နှုတ်၍၊ နေ့တွက်၊ မိမိတို့ဒေသဝိသုဝ၊ အက္ခကလာ၊ ဝိကလာ၊ လမ္ဗကလာ၊ ဝိကလာဖြစ်၍။

[ခ] မိမိတို့ဒေသ ဆူဋ္ဌဒိဝနေမွန်းတည့်ကဏ္ဏနတ အတွက်ကား။

မိမိတို့ဒေသဆူဋ္ဌဒိဝ နေမွန်းတည့် ဆာယာဝိပလဝင်ပုံတွင်၊ သက်ဂ္ဂရပ်စိပ်ဝိပလဝင်ပုံနှော၊ ဝင္ဂေကျဖြစ်၍။ ယင်းဝင္ဂေကျကို၊ ပဒမှုလပြု။ ယင်းပဒမှုလသင်္ချာသည်။ ဆူဋ္ဌဒိဝနေမွန်းတည့်ကဏ္ဏဝိပလဖြစ်၍။ ဆူဋ္ဌဒိဝနေမွန်းတည့်ဆာယာဝိပလပုံကို၊ တြိဇယား (၃၄၃၈)နှင့်ပွါး။ ဆူဋ္ဌဒိဝနေမွန်းတည့် ကဏ္ဏဝိပလပုံနှင့်စား။ လဒ်ကား ကလာ၊ သေသကို၊ ၆,ဆပွါး၊ စားမြဲစား လဒ်ကား၊ ဝိကလာ၊ ယင်းကလာ၊ ဝိကလာသည်။ နတဇယားဖြစ်၍။ ယင်းနတဇယားကို၊ ကမဇယားဖြင့်နှုတ်၍ နေ့တွက်။ နတကလာ၊ ဝိကလာဖြစ်၍။ ဆာယာသည် မြောက်သို့ညွတ်မူ၊ ဒက္ခိဏာ၊ တောင်သို့ညွတ်မူ၊ ဥတ္တရဟူ၊ နတဒိဂ်ကိုမှတ်လေ။

[ဂ] မိမိတို့ဒေသဆူဋ္ဌဒိဝနေမွန်းတည့်နတကလာမှ ဝိသုဝအက္ခ–ဝိသုဝလမ္ဗ-ဝိသုဝဆာယာ အတွက်ကား။

မိမိတို့ဒေသ ဆူဋ္ဌဒိဝနေမွန်းတည့်နတကလာနှင့်၊ ဆူဋ္ဌဒိဝ နေမွန်းတည့်ကြန္တိကလာနှစ်ပါး ဒိဂ်တူမူ မျှားရာတွင်နှုတ်၊ မတူမူ နှော၊ ဝိသုဝအက္ခကလာဖြစ်၍။ ယင်းအက္ခကလာစသည်ကို။ ပဥ္စ, ဒွေး,ဋ္ဌ စား၊ လဒ်ကား ခန်းတန့်၊ သေသ ခန်းဝင်ကလာ စသည်ဖြစ်၍။ ခန်းတန့်အရရေ၍၊ ခန်းဝင်ကလာထက် ကမဇယားကို

အထက်အောက်ညှပ်၍တင်၊ အထက်ဇယားနှင့် အောက်ဇယားတွင် နှုတ်ကြွင်းဝိဝရနှင့် ခန်းဝင်ကလာစသည်ကိုပွား၊ အောက် (၆၀)မနေရာတက်၍။ အထက်ကို ပဥ္စ,ဒွေး,ဋ္ဌ စား၊ လဒ်ကား ကလာ၊ သေသကို ၆,ဆ ပွား၊ ဝိကလာတက်၍ စားမြဲစား။ လဒ်ကား ဝိကလာဖြစ်၍။ ကလာကို အထက်ဇယားမှာနှော၊ ဝိသုဝအက္ခဇယားဖြစ်၍။ ယင်းအက္ခဇယားဝင်နှင့် တြိဇယားဝင်တွင်နှုတ်။ သေသကိုပဒမှုလပြု၊ ယင်းပဒမှုလသင်္ချာသည်၊ ဝိသုဝလမ္ဗ ဝိကလာပုံဖြစ်၍။ ယင်းဝိကလာပုံကို သဋ္ဌိ(၆၀)စား၊ လဒ်ကား ကလာ၊ ယင်းကလာ-ဝိကလာသည်။ ဝိသုဝလမ္ဗဇယားဖြစ်၍။ အက္ခဇယားကိုဒွါ,ဒသပွား။ ဝိသုဝလမ္ဗဇယားနှင့်စား၊ လဒ်ကား မိမိတို့ဒေသ၊ မိဿ-တူ ဝိသုဝနေမွန်းတည့် ဆာယာလက်သစ်ပလရ၍။

[ဃ] မိမိတို့ဒေသ အက္ခကြန္တိတို့မှ ဆူဋ္ဌဆာယာ ဆူဋ္ဌဘာဝါ၊အတွက်၊

လိုသောဒေသ တွက်ရအက္ခကလာနှင့် ကြန္တိကလာနှစ်ပါး ဒိဂ်တူမူနှော၊ မတူမူ မျှားရာတွင်ချေ၊ ယင်း ချေနှောပြီးသည် နတကလာဖြစ်၍။ ဒိဂ်မှာမျှားရာလိုက်၍ယူ၊ ယင်းနတကလာနှင့် နဘာ,သုည,ဓော,ပဥ္စ(၅၄၀၀))တွင်ချေ။ သေသ ကောဋိကလာဖြစ်၍၊နတကလာ-ကောဋိကလာတို့ကို ပဥ္စ,ဒွေး, ဋ္ဌစား လဒ်ခန်းတန့်သင်္ချာအရ၊ ကမဇယား တင်၍တွက်၊ နတဇယား ကောဋိဇယားဖြစ်၍၊ နတဇယား- တြိဇယားတို့ကို ဒွါ,ဒသပွား ကောဋိဇယားနှင့်စား။ နတဇယားမှ စားရလဒ်သည် ဆူဋ္ဌ ဆာယာဖြစ်၍။ တြိဇယားမှ စားရလဒ်သည် ဝိသုဝကဏ္ဏဖြစ်၍၊ ဆူဋ္ဌဆာယာကို သဋ္ဌပွား၊ ဒွါ,ဒသစား၊ လဒ်ကား ဆူဋ္ဌဘာဝါ ဖြစ်၍။

[င] ကေရာသီစသည်၏ အပဏ္ဍမ ဗျာသဒ္ဓ အတွက်။

ကေရာသီ၏ ဘုဇ ဇယား၊ နဝ,ရူပ,သဋ္ဌ,ကေ(၁၇၁၉)၊ ဒွိရာသီ၏ဘုဇဇယား၊အဋ္ဌ,သဋ္ဌ,နဝ,စန္ဒ(၂၉၇၈)။တြိရာသီ၏။ ဘုဇဇယား အဋ္ဌ,တိက,ဗေဒ,ရာမ (၃၄၃၈)ကိုတည်။ ပရမာ ပဏ္ဍမဇယား။ သဋ္ဌ,နဝ,ရာမေ,က(၁၃၉၇)နှင့်ပွား၊ တြိဇယား (၃၄၃၈)နှင့်စား၊လဒ်ကား ကေရာသီစသည်၏ အပဏ္ဍမဇယား ဖြစ်၏။ ယင်း အပဏ္ဍမဇယားတွင် နိုင်သည့် ကမဇယားဖြင့် နုတ်၍ ခနုတွက်၊ ကေရာသီစသည်၏ ကြန္တိကလာပုံ ဖြစ်၏။ ယင်းကလာပုံကို ပဋ္ဌ,ဒွေး,ဒွိစား၊ လဒ် ခန်းတန့်အရ၊ ဥဏ္ဍမ ဇယားတင်၍တွက်၊ ကေရာသီ စသည်၏ ဥဏ္ဍမဇယားဖြစ်၏။ ယင်း ဥဏ္ဍမဇယားနှင့် တြိဇယား (၃၄၃၈)တွင်၊ အသီးအသီး နုတ်၊သေသကေရာသီစသည်၏ ဗျာသဒ္ဓဖြစ်၏။

(စ) လင်္ကောဒယအတွက်။

ကေရာသီ,ဒွိရာသီ,တြိရာသီ၏။ ဘုဇဇယားကို တည်။ တြိ ရာသီ၏အန္တဗျာသဒ္ဓနှင့် အသီးအသီးပွား၊ ကေရာသီစသည်၏ မိမိတို့ဗျာသဒ္ဓနှင့် ယထာရဟာစား၊ ယင်းစားရလဒ်ကို၊ နိုင်သည့် ကမဇယားဖြင့်နုတ်၍ ခနုတွက်၊ ကေရာသီ စသည်၏ ပဌမ- ဒုတိယ-တတိယ–လင်္ကောဒယ,စရာသဝဖြန်ပုံဖြစ်၏။ယင်းပဌမ စရာသဝဖြန်ပုံသည်၊ပဌမလင်္ကောဒယ စရဒ္ဓဖြန်ပုံဖြစ်၏၊ ပဌမ စရာသဝဖြန်ပုံနှင့် ဒုတိယစရာသဝဖြန်ပုံတွင်၊ နုတ်ကြွင်းသည် ဒုတိယလင်္ကောဒယ,စရဒ္ဓဖြန်ပုံဖြစ်၏။ ဒုတိယ စရာသဝဖြန်ပုံနှင့် တတိယ,စရာသဝဖြန်ပုံတွင် နုတ်ကြွင်းသည်၊ တတိယလင်္ကော ဒယ,စရဒ္ဓဖြန်ပုံ ဖြစ်၏၊ ယင်း စရဒ္ဓဖြန်ပုံတို့ကို ဆ(၆)ခုစား၊ လဒ်ကား ပဌမလင်္ကောဒယဗိဇနာပုံ အဋ္ဌ,သဋ္ဌ,စန္ဒ (၂၇၈) ဒုတိယဗိဇနာပုံ နဝ,အာကာ,ဒွယ (၂၀၉)၊တတိယဗိဇနာပုံ တိ, ဒွိ,ရာမ(၃၂၃)ဖြစ်၏။ ယင်းလင်္ကောဒယဗိဇနာပုံတို့ကို၊ မိသ ရာသီကစ၍ ပဌမ-ဒုတိယ-တတိယ။ တတိယ-ဒုတိယ-ပဌမ ဟုရာသီစက်ပတ်မိအောင် ကမောက္ကမချလေ။

[ဆ] မိမိတို့ဒေသ စရာသဝ,စရဒ္ဓအတွက်။

ကေရာသီစသည်၏ အပဏ္ဍမဇယားကို။ မိမိတို့ဒေသဝိသုဝ ပလပုံ ဇယ,အဋ္ဌ,စန္ဒ (၂၈၄)နှင့်ပွား၊ သက်ရေပ်ဇိပ် ပလပုံ ခံ,ဒွေး,သဋ္ဌ(၇၂၀)နှင့်စား၊ လဒ်ကား ခိတိဇယားဖြစ်၏။ ယင်း ခိတိဇယားတို့ကို တြိဇယား(၃၄၃၈)နှင့်ပွား၊ကေရာသီစသည် ၏ ဗျာသဒ္ဓနှင့်ယထာရဟာစား၊ လဒ်ကား စရဇယား ဖြစ်၏။ ယင်းစရဇယားတို့ကို နိုင်သည့်ကမဇယားဖြင့်နုတ်၍ ခနုတွက် စရာသဝဖြန်ပုံဖြစ်၏။ ။အလယ်နှင့်အောက်တွင်နုတ်၊ အထက် နှင့် အလယ်တွင်နုတ်၊ စရဒ္ဓဖြန်ပုံဖြစ်၏။ ယင်းစရာသဝ စရဒ္ဓ ဖြန်ပုံတို့ကို ဆ(၆)ခုစား၊လဒ်ကား စရာသဝဗိဇနာပုံ သုံးဆင့်၊ စရဒ္ဓဗိဇနာပုံသုံးဆင့်ဖြစ်၏။ ။ယင်းစရဒ္ဓဗိဇနာပုံတို့ကို၊ မိသ ရာသီကစ၍၊ ပဌမ-ဒုတိယ-တတိယ၊တတိယ ဒုတိယ-ပဌမဟု ရာသီစက်ပတ်မိအောင်၊ ကမောက္ကမချပြီးလျှင်၊ ။လင်္ကော ဒယဗိဇနာပုံ တွင်၊ ကြဋ်ရာသီကစ၍ ခနုရာသီတိုင် ဒက္ခိဏာ ယဉ်၌နှော၊ မကရ ရာသီကစ၍ မေထုန်ရာသီတိုင် ဥတ္တရာ ယဉ်၌နုတ်။ ယင်းနုတ်နှောပြီးသည် မိမိတို့ဒေသ ဥဒယဗိဇနာ ပုံဖြစ်၏။ ။ဒေသတိုင်းတို့၌ ဒွါ,ဒသရာသီ၏ ဗိဇနာပေါင်းကား နဘာ,သုည,ဆ,ရာမ [၃၆၀၀]ဖြစ်သတည်း။

[ဈ] ဘဝါးဇယားအတွက်။

ကေရာဘိစသည့်ဖြင့် ကြန္တိကို၊ မိဿအခ-ဥတ္တရ၊ တူအခ ဒက္ခိဏာဟု ဒိဂ်ကို မှတ်ပြီးလျှင်။ ဥတ္တရ-ဒက္ခိဏာ- ကေရာဘိ စသော ကြန္တိကလာပုံနှင့် မိမိတို့ဒေသ အက္ခကလာပုံနှစ်ပါး ဒိဂ်တူမှုနှော၊ မတူမှုများရာတွင်ချေ၊ ဒိဂ်မှာများရာ လိုက်၍ယူ၊ ဥတ္တရ–ဒက္ခိဏာ ကေရာဘိစသော နတကလာပုံ ဖြစ်၏။ ယင်း နတကလာပုံနှင့် သုံးရာဘိဖြင့် ကလာပုံ နဘာ,သုညာ,ဇော,ပဥ္စ (၅၄၀၀)တွင်ချေ။ သေသ-ဥတ္တရ-ဒက္ခိဏာ-ကေရာဘိ စသော ကောဋိကလာပုံဖြစ်၏။ နတကလာပုံ-ကောဋိကလာပုံ တို့ကို ပဥ္စ,ဒွေး,ဒွေ(၂၂၅)စား၊ လဒ်ခန်းတန် စသည်ယူပြီးလျှင်။ ကမ ဇယားတင်၍တွက်၊ ဥတ္တရ-ဒက္ခိဏာ-ကေရာဘိ စသော နတ ဇယား- ကောဋိဇယား ဖြစ်၏။ ဥတ္တရ-ဒက္ခိဏာ ကေရာဘိ စသော နတဇယားကို သတ္တပွား။ ဥတ္တရ-ဒက္ခိဏာ–ကေရာဘိ စသော ကောဋိဇယားနှင့် ယထာရဟစား၊ လဒ်ကားဘဝါး။ သေသကို ခ,ဆပွား၊စားမြဲစား၊လဒ်ကား မုယောဖြစ်၏။ အက္ခ နှင့် နတဒိဂ် တူမှုကား ဥတ္တရ-ဒက္ခိဏာ-ကေရာဘိ စသော တွက်ရ မုယောပုံနှင့် ဝိသုဝမုယောပုံ နှစ်ပါး များရာတွင်ချေ။ ဒိဂ်မတူမှုကားနှော၊ ဥတ္တရဂေါလ-မိဿဘဝါးဇယားသုံးဆင့်၊ ဒက္ခိဏာဂေါလ တူဘဝါးဇယားသုံးဆင့်ဖြစ်၏။

[က] ဝိသုဝအက္ခ ဝိသုဝလမ္ဗဇယားတွက်ပုံ။

ဒေသ ၁၂ ပါး	ဆာယာ	သက်ၠ	ဆာယာ ဝိပလ	သက်ၠ ဝိပလ	ဝဋ္ဋေကျ	ဝိသုဝကဏ္ဏ ဝိပလ	အက္ခ ဇယား	လမ္ဗ ဇယား	အက္ခ ကလာ	လမ္ဗ ကလာ
အမရပူရ	၄ ၄၄	၁၂ ၀	၁၇၀၄၀	၄၃၂၀၀	၂၁၅၆၆၀၁၆၀၀	၄၆၄၃၉	၁၂၆၁ ၃၁	၃၁၉၈ ၁၃	၁၂၉၂၁ ၄၂	၄၁၁၀ ၆၂
လင်္ကာဒီပ	၀ ၀	၁၂ ၀	၀	၄၃၂၀၀	၁၈၆၂၄၀၀၀၀	၄၃၂၀၀	၀	၃၄၃၈ ၀	၀	၅၄၀၀ ၀
သီဟိုဠ်ကျွန်း	၁ ၁၄	၁၂ ၀	၄၄၄၀	၄၃၂၀၀	၁၈၈၅၉၅၃၆၀၀	၄၃၄၂၈	၃၅၁ ၃၀	၃၄၁၉ ၅၇	၃၅၂ ၄	၅၀၆၁ ၉
ယိုဒယား ဘန်ကောက်	၃ ၉	၁၂ ၀	၁၁၃၄၀	၄၃၂၀၀	၁၉၉၄၈၃၅၆၀၀	၄၄၆၆၄	၈၇၂ ၅၄	၃၃၂၅ ၁၉	၈၈၂ ၆	၄၅၁၉ ၃
ရန်ကုန်	၃ ၃၇	၁၂ ၀	၁၃၀၂၀	၄၃၂၀၀	၂၀၃၅၇၆၀၄၀၀	၉၁၁၅၄	၉၉၂ ၆	၃၂၉၁ ၄၇	၁၀၀၆ ၅၁	၈၉၃၄ ၅၂
သရေခေတ္တရာ	၄ ၇	၁၂ ၀	၁၄၈၂၀	၄၃၂၀၀	၂၀၈၅၈၇၂၄၀၀	၁၇၆၅၄	၁၁၁၅ ၃၅	၃၂၅၁ ၅၉	၁၁၃၆ ၂၀	၃၆၂၄ ၃၄
မဉ္စဝတီရခိုင်	၄ ၂၅	၁၂ ၀	၁၅၉၀၀	၄၃၂၀၀	၂၁၁၉၀၅၀၀၀၀	၄၆၀၃၃	၁၁၈၇ ၃၀	၃၂၂၆ ၂၅	၁၂၁၃ ၄၂	၄၁၉၀ ၄၅
အင်္ဂလိပ် လန်ဒန်	၁၅ ၅	၁၂ ၀	၅၄၃၀၀	၄၃၂၀၀	၄၀၁၄၇၃၀၀၀၀	၆၉၃၀၀	၀၉၆၂ ၆၂	၀၄၁၂ ၂၇	၃၀၉၀ ၅၉	၁၃၂ ၂၁

[၁] နတ္တဇယား-နတ္တကလာတွက်ပုံ။

ရာသီ		ဆာယာ	သက်ို	ဆာယာ ဝိပလ	သက်ို ဝိပလ	ဝဋ္ဋကျ	ဝိသုဝကျွ ဝိပလ	နတ္တ ဇယား	နတ္တကလာ	
မကရ		၁၂ ၁၃	၁၂ ၀	၀၀၉၃၄	၀၀၂၃၄	၀၀၄၀၀၄၀၀၀၃	၀၄၅၃၉	၂၈၄၂ ၄၁	၂၇၃၁ ၄၁	ဓ
ကုမ်	မိန	၁၀ ၁၅	၁၂ ၀	၀၆၀၉၃	၀၀၂၃၄	၀၀၆၃၂၉၁၃၃၃	၀၄၂၀၅	၂၃၀၉ ၆၅	၂၅၂၀ ၁၁	ဓ
မိန်	ဗြိ္ဆာ	၇ ၂၅	၁၂ ၀	၀၂၃၂၀	၀၀၂၃၄	၀၀၄၂၆၀၂၆၆၂	၅၆၃၆၅	၁၀၀၄ ၅၅	၁၉၉၅ ၂၆	ဓ
မိဿ	တူ	၄ ၄၄	၁၂ ၀	၁၇၀၄၀	၀၀၂၃၄	၀၀၆၀၆၆၄၁၂	၉၆၄၃၆	၁၂၉၂ ၃၁	၁၂၉၂ ၄၂	ဓ
ပြိဿ	ကန်	၂ ၅	၁၂ ၀	၇၅၀၀	၀၀၂၃၄	၀၀၀၀၉၂၂၉၁	၆၃၀၆၄	၅၀၀ ၅	၅၉၀ ၅၀	ဓ
မေထုန်	သိဟ်	၀ ၁၁	၁၂ ၀	၀၆၆	၀၀၂၃၄	၀၀၆၅၆၆၇၅၁	၄၀၂၃၄	၅၂ ၃၁	၅၂ ၃၁	ဓ
ကြဋ်		၀ ၁၁	၁၂ ၀	၁၀၆၀	၀၀၂၃၄	၀၀၆၉၉၆၉၁၀	၀၄၂၃၄	၁၄၇ ၅၃	၁၄၇ ၅၃	ဥ

[၈] နတ္တကလာမှ ဝိသုဝဆာယာတွက်ပုံ။

ရာသီ		နတ္တကလာ		ကြန္တိကလာ		ဝိသုဝအကြွကလာ		ဝိသုဝ အကွဇယါး	ဝိသုဝလဗ္ဗဇယား	ဆာယာ
မကရ		၂၇၃၁ ၄၁	ဓ	၁၄၄၀ ၀	ဓ	၁၂၉၁ ၄၁	ဓ	၁၂၆၀ ၃၄	၃၁၉၈ ၃၄	၄ ၄၄
ကုမ်	မိန	၂၅၂၀ ၁၁	ဓ	၁၂၃၇ ၃၅	ဓ	၁၂၉၀ ၃၆	ဓ	၁၂၅၉ ၃၄	၃၁၉၀ ၅၀	၄ ၄၄
မိန်	ဗြိ္ဆာ	၁၉၉၅ ၂၆	ဓ	၇၀၃ ၁၅	ဓ	၁၂၉၂ ၁၁	ဓ	၁၂၆၁ ၂	၃၁၉၀ ၂၃	၄ ၄၄
မိဿ	တူ	၁၂၉၂ ၄၂	ဓ	၀	မ	၁၂၉၂ ၄၂	ဓ	၁၂၆၁ ၃၁	၃၁၉၀ ၁၁	၄ ၄၄
ပြိဿ	ကန်	၅၉၀ ၅၀	ဓ	၇၀၃ ၁၅	ဥ	၁၂၉၄ ၁၃	ဓ	၁၂၆၂ ၅၆	၃၁၉၇ ၃၀	၄ ၄၄
မေထုန်	သိဟ်	၅၂ ၃၁	ဓ	၁၂၃၇ ၃၅	ဥ	၁၂၉၀ ၆	ဓ	၁၂၅၉ ၆	၃၁၉၉ ၉	၄ ၄၄
ကြဋ်		၁၄၇ ၅၃	ဥ	၁၄၄၀ ၀	ဥ	၁၂၉၂ ၇	ဥ	၁၂၆၀ ၅၉	၃၁၉၀ ၂၄	၄ ၄၄

Yar Zar Aung

အသူး-ဘာနဂ်ဒွေ-ကြဋ္ဌိ အတွက်။

မိမိတို့တွက်လိုသော၊ရာသီ,အံသာ၊လိတ္တာ၊ဝိလိတ္တာတွင်၊အယနအံသာ, လိတ္တာ ဝိလိတ္တာကိုနှော၊အယနဂြိုဟ်ဖြစ်၏။ ယင်းအယနဂြိုဟ်ကို၊ လိတ္တာပုံပြု၊ နဘာ,သုည,ဇော,ပဥ္စ(၅၄၀၀)စား၊ ထွန်ကားဂေါလ-ယင်းဂေါလသည်၊ သုည, ကေဖြစ်မူ-ဥတ္တရ၊ စန္ဒ, ရာမဖြစ်မူဒက္ခိဏဟု၊ ဒိဂ်ကိုမှတ်။ အစုံဂေါလမူ စားကြွင်း ဘုဇ၊ မစုံဂေါလမူ၊စားကြွင်းနှင့်၊ စားခြေ(၅၄၀၀)တွင်၊အစဉ်သင့်ချ၍ နှုတ် သေသဘုဇဖြစ်၏၊ ယင်းဘုဇကို၊ ပဥ္စ,ဒွေး,နွ(၂၂၅)စား၊

Scanned by CamScanner

လဒ်ကား,ခန်းတန့်၊ သေသကား၊ ခန်းဝင်လိတ္တာ-ဝိလိတ္တာဖြစ်၏။ ခန်းတန့်အရရေ၍၊ ခန်းဝင်လိတ္တာပုံထက်၊ ကမ္ဗဇယားကိုတင် အထက်ဇယားနှင့် အောက် ဇယားတွင်နုတ်၊ ယင်းနုတ်ကြွင်းသည့် ဝိဝရမည်၏ ခန်းသုညဖြစ်မူ၊ ဇယားမတင်ရ- ဇယားဦးသည်ပင်ဝိဝရမည်၏။ ခန်းဝင်လိတ္တာစသည်ကို၊ ဝိဝရနှင့်ပွါး-အောက်(၆၀)မနေရာတက်၍၊ အထက်ကို(၂၂၅)စား။ လဒ်ကို အထက်ဇယားမှာနှော၊ ဇယားမတင်ရမူမနှောရ၊သေသကို၊ခ,ဆပွား။ စားမြဲစား-လဒ်ကား ဝိကလာ၊ယင်းတွက်ရကလာ,ဝိကလာသည်။ ဘုဇဇယားဖြစ်၏။ ။ယင်းဘုဇဇယားကို။ငရမာပက္ကမဇယား(၁၃၈၇)မြှောံ၊ ထြိဇယား(၃၄၃၈)စား။လဒ်ကား၊ ပက္ကမဇယားဖြစ်၏။ ။ထိုပက္ကမဇယားကို၊ နိုင်သည့် ကမ္ဗဇယားဖြင့်နုတ်၍၊ နေ့တွက်၊မဏ္ဍေမှ၊ဒိဂ်အလိုက်၊တောင်,မြောက်ညွှတ်သောဂနွေ၏ ကြန္တိစင်ဖြစ်၏။

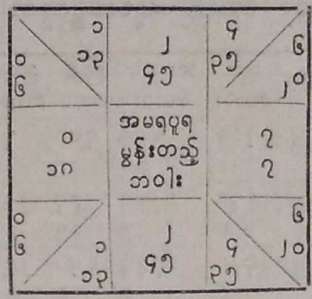

[ဃ] ဗုဒ္ဓဆာယာ-ဗုဒ္ဓဘဝါးတွက်ပုံ။

ရာသီ		အကွကလါ	ကြန္တိကလာ	နတ ကလာ	ကောဋိ ကလာ	နတ ဗယား	ကောဋိ ဗယား	ဗုဒ္ဓ ဆါယါ	ဝိသုဝ ကဏ္ဏ	ဗုဒ္ဓ ဘဝါး
မကရ		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ကုမ်	မိန်	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
မိန်	ဗြိစ္ဆာ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
မိဿ	တူ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ပြိဿ	ကန်	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
မေထုန်	သိဟ်	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ကရကဋ်		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[င] အပဏ္ဏမဗျာသဒ္ဓတွက်ပုံ။

လဂ်ာဒီပ	ဘုဇဇယား	အပဏ္ဏမဇယား	ကြန္တိကလာ	ဥဏ္ဏမဇယား	ဗျာသဒ္ဓ
ကေရာသိ	၁၇၁၉ ၀	၆၉၈ ၃၀	၇၀၃ ၁၅	၇၂ ၂၄	၃၃၆၅ ၃၆
ဥ°ရာသိ	၂၉၇၈ ၀	၁၂၁၀ ၅	၁၂၃၇ ၃၅	၂၂၁ ၃၂	၃၂၁၆ ၂၈
ကြ°ရာသိ	၃၄၃၈ ၀	၁၃၉၇ ၀	၁၄၄၀ ၀	၂၉၈ ၁၂	၃၁၃၉ ၄၈

[စ] လဂ်ာဒယတွက်ပုံ။

လဂ်ာဒီပ	စရာသဝ ဖြန့်ပုံ	စရဋ္ဌ ဖြန့်ပုံ
ကေရာသိ	၁၆၆၉ ၃၆	၁၆၆၉ ၃၆
ဥ°ရာသိ	၃၄၆၅ ၄၇	၁၇၉၆ ၁၁
ကြ°ရာသိ	၅၄၀၀ ၀	၁၉၃၄ ၁၃

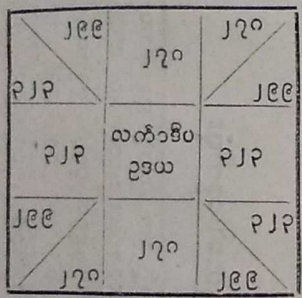

[ဆ] စရာသဝ စရဋ္ဌတွက်ပုံ။

အမရပူရ	ဒိတိဇယား	စရဇယား	စရာသဝ ဖြန့်ပုံ	စရဋ္ဌ ဖြန့်ပုံ	စရာသဝ ဗီဇနာ	စရဋ္ဌ ဗီဇနာ
ကေရာသိ	၂၇၅ ၃၁	၂၈၁ ၂၇	၂၈၁ ၄၂	၂၈၁ ၄၂	၄၈	၄၈
ဥ°ရာသိ	၄၇၇ ၁၉	၅၁၀ ၁၂	၅၁၂ ၂	၂၃၀ ၂၀	၈၆	၃၈
ကြ°ရာသိ	၅၅၁ ၂	၆၀၃ ၂၂	၆၀၆ ၂၇	၉၄ ၂၅	၁၀၂	၁၆

[ဆ] စရဋ္ဌဗီဇနာ-ဥဒယဗီဇနာပုံ။

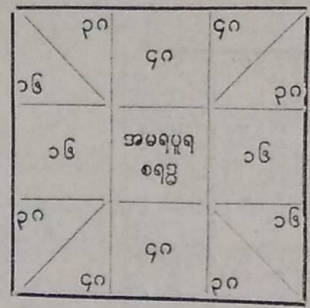

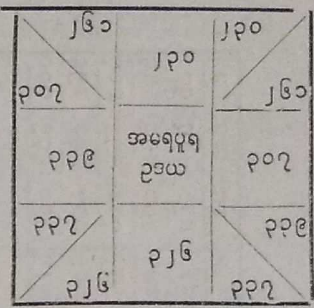

[ဇ] ဗိဿဘဝါးဇယား-တုဘဝါးဇယားတွက်ပုံ။

ကြန္တိကလာ		အဂ္ဂကလါ		နတကလာ		ကောဋ္ဌိကလာ	နတဇယား	ကောဋ္ဌိဇယား	ဘဝါး	ဇယား
၇၀၃ ၁၅	ဥ	၁၂၉၂ ၄၂	ဒ	၅၈၉ ၂၇	ဒ	၄၈၁၀ ၃၃	၅၈၆ ၃၅	၃၃၈၆ ၄	၁ ၁၃	၉၂
၁၂၃၇ ၃၅	ဥ	၁၂၉၂ ၄၂	ဒ	၅၅ ၇	ဒ	၅၃၄၄ ၂၃	၅၅ ၇	၃၄၃၆ ၁၇	၀ ၇	၁၅၉
၁၄၄၀ ၀	ဥ	၁၂၉၂ ၄၂	ဒ	၁၄၇ ၁၈	ဥ	၅၂၅၂ ၄၂	၁၄၇ ၁၈	၃၄၃၃ ၂၅	၀ ၁၈	၁၈၃
၇၀၃ ၁၅	ဒ	၁၂၉၂ ၄၂	ဒ	၁၉၉၅ ၅၇	ဒ	၃၄၀၄ ၃	၁၈၈၅ ၂၀	၂၈၇၄ ၂၂	၄ ၃၅	၁၁၀
၁၂၃၇ ၃၅	ဒ	၁၂၉၂ ၄၂	ဒ	၂၅၃၀ ၁၇	ဒ	၂၈၆၉ ၄၃	၂၃၀၇ ၁၈	၂၅၄၇ ၁၀	၆ ၂၀	၂၁၄
၁၄၄၀ ၀	ဒ	၁၂၉၂ ၄၂	ဒ	၂၇၃၂ ၄၂	ဒ	၂၆၆၇ ၁၈	၂၄၅၃ ၁၃	၂၄၀၇ ၁၀	၇ ၈	၂၆၂

မှတ်ချက်။ ။အမရပူရဒေသ-တပါးကိုသာထည့်သွင်းဖေါ်ပြလိုက်သည်၊ ကျန်သောဒေသများကို ၄င်းအတိုင်းနည်းမှီ၍၊ တွက်ကြပါလေ။

ကာလစာသား-နှံ-ညဥ္စမစသား။

[illegible]												
[illegible]	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂
[illegible]	၂၂၅	၄၄၉	၆၇၁	၈၉၀	၁၁၀၅	၁၃၁၅	၁၅၂၀	၁၇၁၉	၁၉၁၀	၂၀၉၃	၂၂၆၇	၂၄၃၁
[illegible]	၂၂၅	၂၂၄	၂၂၂	၂၁၉	၂၁၅	၂၁၀	၂၀၅	၁၉၉	၁၉၁	၁၈၃	၁၇၄	၁၆၄
[illegible]	၇	၂၉	၆၆	၁၁၇	၁၈၂	၂၆၁	၃၅၄	၄၆၀	၅၇၉	၇၁၀	၈၅၃	၁၀၀၇
[illegible]	၇	၂၂	၃၇	၅၁	၆၅	၇၉	၉၃	၁၀၆	၁၁၉	၁၃၁	၁၄၃	၁၅၄
[illegible]	၂၂၅	၄၅၀	၆၇၅	၉၀၀	၁၁၂၅	၁၃၅၀	၁၅၇၅	၁၈၀၀	၂၀၂၅	၂၂၅၀	၂၄၇၅	၂၇၀၀

[illegible]												
[illegible]	၁၃	၁၄	၁၅	၁၆	၁၇	၁၈	၁၉	၂၀	၂၁	၂၂	၂၃	၂၄
[illegible]	၂၅၈၅	၂၇၂၈	၂၈၅၉	၂၉၇၈	၃၀၈၄	၃၁၇၇	၃၂၅၆	၃၃၂၁	၃၃၇၂	၃၄၀၉	၃၄၃၁	၃၄၃၈
[illegible]	၁၅၄	၁၄၃	၁၃၁	၁၁၉	၁၀၆	၉၃	၇၉	၆၅	၅၁	၃၇	၂၂	၇
[illegible]	၁၁၇၁	၁၃၄၅	၁၅၂၈	၁၇၁၉	၁၉၁၈	၂၁၂၃	၂၃၃၃	၂၅၄၈	၂၇၆၇	၂၉၈၉	၃၂၁၃	၃၄၃၈
[illegible]	၁၆၄	၁၇၄	၁၈၃	၁၉၁	၁၉၉	၂၀၅	၂၁၀	၂၁၅	၂၁၉	၂၂၂	၂၂၄	၂၂၅
[illegible]	၂၉၂၅	၃၁၅၀	၃၃၇၅	၃၆၀၀	၃၈၂၅	၄၀၅၀	၄၂၇၅	၄၅၀၀	၄၇၂၅	၄၉၅၀	၅၁၇၅	၅၄၀၀

(က) နာရီ၏အကြောင်း။

(၁) လွန်ပြီးသော အတိတ်သန်းခေါင်မှသည်၊ လာလတ္တံ့သောအနာဂတ်သန်းခေါင်တိုင်အောင်၊နာရီ(၆၀)ဟုဆိုအပ်သောအချိန်သည်တရက်မည်၏၊ ထိုသို့တရက်ဟုဆိုအပ်သော နာရီ(၆၀)၌၊နေ့နာရီညဥ့်နာရီဟုခွဲခြားအပ်၏၊နေလုံးတချမ်းပေါ်ထွက်သည်မှနေလုံးတချမ်းဝင်သည်တိုင်အောင်သောအချိန်ကာလသည်နေ့နာရီမည်၏၊နေ့လုံးတချမ်းဝင်သည်က၊နေလုံးတချမ်းပေါ်ထွက်သည်တိုင်အောင်သောကာလသည် ညဥ့်နာရီမည်၏၊ ထိုနေ့ညဥ့်နာရီသည်၊ဟာယန ဝဆုန ၂ရှိ၏ဟု မှတ်သိရ၏၊ ၊သာယနရပိသည်၊မိဿရာသီတူရာသီသို့၊ရွေ့ဦးအစရောက်၍၊အံသာလိဗ္ဗာစသည်၊ သုညရသောအခါ၌ကား၊ နေ့နာရီ(၃၀)ညဥ့်နာရီ(၃၀)အညီအမျှစိရှိကြ၏၊ နေမွန်းတည့်မှသန်းခေါင်၊သန်းခေါင်မှနေမွန်းတည့်မှာမူကား၊မည်သည့်အခါမဆိုနာရီ(၃၀)စီအညီအမျှရှိ၏။ ယင်းသို့ပြဆိုအပ်သော နေ့-ညဥ့်နာရီတို့တွင်၊နေ့နာရီကို ထက်ဝက်ခွဲသော်ဒိနဒ္ဓမည်၏၊နေ့ကိန်းဟူ၍လည်းခေါ်ဆိုကြ၏၊ညဥ့်နာရီကိုထက်ဝက်ခွဲသော်၊နိသဒ္ဓနာရီမည်၏၊ ညဥ့်ကိန်းဟူ၍လည်းခေါ်ဆိုကြ၏၊ ၎င်းဒိနဒ္ဓ-နိသဒ္ဓတို့ကိုပိုင်းခြားသော်ကား၊နေလုံးတချမ်းပေါ်သည်မှ၊နေမွန်းတည့်တိုင်အောင်အပိုင်းအခြားသည်၊ ဒိနဒ္ဓနာရီမည်၏၊နေမွန်းတည့်မှ နေလုံးတချမ်းဝင်သည်တိုင်အောင်အပိုင်းအခြားသည်လည်း၊ဒိနဒ္ဓ၏အပိုင်းအခြားပင်မည်၏။၊နေလုံးတချမ်းဝင်သည်မှ၊ညဥ့်သန်းခေါင်တိုင်အောင်အပိုင်းအခြားသည်၊ နိသဒ္ဓနာရီမည်၏၊ညဥ့်သန်းခေါင်မှသည်၊ နေလုံးတချမ်းထွက်ပေါ်လာသည်တိုင်အောင်၊အပိုင်းအခြားသည်လည်း၊ နိသဒ္ဓ၏ အပိုင်း အခြားပင်မည်၏၊ ဤသို့ဒိနဒ္ဓ–နိသဒ္ဓအားဖြင့် ပိုင်းခြားသော်(၄)ပိုင်း

(၄)မှာနဖြစ်၏၊ ၊ယင်းသို့ပြဆိုအပ်သော ဒိနဂ္ဂ–နိသဂ္ဂတို့တွင် ဒိနဂ္ဂကို ထက်ဝက်ခွဲသော် နေ့ပဟိုရ်မည်၏။ နိသဂ္ဂကိုလည်း ထက်ဝက်ခွဲသော် ညဉ့်ပဟိုရ်မည်၏၊ ဤသို့လျှင် နေ့(၄)ပဟိုရ် ညဉ့်(၄)ပဟိုရ်အားဖြင့် ပိုင်းခြားသော် (၈)ပိုင်း(၈)မှာနအားဖြင့် တပဟိုရ်ကိုတချက်တီးပြု၍ နေထွက် (၄)ချက်တီး၊ နေ့တချက်တီး၊နေမွန်းတည့်(၂)ချက်တီး၊ နေ့(၃)ချက်တီး၊ နေဝင်(၄)ချက်တီး၊ညဉ့်(၁)ချက်တီး၊ ညဉ့်သန်းခေါင် (၂)ချက်တီး၊ညဉ့်(၃)ချက်တီးဟုပိုင်းခြား၍ယူအပ်၏။

{ခ} တက္ကာလနာရီစသည်အကြောင်း။

(၂) တက္ကာလ နာရီဟူသည်ကား။ လွန်ပြီးသော အတိတ်သန်းခေါင်မှသည်။လာလတံ့သော အနာဂတ်သန်းခေါင်အတွင်း အလိုရှိသောအချိန်တိုင်အောင်၊ ရေတွက်အပ်သော နာရီသည် တက္ကာလနာရီမည်၏။ ။လက်သွားနာရီ ဟူသည်ကား၊ နံနက်နေထွက်(၄)ချက်တီးမှသည်၊ နေမွန်းတည့် (၂)ချက်တီးအတွင်း လိုသောအချိန်တိုင်အောင်ရေတွက်အပ်သောနာရီသည်။ နေတက်လက်သွားနာရီမည်၏၊ နေမွန်းတည့်(၂)ချက်တီးမှသည်။ နေဝင် (၄)ချက်တီးအတွင်း၊ လိုသောအချိန်တိုင်အောင် ရေတွက်အပ်သောနာရီသည်၊ နေလွဲလက်သွားနာရီမည်၏၊ ယင်းနေမွန်းတည့် (၂)ချက်တီးမှသည်။လာလတံ့သော နေထွက်(၄)ချက်တီး အတွင်း၊လိုသောအချိန်တိုင်အောင် ရေတွက်အပ်သော နာရီသည် ညဉ့်လက်သွားနာရီမည်၏။ ။လက်စီးကြွင်း,နာရီ ဟူသည်ကား အကြွင်ရာသီသို့လက်ရောက်၏။ ထိုရာသီ၌ နာရီ မည်မျှရောက်သည်ဟုရေတွက်အပ်သောနာရီသည် လက်စီးကြွင်းနာရီမည်၏။

{ဂ} ကျောဉ်နာရီ၏အကြောင်း။

(၃) နေ့ ညဉ့် ပဟိုရ်တို့မှ ကျော်လွန်သော အချိန်နာရီအမှတ်အသားသည် ကျောဉ်နာရီမည်၏၊ ၎င်းကျောဉ်နာရီကို မည်မျှအချိန် နာရီ မိနစ် အစရောကျော်သည်ဟု အရေအတွက်သချာအမှတ်အသားနည်းပါး၍၊ နံနက်နေထွက်(၄)ချက်တီးကျော်၊ နေ့(၁)ချက်တီးကျော်၊နေမွန်းတည့်(၂)ချက်တီးကျော်၊ နေ့(၃)ချက်တီးကျော်၊ ညနေ နေဝင်(၄)ချက်တီးကျော် ညဉ့်(၁)ချက်တီးကျော်ညဉ့်သန်းခေါင်[၂]ချက်တီးကျော်၊ညဉ့်(၃)ချက်တီးကျော်ဟူ၍သာ၊သာမညမှတ်သားလေ့ရှိကြ၏၊ထိုသို့မဟုတ် နံနက်နေထွက်(၄)ချက်တီးကျော်ကလေး စသဖြင့်၎င်း၊ နံနက် (၄)ချက်တီးကျော် (၁)ချက်မတီးမှီစသဖြင့်ကျောဉ်ကြီးကို၎င်း။ မှတ်သားလေ့ရှိကြ၏။ စက်နာရီဖြင့်မှတ်သားထားသော၊သူတို့ကိုမူကား။ ၎င်းစက်နာရီကို မြန်မာတက္ကာလနာရီပြန်၍ တွက်ယူရန်သာ၍လွယ်ကူမှန်ကန်လှပေ၏။ ထိုသို့စက်နာရီဖြင့်မမှတ်သားဘဲ။ နေ့ဖြစ်မူနေတက်,နေလွဲကိုအမှတ်အသားပြု၍၊နေတက်ဘဝါး,နေလွဲဘဝါးအမှတ်အသားကို၎င်း။ ညဉ့်ဖြစ်မူ မည်သည့်နက္ခတ် မွန်းတည့်မတ်သောအခါကို၎င်း။မှတ်သားထားမူ၊မှန်ကန်စွာတွက်ယူလွယ်ကြ၏၊ထိုသို့အချိန်နာရီ,ဘဝါး,နက္ခတ်တို့ကို မှတ်သားခြင်းကင်းမဲ့၍၊ နေထွက်(၄)ချက်တီးကျော်၊ နေ့(၁)ချက်တီးကျော်။ စသည်ဖြင့်။သာမညမှတ်သားထားသောသူတို့ကို၊ နေ့ကျော်ဖြစ်မူ၊နေ့ပဟိုရ်ကို၊ညဉ့်ကျော်ဖြစ်မူ၊ ညဉ့်ပဟိုရ်ကို၊ ကျော်ကလေး၊ ထက်ဝက်ကျော်။ ကျော်ကြီးဟူ၍၊ သုံးပါးတွင်–တပါးပါးဖြင့် ဆရာတို့တွက်ယူကြရ၏။ ကျော်ကလေးကို ယူလိုမူ၊ပဟိုရ်ကို (၄)ပုံပုံ တပုံ၏အတိုကို၊ ထက်ဝက်ကျော်ကို ယူလိုမူ၊ပဟိုရ်ကို (၂)ပုံပုံ (၁)ပုံ၏အတိုကို။ ကျော်ကြီးကိုလိုမူ ပဟိုရ်(၄)ပုံပုံ (၃)ပုံ၏ အတိုကိုယူရာ၏။ သို့မဟုတ်ပဟိုရ်၏(၃)ပုံ(၁)ပုံကျော်ကလေး(၂)ပုံ(၁)ပုံ ထက်ဝက်ကျော်။ (၃)ပုံ(၂)ပုံကျော်ကြီးယူ

ရာ၏။ ။ယခင်ပြဆိုခဲ့ပြီးသော-ကျော်ကလေး ယူနည်းကား။ နေ့ကျော်မူနေ့ပဟိုရ်၊ညဉ့်ကျော်မူညဉ့်ပဟိုရ်၊နာရီ,ဗိဇနာ,အခရာကိုတည်။နာရီကိုဇယ(၄)ခုစား၊ လဒ်ကားကျော်နာရီ၊ သေသကို ခဆပွါး၊အောက်ကဗိဇနာတက်၍စားမြဲစား။လဒ်ကားဗိဇနာ၊သေသကို၊ခ,ဆပွားအောက်ကအခရာတက်၍စားမြဲစား။လဒ်ကားအခရာဖြစ်၏။ ။ထက်ဝက်ကျော်ကိုမူကား၊ ပဟိုရ်ကို ခွဲးချိုး၍ယူလေ။ ။ကျော်ကြီးယူနည်းကား၊ ပဟိုရ်ကိုတည်။ရှေးနည်း(၄)ခုစား။(၃)ခုမြှောက်ပွါး။ အော်[၆၀]မနေရာတက်၍ ယူရာသည်၊သို့မဟုတ်,ပဟိုရ်ကို[၃]ခုပွါးအောက်[၆၀]မနေရာတက်၍၊အထက်ကို(၄)ခုစား။လဒ်ကားနာရီ၊သေသကို၊ခ,ဆပွါး။အောက်ကဗိဇနာတက်၊စားမြဲစား၊ လဒ်ကားဗိဇနာ၊သေသကိုခဆပွါး။ အောက်က အခရာတက်၊စားမြဲစား။လဒ်ကားအခရာဖြစ်၏။

{ဃ} တက္ကာလနာရီမှ၊ လက်သွား,ကျော်နာရီ,လက်တာပ်တွက်နည်း။

(၄) တက္ကာလနာရီမှ, လဂ်သွားယူနည်းကား၊ ။တက္ကာလနာရီတွင်၊ နာရီ[၃၀]ချေလောက်လျှင်၊ချေကြွင်း နေလွဲလဂ်သွားမည်၏၊မချေလောက်လျှင်၊နိသဒ္ဓနှင့်ချေ၊ ချေကြွင်းနေတက်လဂ်သွားမည်၏၊ နိသဒ္ဓနှင့်မချေလောက်မူ၊ တက္ကာလနာရီတွင်[၃၀]နှော၊ညဉ့်လဂ်သွားဖြစ်၏၊နေလွဲလဂ်သွားသည်၊ဒိနဒ္ဓထက်များမူကား၊ညဉ့်လဂ်သွားမည်၏။

(၅) တက္ကာလနာရီမှ,ကျော်နာရီယူနည်းကား။ ။တက္ကာလနာရီတွင်၊ ညဉ့်ပဟိုရ်နှင့်ချေလောက်မူ၊ ချေကြွင်း ညဉ့်[၃]ချက်တီးကျော်မည်၏။ မချေလောက်မူ တက္ကာလနာရီသည်ပင်၊ညဉ့်[၂]ချက်တီးကျော်မည်၏။တက္ကာလနာရီတွင်၊ နိသဒ္ဓနှင့်ချေလောက်မူ၊ချေကြွင်းနေထွက်[၄]ချက်တီးကျော်မည်၏။နိသဒ္ဓနှင့်နေ့ပဟိုရ်တို့ချေလောက်မူ၊ချေကြွင်းနေ့[၁]ချက်တီးကျော်မည်၏။

တက္ကာလနာရီတွင်(၃၀)ချေလောက်မူ၊ ချေကြွင်း နေ့(၂)ချက်တီးကျော်မည်၏။နာရီ(၃၀)နှင့်၊နေ့ပဟိုရ်တို့ချေလောက်မူ၊ ချေကြွင်း နေ့(၃)ချက်တီးကျော်မည်၏၊နာရီ(၃၀)နှင့်၊ ဒိနဒ္ဓတို့ချေလောက်မူ ချေကြွင်းနေဝင်(၄)ချက်တီးကျော်မည်၏။ နာရီ(၃၀)နှင့်၊ ဒိနဒ္ဓ၊ ညဉ့်ပဟိုရ်တို့ချေလောက်မူ၊ ချေကြွင်း ညဉ့်(၁)ချက်တီးကျော်မည်၏၊

(၆) တက္ကာလနာရီမှ,လဂ်တင်တွက်နည်းကား။ ။တက္ကာလတွင်၊ညဉ့်သန်းခေါင်(၂)ချက်တီးတိုင် အနာဂတ်နှင့်နှုတ်။ မနှုတ်လောက်မူ၊ ၄င်း(၂)ချက်တီးတိုင်၌ပင်။ အသုဒ္ဓလဂ်ကိုတပ်။ မနှုတ်လောက်သောတက္ကာလတွင်။(၂)ချက်တီးတိုင်က အတိတ်ကိုနှော၊ အသုဒ္ဓလဂ်စီးကြွင်းဖြစ်၏၊တက္ကာလတွင်။ညဉ့်(၂)ချက်တီးတိုင်က-အနာဂတ်နှင့်နှုတ်လောက်မူကား။၄င်းတိုင်၏ ရှေ့တခွင်ကစ၍၊ဥဒယနှင့်အစဉ်လည်၍နှုတ်၊မနှုတ်လောက်သောရာသီခွင်၌၊ အသုဒ္ဓလဂ်ကိုမှတ်၊ ယင်းနှုတ်ကြွင်းသည်။ အသုဒ္ဓလဂ်စီးကြွင်းဖြစ်၏၊

(င) လက်သွားနာရီမှ၊ တက္ကာလ၊ကျော်နာရီ၊လဂ်တာပ်တွက်နည်း။

(၇) လဂ်သွားမှ၊ တက္ကာလယူနည်းကား။ ။နေတက်လဂ်သွားဖြစ်မူ၊ လဂ်သွားတွင်၊ နိသဒ္ဓရော၊တက္ကာလဖြစ်၏။ နေလွဲလဂ်သွားဖြစ်မူ၊လဂ်သွားတွင်နာရီ(၃၀)နှော၊တက္ကာလဖြစ်၏၊ညဉ့်လဂ်သွားဖြစ်မူ၊လဂ်သွားတွင်နာရီ(၃၀)နှုတ်၊နှုတ်ကြွင်းသည် တက္ကာလဖြစ်၏၊ (၃၀)မနှုတ်လောက်မူ၊ လဂ်သွားတွင်။ နာရီ[၃၀]နှော၊ ။တက္ကာလဖြစ်၏။ ။တက္ကာလနာရီဟူသည်ကား၊ညဉ့်သန်းခေါင်[၂]ချက်တီးမှသည်၊ အလိုရှိသောအချိန်တိုင်အောင်၊ ရေတွက်အပ်သောနာရီသည်တက္ကာလမည်၏။

(၈) လဂ်သွားမှ, ကျော်နာရီယူနည်းကား၊ ။နေတက်လဂ်သွားဖြစ်လျှင်။ယင်းလဂ်သွားတွင်။နေ့ပဟိုရ်နှင့်ချေလောက်မူ

ချေကြွင်းနေ့[၁]ချက်တီးကျော်မည်ဖြစ်၏။ မချေလောက်မှုနေထွက်လက်သွားသည်ပင်၊နေထွက်[၄]ချက်တီးကျော်မည်ဖြစ်၏။ နေလွဲဖြစ်မှု၊ နေလွဲလက်သွားတွင်။ နေ့ပဟိုရ်နှင့်ချေလောက်လျှင်။ ချေကြွင်းသည်။ နေ့[၃]ချက်တီးကျော်မည်ဖြစ်၏၊ မချေလောက်မှု နေလွဲလက်သွားသည်ပင်။ နေ့[၂]ချက်တီးကျော်မည်ဖြစ်၏။ ညဥ့် လက်သွားတွင်၊ဒိနဍ္ဍနှင့်၊ ချေလောက်လျှင်။ ချေကြွင်းနေဝင် [၄]ချက်တီးကျော်မည်ဖြစ်၏။ ညဥ့်လက်သွားတွင်၊ ဒိနဍ္ဍနှင့်၊ ညဥ့်ပဟိုရ်တို့ချေလောက်လျှင်၊ ချေကြွင်းညဥ့်တချက်တီးကျော်မည်ဖြစ်၏၊ ညဥ့်လက်သွားတွင်၊ နာရီ[၃၀]ချေလောက်မှု၊ညဥ့်(၂)ချက်တီးကျော်နာရီမည်ဖြစ်၏။ နာရီ[၃၀]နှင့်၊ညဥ့်ပဟိုရ်ချေလောက်မှု။ ချေကြွင်းညဥ့်[၃]ချက်တီးကျော်မည်ဖြစ်၏။

(၉) လက်သွားမှ, လက်တပ်အတွက်ကား၊ နေတက် ဖြစ်မှု၊နေတက်လက်သွားတွင်။ နေထွက်[၄]ချက်တီးတိုင် အနာဂတ်နှင့်နှုတ်။နေလွဲနှင့်ညဥ့်ဖြစ်မှု၊ယင်းနေလွဲညဥ့်လက်သွားတွင်နေမွန်းတည့်[၂]ချက်တီးတိုင်။ အနာဂတ်နှင့်နှုတ်၊ မနှုတ်လောက်မှု။ ယင်း(၄)ချက်တီးတိုင် [၂]ချက်တီးတိုင်၌ပင်၊ အသုဒ္ဓလက်ဟုမှတ်၊ မနှုတ်လောက်သောလက်သွားတွင်၊ ထို[၄]ချက်တီး[၂]ချက်တီးတိုင်က-အတိတ်ကိုနှုတ်၊အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းဖြစ်၏။ ။ အနာဂတ်နှင့်နှုတ်လောက်မှု၊ နှုတ်ကြွင်းတွင်။ တိုင်ရှေ့တခွင်က စ၍ဥဒယနှင့်-အစဥ်လည်၍နှုတ်၊ မနှုတ်လောက်သော ရာသီခွင်၌၊အသုဒ္ဓလက်ဟုမှတ်၊နှုတ်ကြွင်းသည်။ အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းဖြစ်၏။

(ခ) ကျော်နာရီမှ၊
တက္ကာလ,လက်သွား လက်တပ်ထွက်နည်း၊

[၁၀] ကျော်နာရီမှ, တက္ကာလယူနည်းကား၊ ။ညဥ့်[၂]ချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု၊ကျော်နာရီသည်ပင်၊ တက္ကာလမည်ဖြစ်၏။ညဥ့်

[၃]ချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု၊ ကျော်နာရီတွင်၊ ညဥ့်ပဟိုရ်ရော၊နေထွက်[၄]ချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု၊ကျော်နာရီတွင်၊ နိသဍ္ဍရော၊နေ့တချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု၊ ကျော်နာရီတွင်, နိသဍ္ဍနှင့်၊ နေ့ပဟိုရ်ရော၊ နေ့[၂]ချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု ကျော်နာရီတွင်၊ နာရီ[၃၀]ရော။နေ့[၃]ချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု၊ ကျော်နာရီတွင်၊ နာရီ[၃၀]နှင့် နေ့ပဟိုရ်ရော၊နေဝင်[၄]ချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု၊ကျော်နာရီတွင်၊ နာရီ[၃၀]နှင့်၊ဒိနဍ္ဍရော၊ညဥ့်တချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု၊ကျော်နာရီတွင် နာရီ(၃၀)နှင့်၊ဒိနဍ္ဍ,ညဥ့်ပဟိုရ်တို့ကိုရော၊ တက္ကာလဖြစ်၏။ ။

(၁၁) ကျော်နာရီမှ, လက်သွားယူနည်းကား။ ။နေထွက်[၄]ချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု၊ ကျော်နာရီသည်ပင်၊ နေတက်လက်သွားမည်ဖြစ်၏၊နေ့တချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု ကျော်နာရီတွင်နေ့ပဟိုရ်ရောနေတက်လက်သွားဖြစ်၏၊ နေ့[၂]ချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု၊ကျော်နာရီသည်ပင် နေလွဲလက်သွားမည်ဖြစ်၏။နေ့[၃]ချက်တီးဖြစ်မှု၊ကျော်နာရီတွင်၊နေ့ပဟိုရ်ရော၊နေလွဲလက်သွားဖြစ်၏၊ညဥ့်(၄)ချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု။ကျော်နာရီတွင်ဒိနဍ္ဍရော၊ညဥ့်လက်သွားဖြစ်၏။ညဥ့်(၁)ချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု၊ ကျော်နာရီတွင်၊ ဒိနဍ္ဍနှင့် ညဥ့်ပဟိုရ်ရော၊ညဥ့်လက်သွားဖြစ်၏။ ညဥ့်[၂]ချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု။ ကျော်နာရီတွင် နာရီ[၃၀]ရော၊ညဥ့်လက်သွားဖြစ်၏။ညဥ့်[၃]ချက်တီးကျော်ဖြစ်မှု။ကျော်နာရီတွင်၊နာရီ[၃၀]နှင့် ညဥ့်ပဟိုရ်ရော။ညဥ့်လက်သွားဖြစ်၏။

(၁၂) ကျော်နာရီမှ, လက်တပ်နည်းကား။ ။ကျော်သောနာရီကိုတည်၊ကျော်သောတိုင်က-အနာဂတ်နှင့် နှုတ်လောက်မှု။ နှုတ်ကြွင်းကို,တိုင်ရှေ့တခွင်က၊ အတွင်းဥဒယနှင့် အစဥ်လည်၍နှုတ်၊မနှုတ်လောက်ရာ အခွင်၌။အသုဒ္ဓလက်ကိုတပ်၊ နှုတ်ကြွင်းလက်စီးကြွင်းဖြစ်၏။ ကျော်သော တိုင်က အနာဂတ်နှင့် မနှုတ်လောက်မှုကား၊ ၎င်းတိုင်၌ပင်၊ အသုဒ္ဓလက် တပ်၍ ကျော်နာရီတွင်။ ၎င်းကျော်သောတိုင်က၊အတိတ်ကိုနှုတ်၊ လက်စီးကြွင်းဖြစ်၏။

{ဆ} လက်စီးကြွင်းမှ တက္ကာလ,လက်သွား, ကျော်နာရီယူနည်းကား။

(၁၃) အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းမှ,တက္ကာလနာရီယူနည်းကား။ ။ အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းတွင်၊ ညဥ့်သန်းခေါင်(၂)ချက်တီး၊ အနာဂတ်ကိုရှေ့၊ ၎င်းညဥ့်သန်းခေါင်(၂)ချက်တီးတိုင်၏ရှေ့တခွင်ကစ၍ ဥဒယကို အသုဒ္ဓလက်နောက်တိုင်အောင် လည်၍ရော၊ တက္ကာလဖြစ်၏။ညဥ့်သန်းခေါင်(၂)ချက်တီးတိုင်၌၊အသုဒ္ဓလက်ရောက်လျှင်၊ ၎င်းတိုင်က အတိတ်နှင့် နှုတ်လောက်မူ၊ နှုတ်ကြွင်းတက္ကာလဖြစ်၏၊ မနှုတ်လောက်မူ အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းနှင့် နာရီ(၆၀)တွင် အစဥ်သင့်ချ၍နှုတ်၊နှုတ်ကြွင်းတက္ကာလဖြစ်၏။

(၁၄) အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းမှ, လက်သွား ယူနည်းကား။ ။ နေတက်လက်ဖြစ်မူ၊ အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းတွင်၊ နေထွက်(၄)ချက်တီးတိုင် အနာဂတ်ကိုရော၊၎င်း(၄)ချက်တီးတိုင် ရှေ့တခွင်ကစ၍ ဥဒယကို အသုဒ္ဓလက်နောက် တိုင်အောင် အစဥ်လည်၍ရော၊ နေတက်လက်သွားဖြစ်၏။ ။နေထွက်(၄)ချက်တီးတိုင်၌ အသုဒ္ဓလက်ရောက်လျှင်၊ အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းတွင်၊ ၎င်း (၄)ချက်တီးတိုင်က အတိတ်နှင့်နှုတ်၊နှုတ်ကြွင်းသည် နေတက်လက်သွားဖြစ်၏၊ မနှုတ်လောက်မူ၊အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းတွင်၊ နေမွန်းတည့်(၂)ချက်တီးတိုင် အနာဂတ်ကိုနှော၊ ၎င်း(၂)ချက်တီးတိုင်၏ ရှေ့တခွင်ကစ၍၊ အတွင်းဥဒယကို၊ အသုဒ္ဓလက်နောက်တိုင်အောင် အစဥ်လည်၍လည်းနှော၊ နေမွန်းတည့်မှရောက်သော ညဥ့်လက်သွားဖြစ်၏၊ ။နေလွဲလက်, ညဥ့်လက်ဖြစ်မူ၊ အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းတွင် နေ(၂)ချက်တီးတိုင်၊ အနာဂတ်ကို ရော၊ ၎င်း(၂)ချက်တီးတိုင် ရှေ့တခွင်ကစ၍၊ဥဒယကို၊အသုဒ္ဓလက်နောက်တိုင်အောင် အစဥ်လည်၍ရော၊နေလွဲလက်သွား,ညဥ့်လက်သွားဖြစ်၏။

နေမွန်းတည့် (၂)ချက်တီးတိုင်၌၊ အသုဒ္ဓလက် ရောက်လျှင် အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းတွင်၊ ၎င်းနေမွန်းတည့် (၂)ချက်တီးတိုင်က၊ အတိတ်နှင့်နှုတ်၊နှုတ်ကြွင်းသည်၊ နေလွဲလက်သွားဖြစ်၏။ မနှုတ်လောက်မူ၊အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းတွင်၊နေထွက်(၄)ချက်တီးတိုင်က အနာဂတ်ကိုနှော၊ ၎င်း(၄)ချက်တီး တိုင်၏ ရှေ့တခွင်က စ၍ အတွင်းဥဒယကို၊အသုဒ္ဓလက်နောက်တိုင်အောင် အစဥ်လည်၍ လည်းနှော၊နေတက်လက်သွားဖြစ်၏။

(၁၅) အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းမှ၊ ကျော်နာရီယူနည်းကား။ ။ အသုဒ္ဓလက်စီးကြွင်းကိုတည်၊ တိုင်ခွင်၌ အသုဒ္ဓလက်ရောက်လျှင်၊ တိုင်ကအတိတ်နှင့်နှုတ်၊မနှုတ်လောက်သော်လည်းကောင်း၊ တိုင်သို့ လက်မရောက် သော်လည်းကောင်း၊ လက်နောက် တိုင်က အနာဂတ်ကိုနှော၊ တိုင်လက်နှစ်ပါးအကြား ရာသီခွင်ရှိလျှင်လည်း ယင်းရာသီခွင်က ဥဒယကိုနှော၊ ယင်းနှုတ်နှောပြီးသည် ကျော်နာရီဖြစ်၏။ ။နှုတ်ရနှောရသောတိုင်က အကျော်ဟုကြား။

{ဇ} တက္ကာလနာရီမှ စက်နာရီယူနည်း။

(၁၆) တက္ကာလနာရီ, ဗိဇနာ,အခရာကိုတည်၊ သုံးထပ်လုံးကို စဠ(၂)ခုမြှောက်၊ အောက်(၆၀)မနေရာတက်၍၊အထက်ကို ပဉ္စ(၅)ခုစား၊လဒ်ကား စက်နာရီ၊ သေသကို ခ,ဆပွါး၊ အောက်က ဗိဇနာတက်၍ စားမြဲစား၊လဒ်ကား မိနစ်၊ သေသကို ပွါးမြဲပွါး၊ အောက်က အခရာတက်၍ စားမြဲစား၊ လဒ်ကား စက္ကန့်ဖြစ်၏၊ အထက်နာရီများက ဥါဒသချေ၊ချေလောက်မူကား ချေကြွင်းသည် နေမွန်းတည့်မှ လိုသော အချိန်တိုင်အောင်၊ ရေတွက် အပ်သော စက်နာရီဟုမှတ်၊မချေလောက်မူ၊လွန်ပြီးသော အတိတ်သန်းခေါင်မှ၊လိုသောအချိန်တိုင် ရေတွက်အပ်သောစက်နာရီဟုမှတ်။

{ဈ} စက်နာရီမှ၊တဏ္ဍာလနာရီယူနည်း။

(၁၇) စက်နာရီ,မိနစ်,စက္ကန့်ကိုတည်။သုံးထပ်လုံးကို၊ ပဥ္စ[၅] ချမြှောက်၊ အောက်[၆၀]မနေရာတက်၍၊အထက်ကို စမ္ဗ[၂]ချ စား၊လဒ်ကားနာရီ၊ သေသကို ခ,ဆပွါး၊ အောက်ကမိနစ်တက်၍ စားမြဲစား၊လဒ်ကားဗိဇနာ၊သေသကိုပွါးမြဲပွါး၊ အောက်ကစက္ကန့် တက်၍စားမြဲစား၊လဒ်ကား အခရာဖြစ်၏။ လွန်ပြီးသောအတိတ် သန်းခေါင်မှ၊ ရေတွက်အပ်သော စက်နာရီဖြစ်မူ၊ တွက်ရတိုင်း ပင် တဏ္ဍာလနာရီဖြစ်၏။နေမွန်းတည့်[၂]ချက်တီးမှ၊ ရေတွက် အပ်သော စက်နာရီဖြစ်မူ၊တွက်ရနာရီတွင်[၃၀]နှော၊တဏ္ဍာလ နာရီဖြစ်၏။ ။ဤသို့ တဏ္ဍာလနာရီကိုရသဖြင့်။ လဂ်သွား ကျော် နာရီ၊ လဂ်တပ်နည်း စသည်များကို ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်း အတိုင်းပြန်ကြားလေ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဝိဝါဒဝိနိစ္ဆယကျမ်း။

ဝါထပ်,မထပ်,သိရန်မှာ။

အတာဗိုလ်တွင်ပါရှိသော၊ တိထိရက်လွန်သည် (၂၇-၂၈-၂၉)သော်၎င်း၊ ရက်လွန်ပျိုသော်၎င်း၊ ဝါထပ်သည်ဟုမှတ်။ ရက်လွန်(၂၇)မှာ။ တိထိရက်လွန်သည်၊ ဝါဆိုလအတွင်း ပျိုမှ သာလျှင် ဝါထပ်၏။(၂၈-၂၉)တို့မှာ၊ အမြဲဝါထပ်၏။ ရက်လွန် ပျိုမှာ မပျိုခင်-တနှစ်က၊ ရက်လွန်(၂၇-၂၈-၂၉) တခုခုရလျှင်· ပျိုသော်လည်း-ဝါမထပ်ရ၊ ရက်လွန်(၂၇-၂၈-၂၉)တခုခု မရ မှသာလျှင်ဝါထပ်၏။ ။ဤကား-အကျဉ်းမှတ်ရန်သခေ်ပစကား ရပ်တည်း။

(က) အခဓိမသ်ပြိုတွက်နည်း။

လိုသောသက္ကရာဇ်တွင်၊ နဝရာမ သတ္တတိကိ(၃၇၃၉)နှော ကလိယုဂ်ဆန်းနှစ်ဖြစ်၏၊ယင်းကလိယုဂ်ဆန်းနှစ်ကိုတည်။ ဆတြိ ရာမအဂ္ဂိနဝပဥ္စကေ(၁၅၉၃၃၃၆)နှင့်ပွား။ ကလိယုဂ်နှစ်ပေါင်း ဖြစ်၏။၎င်းကို ခခသုညာသုညစမ္ဗတြိးဗဒ(၄၃၂၀၀၀၀)နှင့်စား လင်ကိုမလို။စားကြွင်းသေသနှင့်စားချေ(၄၃၂၀၀၀၀)တွင်နုတ်၊ ယင်းနုတ်ကြွင်းကို၊ နဝဓေကဇယနောပဥ္စ(၅၉၄၁၉)နှင့်ပွား။ ခခ သုညာသုညစမ္ဗတြိဇယ (၄၃၂၀၀၀၀)နှင့်စား လင်ကားနာရီ ပေါင်းရ၏၊ယင်းနာရီပေါင်းကို။ သဋ္ဌိ(၆၀)စား၊ လပ်ကား သုဒ္ဓဒိန်

ရက်ရဖို့၊သေသကရှိလျှင်၊လပ်သုဒ္ဓိဒိန်တွင်တခုတက်,သုဒ္ဓိဒိန်ပေါင်း
ဖြစ်ဖို့။ယင်းသုဒ္ဓိဒိန်နှင့်တူရာရက်ကွက်နိုက်၊အဓိမသ်ပြုဖို့။

မှတ်ချက်။ ။ အဓိမာသ်တကြိမ်ပြုခဲ့ပြီးသောအချိန်မှ၊သာဝဏရက်ပေါင်း
(၉၉၀)ရက်။၁၉-နာရီ၊၁-ပါဒ်၊၉-ဗီဇနာ၊၁-ခရာရောက်သည့်အခါ၊ အဓိမာသ်သည်
တဘန်ပြုမြဲဖြစ်လေ၏။

အဓိမသ်ပြု နှစ်လတို့ကို ပိုင်းခြားချက်။

တနင်္ခွေပြုတ်သည်၊ မိဿ-ပြိဿ-မေထုန်-ကြ်န်-ရာသီ၊ ဤ
လေးရာသီအတွင်း၌၊ ရပ်တည်ဆဲ-အဓိမသ်ပြုခဲ့သော်၊ ထိုဝေါ
ဟာရနှစ်၌ လထပ်ရာဖို့။ တနင်္ခွေသည်၊ သိဟ်-ကန်-တူ-ဗြိစ္ဆာ-
ဓနု-မကာရ-ကုမ်-မိန်[၈]ရာသီတို့နိုက် တည်ဆဲအဓိမသ်ပြုခဲ့
လျှင်၊ရွေ့လာလတံ့သော၊ အနာဂတ်-နှစ်နိုက် လထပ်ရဖို့။

{ခ} အဓိဝါရရက်ငင်ပြုတွက်နည်း။

လိုသောကလိယုဂ်တည်၊ အဗ္ဗဇယ၊ သတ္တသတ္တာ-ရာမအဗ္ဗ
[၈၃၇၇၄၈]နှင့်ပွါး၊သုညသုညာခခစန္ဒြဗယ(၄၃၂၀၀၀၀)
နှင့်စား-စားကြွင်းနှင့်စားခြေတွင်နုတ်=နုတ်ကြွင်းကို- ကေကော
ခရာမကေကေ- (၁၁၃၀၁၁)နှင့်ပွါး၊ သုညသုညာ ခခစမ္ဗတြိ
ဗယ(၄၃၂၀၀၀၀)နှင့်စားလင်ကားနာရီပေါင်းဖြစ်ဖို့၊ယင်းနာရီ
ပေါင်းကို၊ သဋ္ဌိ(၆၀)စား လင်ကားသုဒ္ဓိဒိန်ဖြစ်ဖို့၊သေသကရှိလျှင်
လဒ်တွင်ကေ(၁)ခုတက် သုဒ္ဓိဒိန်ရက်ပေါင်းဖြစ်ဖို့။ ယင်းသုဒ္ဓိဒိန်
နှင့်တူရာရက်တွင်၊ အဓိဝါရရက်ငင်ပြုဖို့။

တွက်နည်းသိရန်မှတ်ချက်။ ။ ရက်ငင်တကြိမ် ပြုခဲ့ပြီးသည်မှ၊
သာဝဏရက်(၁၈၈၃)ရက်။၃၁-နာရီ။၂၃-ဗီဇနာ။၄၀-ခရာ စေ့ရောက်သည့်အခါ။
ရက်ငင်တဘန်ပြုမြဲဖြစ်လေ၏။

လထပ်ရက်ငင်ပြုရန်အထူးမှတ်သားချက်များ။

(က) အဓိမသ်ပြု၍၊ ထိုနှစ်မှာရက်ငင်ပြုလျှင် (ဝါကြီးထပ်)
(ခ) အဓိမသ်ပြု၍ရက်ငင်မပြုလျှင်၊ ဝါငယ်ထပ်ရာဖို့။

(ဂ) အဓိမသ်ပြု၍၊ရက်ငင်မပြုသော်လည်း၊ ပုဏ္ဏမီတိထိ၊
ညီညွတ်စေခြင်းငှါ၊ ရက်ငင်ရမည့်အချက်မှာ။ လထပ်မည့်နှစ်
နှင့်။ နီးကပ်ရာနှစ်၌၊ အဓိဝါရရက်ငင်ပြုကိုငင်းပြုရဖို့။ ဒုတိယ
ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌။တိထိ-ဗာဒီ နက္ခက်ဗာဒီနှသဖြင့်။ ရက်ငင်မှသာ
လျှင် ဥတ္တရာသဠ်နက္ခတ်၊ ပုဏ္ဏမီတိထိ ညီညွတ်ရန်ရှိမည့်အချက်
ကိုငင်း။ဤနှစ်ရင်ကိုထောက်ချင့်၍။ လထပ်ရန်သင့်တော်သောနှစ်
၌ ရက်ငင်ရဖို့။ အတိတ်ရက်ငင်ပြု– အနာဂတ်ဓိမသ်ပြု။ တ
ဘန် အတိတ်အဓိမသ်ပြုအနာဂတ်ရက်ငင်ပြု၊ငင်းအချက်နှစ်ရပ်
တို့တွင်နီးကပ်ရာ၊ ရက်ငင်လျှင် ပုဏ္ဏမီတိထိ ညီညွတ်ခြင်းသာ
များလေသည်၊ ဤအဓိမသ်ပြု၍၊ လထပ်မည့်နှစ်နိုက်၊ ရက်ငင်
သင့်၊မငင်သင့်တို့ကိုချင့်ချိန်၍။ ဝါကြီးထပ်-ဝါငယ်ထပ်ခြင်းကို။
ပညာရှိတို့ကကြိုတင်၍သိအပ်ကြကုန်သတည်း၊

မေထုန်ရာသီ၌၊ ဒွိမာဝါသိကိုမြင်လျှင်၊ ထိုနှစ်လထပ်သင့်
ကြောင်းကို ရာဇမတ္တဏ်ကျမ်း၌၊

မိထုနဂ္ဂေ၊ယဒါဘာဏု၊အမ္ဗဝါသိဒွယံသဝေ၊

ဒွိရာသဂ္ဂေ၊သဝိညေယျော၊ဓိသဝဏုသုပ္ပတိကတ္တရေ။ ၊

(အတ္ထကား) ယဒါ၊အကြင်နှစ်ကာလ၌၊ မိထုနဂ္ဂေ၊ မေထုန်
ရာသီ၌တည်သော။ ဘာဏု၊ တနင်္ခွေသည်။ အမ္ဗဝါသိဒွယံ၊
လကွယ်နှစ်ထပ်ကို။သဝေ၊ရဖို့၊ သောမာသော၊ ထိုနှစ်လကို။
ဒွိရာသဂ္ဂေ၊ဝါဆိုနှစ်လဟူ၍၊ ဝိညေယျော၊သိအပ်ဖို့။ အဂ္ဂေ၊
တနင်္ခွေသည်။ ကတ္တရေ၊ ကြ်န်ရာသီသို့ ရောက်လတ်သော်၊
ဓိသဏု၊ဓိသဏုံးသည်။သုပ္ပတိ၊အိပ်ဖို့၊

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။မေထုန်ရာသီ၌၊ အမ္ဗဝါသိနှစ်ထပ်မြင်
သော်။ မချအားဖြင့်။ ဝါဆိုလအတွင်း အဓိမာသ်ပြုသည်ဖြစ်၍၊
ပြုသောအဓိမာသ်ကို။ ဝါဆိုလတွင်ထင်လျှင်။ အာသဠ္ဌိ၊ပုဏ္ဏမီ
ရာသီစောင့်နက္ခတ်များနှင့်၊ ညီညွတ်သဖြင့်။ ဓိသဏုံးနတ်၊
လေးလအိပ်မြဲအိပ်၍ ဥတု–ရတု၊ညီညွတ်ပါမည်။သူရိယမာသ
ဝေါဟာရမာသတို့သည်။မကွဲမပြားရှိသည်၊

ဝါထပ်ခြင်း၏ အကြောင်းသဘောသည်၊ သူရိယမာသနှင့်၊ စန္ဒြမာသ၊ မကွဲမပြား၊ ရာသီစောင့်နက္ခတ် တိထိညီညွတ်၍၊ ဗိသာကာ့ိုးနတ်၊ အင်္ဂပ်ခြင်းနိုးခြင်း၊ ညီညွတ်မှန်ကန် စေခြင်းငှါ ဝါဆိုလ၌၊ လွန်သောလကိုထပ်၍၊ ညီညွတ်သည်သာ၊မူလရင်း ဖြစ်သည်၊သူရိယမာသထက်၊စန္ဒြမာသ၊တလလွန်ခြင်းသို့ရောက် သည်ကို၊အဓိမါသ်ဟု၊ပညတ်သည်ကား၊ရာဇမတ္တဏ်ဒသမတွဲ၌၊

ယဒါသသိယာတိ၊ ဘာဂတိမဏ္ဍလံ၊ဒိဝါကရော၊ သက်မန်ကရောတျနံ– တဒါဓိမာသော ကထိတော ဗိရဉ္စိနာ၊ ဗိဝါဟ ယတြော၊သဝယည္ဒရသကော၊ ၊ဟုမိန့်ဆိုဖြဲ၊

[အတ္ထယောဇနာကား] ယဒါ၊အကြင်အခါ၌၊ သသိ၊စန်းသည်၊ ဘာဂတိမဏ္ဍလံ၊ ဒွါဒသရာသီစက်,အဝန်းကို၊ ယာတိ၊ ရှေးဦးစွာပတ်ဖြဲ၊ ဒိဝါကရော၊ တနင်္ဂနွေသည်၊ အနု၊နောက်မှ၊ သက်မန်၊ပြောင်းခြင်းကို၊ ကရောတိ၊ပြုဖြဲ၊ တဒါ၊ထိုရှေအခါ၌၊ ဗိဝါဟယတြောသဝယည္ဒရသကော၊ ထိမ်းမြားခြင်း၊ စစ်သွားခြင်း၊ သဘင်ပြုခြင်း၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို၊ ဖျက်ဆီးတတ်သော၊ အဓိမာသော၊အဓိမာသ်ဟူ၍၊ဗိရဉ္စိနာ၊ဗြဟ္မာသည်၊ ကထိတော၊ ဆိုအပ်ဖြဲ၊ ၊ထိုကြောင့် တနင်္ဂနွေမှ၊ စန္ဒြမာသ,တလလွန်ခြင်း သို့ရောက်သည်ကို၊အဓိမာသ်လဟု၊သိရာဖြဲ၊ ၊ထိုကြောင့်၊ ၊ နိစ္ဆယ၊သိဒ္ဓါ၊ကျမ်း၌လည်း၊

ယဿိ့်မာသေနသင်္ကြန္တိ၊သင်္ကြန္တိဒွယမေဝဝါ၊
မလမာသော၊ သဝိညေယျော၊ မာသောသျာတုတြယော၊
ဒသောတိ၊ ၊ဟုမိန့်ဆိုဖြဲ၊

အတ္ထယောဇနာမူ၊ ၊ယဿိ့်မာသေ၊ အကြင်စန္ဒြမာသ၌၊ နသင်္ကြန္တိ၊တနင်္ဂနွေပြောင်းမရှိ၊သင်္ကြန္တိဒွယမေဝဝါ၊သင်္ကြန်နှစ်ကြိမ် ပြောင်းသည် မူလည်းဖြစ်အံ့၊သော၊ထိုလကို၊မလမာသော၊ လ,ပုတ်ဟူ၍၊ ဝိညေယျော၊သိအပ်ဖြဲ၊ တု၊စင်စစ်၊အတြ၊ဤမလ မာသသင့်သောလ၌၊ မာသော၊စန္ဒြမာသသည်၊ တြယောဒသ၊ (၁၃)လ,တို့သည်၊အသုံး၊ဖြစ်ကုန်၏၊

အဓိမ္မါသ်ကား၊ ၊သင်္ကြန်ကင်းသောလ၊ သင်္ကြန်နှစ်ကြိမ် ပြောင်းသောလတို့သည်၊ သူရိယမာသလမှ၊ စန္ဒြမာသ လလွန် ခြင်းသို့ရောက်၍၊ညီမျှသောအခါ၌ ဖြစ်သည်ဟုသိရာဖြဲ ထိုအခါ သည် မလမာသ လပုတ်၊ အဓိမာသရောက်သောလဟူ၍၊ ဖုန ပြိုဟ်စင် ပြက္ခဒိန်အမြင်အားဖြင့် သိရသည်၊ တနင်္ဂနွေလမှ စန္ဒြ မာသလ တလလွန်သည်ကို အဓိမာသဆိုသည်၊

ဗိပြိုဟ်ပြုသော်၊ ၊အဓိကောစဓော၊ မာသောစာတိ၊ အဓိ
မာသော၊ ၊ကမ္ဘာရာယ်သမာသ်၊

[အတ္ထကား] ယောမာသော၊အကြင်လသည်၊ သူရိယမာ သော၊သူရိယမာသမှ၊ အဓိကော၊အရေအတွက်အားဖြင့် လွန် သည်လည်း၊ဟောတိ၊ဖြစ်ဖြဲ၊သော၊ထိုသို့လွန်သည်ဟူသည်၊မာ သောစ၊စန္ဒြမာသသည်လည်း၊ဟောတိ၊ဖြစ်ဖြဲ၊ ဣတိ၊ထိုကြောင့်၊ သောမာသော၊ထိုလွန်သော စန္ဒြမာသသည်၊ အဓိမာသော၊အဓိ မာသလမည်၏၊

[တနည်းကား] မာသံအဓိကိစ္စပဝတ္တတိတိ အဓိမာသော၊ ၊ အဗျယီဘောသမာသ်၊

[အတ္ထကား] ယော၊အကြင်စန္ဒြမာသည်၊ မာသံ၊သူရိယ မာသကို၊အဓိကိစ္စ၊စွဲ၍၊ ပဝတ္တတိ၊ဖြစ်တတ်ဖြဲ၊ ဣတိတသ္မာ၊ထို ကြောင့်၊သော၊ထိုစန္ဒြမာသသည်၊အဓိမာသော၊ အဓိမာသမည်ဖြဲ ဟုရသည်ဖြစ်၍၊စန္ဒြမာသ(၁၃)လတက်သောလသည်၊အဓိမသ် ရောက်သောလဟုသိရ၏၊

ပညာရှိ ကန္တီ့ အတွင်းဝင်မင်းကြီးရေးသားသော သံဒိဠ္ဌလင်္ကာ။

မှောင်ရှင်းနေရောင်၊ ပညာဆောင်သည်၊ ဘုန်းခေါင် ပရမေ၊ ဉာဏ်ဝေစိတ်သွား၊ ဆိုပိုင်းခြားသား၊ နှစ်ပါးသဋ္ဌိ၊ ပုဏ္ဏမီနှင့်၊ ညီသည်အရင်း၊တွက်ခင်းများစွာ၊ သင်္ချာကိန်းနေ၊ ကုဋေ ထောင် ရာ၊ပန်းမောကာလျှင်၊ခဲရာမပြြိန်၊ လွယ်လင့်ဖန်သည်၊ ကျမ်းဂန် ထုတ်ဘွေ-န္တက်နဲ့တည်း၊

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ရက်ငင်အခါ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားအပ်သော၊နှစ်ပါးသင်္ဂြိုဟ် ပုဏ္ဏမီနက္ခတ် ညီညွတ်သည်သာ လိုရင်းဖြစ်သည်။ တွက်ခင်းတွက်ချေများလျှင် မေ့ပန်းရုံမျှသာရှိမည်ဟု ဆိုယေသည်။

အဓိပ္ပါယ်၏အဆုံးအဖြတ်ကား။

ရာဇမတ္တဏ်ကျမ်း၌။

ဋ္ဌိရာသင်္ဂြိုဟ် ယဒါကာလေ၊ပုဏ္ဏမီယံ တိထိဘဝေ။

ပန္နရသီ ယဒါပုဗ္ဗေ၊ဒိနကဆုံ ပြကပ္ပယေ။ ။မိန့်ဆိုလေ၏၊

ယဒါကာလေ၊အကြင်အခါ၌။ ဋ္ဌိရာသင်္ဂြိုဟ်၊ဝါဆိုနှစ်လသည်။ သမ္ဘွေ၊ ရောက်လတ်သော်၊ ပုဏ္ဏမီယံ၊ လပြည့်နေ့၌။ တိထိ၊ တိထိသည်။ပန္နရသီ၊တဆဲ့ငါးလုံးသည်။ဘဝေ၊ဖြစ်၏။အပုဗ္ဗေ၊ တဆဲ့ငါးလုံးမပြည့်သည်။ ယဒိသိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဒိနကဆုံ၊နယုန်လ၌ တရက်သွင်း၍ ရက်ငင်ခြင်းကို။ ပြကပ္ပယေ၊ ကြည့်၍ကြံရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။လပြည့်နေ့တို့၌၊ တိထိ(၁၅)လုံးပြည့်သော်၊ ဝါငယ်သာလျှင် ထပ်ရာ၏၊ ရက်မငင်ရ လပြည့်နေ့တို့၌။ တိထိ(၁၅)လုံးမပြည့်ခဲ့သော်၊နယုန်လ၌၊ တရက်သွင်းပြီး၊ ရက်ငင်ခြင်းပြု၍။ ဝါကြီးထပ်ရာ၏။ ဤရက်ငင်ခြင်း၌ ပုဏ္ဏာတိထိ၊ အာသဠ္ဟိတို့၊ညီစေရန်ဖြစ်သည်။

အဓိမာသ်တွက်ခြေ၊ ဝါဆိုလအတွင်းပြုခဲ့သော်၊ ထိုနှစ်၌ ဝါထပ်ခြင်းကိုပြုကျန်ရာသည်။ ။ထိုကြောင့်။ ။ရာဇမတ္တဏ် သရာမိန့်ဆိုချက်ကား။

ဋ္ဌိမာဝါသိ၊သသတိ၊ ဒိနကဏ္ဍာ၊ယာဝဇ္ဇန္တုဂေဟံ၊ မာသေကာသ္ဗိ၊ပတတိ၊ ဂဏိတေ-ယာတြမာသော၊ မိပုဗ္ဗောတတြသင်္ဂြိုဟ်၊ ဥယမဓိဂတံ၊ တန္တြံ သိဒ္ဓန္တ၊ ဝိဒူဘိ၊ တပ္ပရိယန္တော၊ ဘဝတိ သသိနော၊ ပုဏ္ဏမာသိဥယေန။ ။(အတ္ထကား) ဋ္ဌိမာဝါသိ၊ လကွယ်နှစ်ထပ်ကို၊ဒိနကဏ္ဍာ၊တနင်္ဂနွေသည်။ယာဝဇ္ဇုန္တု၊ဂေဟံ၊ ကြွန်းအိမ်တိုင်အောင်။ ဧကသ္ဗိ မာသေ၊တခုသောလ၌၊ သသတိ၊

ရ၏။ ဂဏိတေ၊ ရေတွက်အပ်သော။ ယတြ၊ အကြင်ကာလ၌။ အဓိပုဗ္ဗောမာသော၊ အဓိမာသ်သည်။ ပတတိ၊ကျ၏။ တတြ၊ ထိုကာလ၌၊ အာသဠ္ဟဥယံ၊ဝါဆိုနှစ်လကို။ တန္တြသိဒ္ဓန္တဝိဒူဘိ၊ ဟူးရားကျမ်း၌၊ ထင်ရှားစွာ အဆုံးတိုင်အောင်၊ သိကုန်သော ပညာရှိတို့သည်။အဓိဂတံ၊ဆိုအပ်၏။သသိနော၊လ၏။ပုဏ္ဏမာသိဥယေန၊ ပုဏ္ဏမာသိ၊ နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်၊ တပ္ပရိယန္တော၊ ထိုတနင်္ဂနွေ၏အဆုံးသည်၊ဘဝတိ၊ဖြစ်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ကြွန်ရာသီအတွင်း၊ အဓိမာသ်လလွန်တလတက်သော်၊ထိုနှစ်၌ ဝါဆိုနှစ်လ၊ ပြုရသည်။ သိပ်အစရှိသည့်၊ ရှစ်ရာသီအတွင်း၊ အဓိမာသ်လလွန်တလတက်သော်။ ထိုတက်သော။ အဓိမာသ်လလွန်ကို၊ လာလတံ့သောနှစ်၌။ ဝါထပ်ခြင်းကိုပြုရာ၏။ ဤကဲ့သို့ဝါထပ်ခြင်းကို။ ပြုသည်ရှိသော်၊ တန်ဆောင်မုန်းလ၊ ကြတ္တိကာအစရှိသည်။ ပုဏ္ဏမီနက္ခတ်များနှင့် ညီညွတ်ခြင်းများသည်။

ပုဏ္ဏမီနက္ခတ်ကား။

ကတ္တိကာဒိ ဋ္ဌိဘာမာသာ၊ ဖဂ္ဂုနေ၁စ၊ တိဘောမတော၊

အဿော၁ပဿော၊တိဘောဥဗေယျာ၊ ကတ္တိကာဒိဗျဝတ္ထာယာ၊

(အတ္ထကား) ကတ္တိကာဒိ၊ တန်ဆောင်မုန်းလ အစရှိကုန်သော၊ မာသာ၊လတို့သည်။ကတ္တိကာဒိ ဗျဝတ္ထာယာ၊ ကြတ္တိကာနက္ခတ်အစရှိသော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ဋ္ဌိဘာ၊နှစ်လုံး-နှစ်လုံးသောနက္ခတ်ရှိကုန်၏။ ဖဂ္ဂုနေ၁၊တပေါင်းလကိုကား။ တိဘော၊ သုံးလုံးသောနက္ခတ်ရှိ၏ဟူ၍။ မတော၊သိအပ်၏။အဿော၁ပဿော၊ သိတင်းကျွတ်-တော်သလင်းလကိုကား။ တိဘော၊သုံးလုံးသော နက္ခတ် ရှိ၏ဟု။ ဥဗေယျာ၊ သိအပ်၏။ ဟု ရာဇမတ္တဏ်ကျမ်း၌ ရှုဒ္ဒသမတွဲတွင်လာ၏။

အဘိဓာန်ဋီကာ၌လည်း။ ။တန်းခူးစိတြစသည်လာသောကြောင့်၊တန်းခူးလ-စိတြ သွာဒိနက္ခတ်။ကဆုန်လ-ဝိသာခါ-အနုရာဓ၊ နယုန်လ၊ဇေဋ္ဌ၊မူလ။ ဝါဆိုလ ပြုပ္ပါသဠ္ဌ၊ ဥတ္တရာသဠ္ဌ၊

Scanned by CamScanner

ဂါဓောင်လ၊ သရဝဏ်၊ ဓနသိဋ္ဌ၊ တော်သလင်းလ, သတ္တဘိသျှ၊ ပြုဗ္ဗါပုရပိုက်၊ ဥတ္တရာ ပုရပိုက်။ သီတင်းကျွတ်လ, ရေဝတီ၊ အဿဝဏီ၊ ဘရဏီ၊ တန်ဆောင်မုန်းလ- ကြတ္တိကာ, ရောဟဏီ။ နတ်တော်လ,မိဂသီ,အဒြ၊ ပြာသိုလ,ပုဏ္ဏဖုသျှ-ဖုသျှ၊ တံပို့တွဲလ,အသလိဿ၊မာဃ၊ တပေါင်းလ, ပြုပ္ပါဘရဂုဏ္ဏီ၊ ဥတ္တရာဘရဂုဏ္ဏီ၊ ဟဿဒရာသီစောင့်နက္ခတ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပုဏ္ဏမီတိထိ ရာသီစောင့်နက္ခတ်တို့သည်။ ညီညွတ်စေရာသည်။

မဟာဝဂ္ဂါအဋ္ဌကထာကျမ်းဦလည်း။ ။ဥတ္တရာသဠ္ဌနက္ခတ္တေန စသည်ဖြင့်လာရှိသည်၊ရာသီစောင့်နက္ခတ်တိထိညီညွတ်သဖြင့်၊ ဥတုရတုမှန်ကန်ပါသည်။

လောကဒီပနီဒီနိစ္ဆယကျမ်းဦလည်း။ ။ရှုမသ္ထိ သာသနေ၊ နက္ခတ္တံပဋ္ဌာနဝသေနဝုတ္တံ။ ။(အတ္ထကား) ရှုမသ္ထိ သာသနေ၊ ဤသာသနာတော်၌၊ နက္ခတ္တံ၊နက္ခတ်ကို။ ပဋ္ဌာနဝသေန၊လိုရင်း မချုပဋ္ဌာန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊မိန့်တော်မူအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ဤသာသနာတော်၌။ နက္ခတ်ကိုပဋ္ဌာန ထား၍ဟောတော်မူသောကြောင့်၊ ဝါထပ်မည်ဟုဆုံးဖြတ်ထားသောနှစ်၌၊ တိထိ၊ဆင်ရို၊ ရာသီစောင့်နက္ခတ်များညီညွတ်ခဲ့သော်။ ဝါငယ်သာထပ်ရာ၏။ မညီညွတ်ခဲ့သော်၊ ဝါကြီးထပ်ရာ၏ဟု၊ နှစ်ဘက်မြင်သိ၊ပညာရှိကြီးတို့၏ အဆုံးအဖြတ်တည်း။

ဝါဆိုဝါကပ်ခြင်း၏အရာ၌၊ ။ရာဇူနံအနုဝတ္တိတုံ ဟု။ဘုရားသခင်မိန့်တော်မူသည်။ ။ရာဇူနံ၊မင်းတို့၏။အနုဝတ္တိတုံ၊ အလိုသို့လိုက်၍ကျင့်ခြင်းငှါ။ အနုဇာနာမိ၊ငါဘုရားခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ။ ဤသို့မြွတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသည်။

ယခုကာလ၏အယူ။ ။ဗဟုပက္ခ၊ များစွာသောအသင်းအပင်းသို့။အနုဝတ္တိတုံ၊ လိုက်၍ကျင့်ခြင်းငှါ။အနုဇာနာမိ၊ငါဘုရားခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ဤသို့ဘုရားဟောတော်မမူခဲ့ပါ။ဤအရာ၌ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ၊ နှစ်ရပ်ပိုင်းခြား၍။ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်၊ အထူးကောင်းမွန်သော။ဝါထပ်ရက်ငင်အဆုံးအဖြတ်ပေတည်း။

ဝိဝါဒဝိနိစ္ဆယကျမ်းပြီး၏။

Yar Zar Aung

Scanned by CamScanner

စန်းမော်နယ်
ကျောင်း

စန်းမော်နယ်
ကျောင်း

Scanned by CamScanner

(သန်း ကျွမ်း ဆေးနည်း)

ဆီ-ရှိ - ဥ - ပြာ - ကျော် - ဆေး လု - လင်

မြူ ဆွင် ထောသဲ - ဦးခဲ - ညာသီ - ရှိုး

မြန်း - ဆျို - သံ သေး နဲ့ ဖြေး ကာရို ကော် -

စင်ရော် - မြန့်ပေ -

(တာရှည်း သန်း ကျွမ်း ဆေးနည်း)

ဆော် - ခဲ - စံ ညီ - လူ မျိုး သော သေား

ဆော် - ပြာ - ငရော် - စင်ရော် ဘူထိ

ရေး - သား သွေး မြူ ဥ ပြာ ကျော်ဆေး

ပွဲ လင် - ဆူ ပုတ် သင် - တောက်တဲ့

Scanned by CamScanner